

Seria do nauki języka polskiego jako obcego

Audio CD

PRZYKŁADOWY
TEST
CERTYFIKATOWY

HURRA!!! PO POLSKU 3

Agnieszka Burkat
Agnieszka Jasińska
Małgorzata Małolepsza
Aneta Szymkiewicz

Waldemar Martyniuk
opracowanie PRZYKŁADOWEGO
TESTU CERTYFIKATOWEGO (B1)

Education and Culture

Socrates

Propozycja programowa na poziom B1

ZESZYT ĆWICZEŃ

Podręcznik opracowano z uwzględnieniem standardów wymagań egzaminacyjnych
Państwowej Komisji Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego

Prolog
SZKOŁA JĘZYKÓW OBcych

13 powodów, dla których warto wybrać

HURRA!!!

HURRA!!!

to nowoczesna SERIA do nauzenia języka polskiego jako obcego:

1 napisana w duchu podejścia komunikacyjnego, które umożliwia efektywne porozumiewanie się już na początkowych etapach nauki;

2 pozwalająca na poznawanie języka polskiego poprzez samodzielne odkrywanie i formułowanie reguł gramatycznych oraz komunikatywne używanie ich w ćwiczeniach;

3 przedstawiająca trudne zagadnienia gramatyczne w sposób przyjazny dla uczącego się i atrakcyjny graficznie;

4 proponująca systematyczne rozwijanie kompetencji językowych w słuchaniu, czytaniu, mówieniu, pisaniu;

5 mająca przejrzyste wyróżnienia kolorem rozdziałów, sekcji słownictwa i gramatyki, które ułatwiają poszukiwanie konkretnych zagadnień bądź ćwiczeń.

Seria Hurra!!! zawiera:

6 w każdej lekcji bogaty materiał ilustrujący współczesną Polskę i pokazujący polskie realia życia;

7 aktualne tematy zaprezentowane w formie autentycznych sytuacji z życia codziennego, które wprowadzają informacje kulturo- i realizacyjne oraz odpowiadają zainteresowaniom uczących się;

8 liczne propozycje ćwiczeń, gier i zabaw, które wspomagają uczenie się języka obcego i pozwalają na aktywne prowadzenie lekcji oraz powodują, że proces nauki i nauczania staje się efektywniejszy, łatwiejszy i przyjemniejszy;

9 gotowe testy osiągnięć i ćwiczenia kontrolne oraz powtórzeniowe, które umożliwiają stałą kontrolę postępów w nauce;

10 zestaw egzaminacyjny, czyli propozycję testów do pierwszego państwowego egzaminu certyfikatowego na poziomie B1;

11 osobne Zeszyty ćwiczeń wraz z kluczem i Audio CD oraz z transkrypcjami tekstów do ćwiczenia rozumienia ze słuchu, które pozwalają na dodatkową samodzielną pracę i umożliwiają samokontrolę;

12 podręczniki nauczyciela z praktycznymi wskazówkami zarówno dla początkujących, jak i doświadczonych nauczycieli, z gotowymi materiałami do kopiowania, sugestiami jak modyfikować i urozmaicać lekcję dodatkowymi ćwiczeniami;

13 gramatykę języka polskiego w trzech wersjach językowych, napisaną w sposób zrozumiały dla użytkownika i przyjazną w użyciu (systematyczny opis języka • wesołe objaśnienia rysunkowe • wiele dowcipnych przykładów zdań • przejrzysty dwukolorowy skład • tabelaryczne zestawienia zagadnień gramatycznych • ikony informujące o systemie języka • poręczny format).

HURRA!!!

to SERIA pomyślana i zaprojektowana tak, by pomóc uczącemu się w skutecznym opanowaniu poznawanego materiału, a nauczycielowi w pracy dydaktycznej.

HURRA!!!

PO POLSKU 3

Agnieszka Burkat
Agnieszka Jasińska
Małgorzata Małolepsza
Aneta Szymkiewicz

ZESZYT ĆWICZEŃ

Podręcznik PO POLSKU 3 powstał w ramach projektu „Hurra!!!” Socrates Lingua 2 (nr 103360-CP-1-2002-1-PL-Lingua-L2)

SOCRATES TRANSNATIONAL CO-OPERATION PROJECT
LINGUA ACTION 2 - DEVELOPMENT OF TOOLS AND MATERIALS

HURRA!!! A COMPREHENSIVE SET OF POLISH TEACHING AND LEARNING MATERIALS
103360-CP-1-2002-1-PL-LINGUA-L2

This project has been carried out with the support of the European Community in the framework of the Socrates programme.

The content of this project does not necessarily reflect the position of the European Community, nor does it involve any responsibility on the part of the European Community.

Redaktor prowadzący serii HURRA!!!: Agata Stępnik-Siara

Konsultacje metodyczne: Ron Mukerji

Recenzenci: prof. dr hab. Anna Dąbrowska, prof. dr hab. Jan Mazur, dr Waldemar Martyniuk

Ośrodki współpracujące i testujące podręczniki:

Uniwersytet Wiedeński, Instytut Sławistyki (www.univie.ac.at/slawistik)

Uniwersytet Jagielloński, Szkoła Letnia Kultury i Języka Polskiego UJ (www.uj.edu.pl/SL)

The Brasshouse Centre Birmingham (www.birmingham.gov.uk/brasshouse)

Kolleg für Polnische Sprache und Kultur Berlin (www.kolleg.pl)

Projekt graficzny i łamanie: Studio Quadro (www.quadro.com.pl)

Projekt okładki: Studio Quadro (www.quadro.com.pl)

Redakcja językowa i korekty: Katarzyna Szklanny (KS & zespół)

Nagrania: Studio Nagrań Nieustraszeni Łowcy Dźwięków (www.nld.com.pl)

Dobór zdjęć do lekcji: Studio Quadro (www.quadro.com.pl)

Suplement:

PRZYKŁADOWY TEST CERTYFIKATOWY (B1)

Opracowanie Waldemar Martyniuk na podstawie materiałów zawartych w „PO POLSKU 3 – PODRĘCZNIK STUDENTA”,
A. Burkat, A. Jasińska, M. Małolepsza, A. Szymkiewicz.

Autorzy i Wydawcy serii podręczników HURRA!!! pragną podziękować wszystkim, którzy przyczynili się do powstania serii. Bez ich wsparcia nie udałooby się zrealizować projektu i złożyć książek do druku.

Recenzentom i konsultantom, w szczególności pani prof. Annie Dąbrowskiej za szczegółową recenzję części serii: PO POLSKU 1, PO POLSKU 2, PO POLSKU 3 oraz za cenne wskazówki przekazane Autorkom.

Nauczycielom testującym podręczniki w Szkole Języków Obcych PROLOG: Izie Murzyn, Romanowi Jendrusiowi, Simonowi Lunn i Robertowi Syposzowi oraz Edycie Gałat testującej materiały w Szkole Języka i Kultury Polskiej UJ w Krakowie.

Nauczycielom testującym materiały w ośrodkach zagranicznych: dr. Grzegorzowi Gugulskiemu (Uniwersytet Wiedeński), Ewie Krauss (Uniwersytet w Jenie), Annie Zinserling, Jolancie Schmidt, Beacie Dietrich, Alexandrze Czupalli, Magdalenie Wiażewicz, Ewelinie Meyer, Lidii Liebmann, Arturowi Kolańskiemu (Kolleg für Polnische Sprache und Kultur, Berlin) oraz Bogumile Brożek-Miller (The Brasshouse Centre Birmingham). Autorki dziękują również Piotrowi Paliwodzie za całą pomoc, której udzielił podczas trwania projektu.

Wszystkim osobom, które użyczyły swoich głosów do nagrań próbnych (rodzinie i znajomym Auterek oraz uczestnikom kursów języka polskiego w szkole PROLOG), a także pani Ruth Fruchtman za udostępnienie sprzętu nagrywającego.

Copyright by © Agnieszka Burkat and Agnieszka Jasińska and Małgorzata Małolepsza and Aneta Szymkiewicz and PROLOG Szkoła Języków Obcych, Kraków 2009

Wydanie I z płytą CD

ISBN 978-83-60229-07-1

Druk: Drukarnia BROS

PROLOG Szkoła Języków Obcych

ul. Bronowicka 37, 30-084 Kraków

tel./faks +48 (12) 638 45 50, tel. +48 (12) 638 45 65

e-mail: hurra@prolog.edu.pl

www.prolog.edu.pl

spis treści

Lekcja 1 – Jak nie bać się egzaminu?	4
Lekcja 2 – Jak się uczyć języka?	8
Lekcja 3 – Moda i uroda	12
Lekcja 4 – Jak żyjemy?	15
Lekcja 5 – Polska od kuchni	21
Lekcja 6 – Życie za granicą	26
Lekcja 7 – Muszę załatwić kilka spraw	31
Lekcja 8 – Usługi	34
Lekcja 9 – Pieniądze to nie wszystko	39
Lekcja 10 – Trochę ekonomii	43
Lekcja 11 – Polityka? To mnie nie interesuje!	46
Lekcja 12 – Mam do tego prawo!	50
Lekcja 13 – W żadnym wypadku!	53
Lekcja 14 – W zgodzie z naturą	56
Lekcja 15 – O czym się teraz mówi?	61
Lekcja 16 – Reklama kłamie?	64
Lekcja 17 – Kultura	67
Lekcja 18 – W co wierzysz?	71
Teksty nagrań	76
Klucz do ćwiczeń	80

Słownictwo

- 1 Proszę uzupełnić zdania słowami z ramki zgodnie z podanym wzorem.

à propos szybciej muszę dalej Wysłyszałem
żartujesz przerywam polega jak wyobrażasz *spieszę*

0. Wysłyszałem, że zdałeś egzamin.
1. Co .....? Mów .....
2. Poważnie? .....! ..... to?
3. .... sobie! Egzamin został odwołany!
4. Przepraszam, że ....., ale muszę o coś zapytać.
5. Problem ..... na tym, że nie mam na to w ogóle czasu.
6. .... egzaminu, czy znacie już nowy termin?
7. Przepraszam, ale trochę się ..... .
8. Ja też ..... już iść.

Gramatyka

- 2 Proszę dopasować wyrazy z kolumny A do wyrazów z kolumny B według podanego wzoru.

A.

1. rzeczownik
2. czasownik
3. przymiotnik
4. przysłówek
5. przyimek
6. zaimek
7. imiesłów

B.

- a) czerwony
- b) iść
- c) napisany
- d) dużo
- e) my
- f) egzamin
- g) na

- 3 Proszę określić, w jakim przypadku występują podkreślone w zdaniach wyrazy.

0. Wychodzę z psem. *narzędnik*
1. Mieszkam w Krakowie.
2. Interesuję się językami obcymi.
3. Muzyka jest moją pasją.
4. Idę na egzamin.
5. Wracam do domu.
6. Kocham literaturę.
7. Protestuję przeciw pracy nieletnich.
8. Daję prezent bratu.
9. Nie mam czasu.
10. Jan tu nie mieszka.
11. Myślę o moich problemach.
12. Zajmuję się uczeniem.

4 Proszę uzupełnić tabelę według podanego wzoru.

tryb oznajmujący	tryb rozkazujący	tryb przypuszczający
<i>Idę pod prysznic.</i>		

✓*Idę pod prysznic. Bądź spokojny! Zrób sobie herbaty! Chciałbym odpocząć. Nie denerwuj się! Przeczytałbyś jeszcze ten komentarz? Może chciałabyś wyjść? Nie możesz tyle pracować. Zrobmy sobie przerwę! Idź spać! Nie moglibyście zrobić tego wcześniej? Musisz powtórzyć materiał!*

● Słownictwo

5 Proszę połączyć wyrażenia o podobnym znaczeniu.

1. Egzamin ustny to	a) egzamin, podczas którego się pisze.
2. Obląłem egzamin.	b) Poradziłem sobie.
3. Dałem sobie radę.	c) egzamin, podczas którego się mówi.
4. Nie powiodło mi się.	d) Nie ma jeszcze rezultatów.
5. Poszło mi nieźle na egzaminie.	e) Nie zdałem egzaminu.
6. Udało mi się.	f) Nie miałem szczęścia.
7. Nie ma jeszcze wyników.	g) Jestem zadowolony z egzaminu.
8. Egzamin pisemny to	h) Zdałem.

6 Proszę wysłuchać czterech krótkich dialogów i uzupełnić brakujące fragmenty tekstu. Nagranie zostanie odtworzone dwukrotnie.

1.
  - Podobno miałeś egzamin z prawa cywilnego. ....?
  - W sumie ..... nieźle, chociaż nie ma jeszcze .....
  - A kiedy będą?
  - Najwcześniej w środę. Mam nadzieję, że nie .....
2.
  - Słyszałam, że nie ..... się na egzaminie?
  - Zdałem pisemny, bo zawsze byłem dobry z gramatyki, ale niestety ..... ustny.
  - Szkoda, do końca myślałam, że ..... radę.
3.
  - Zdałaś?
  - No, ... się! Miałam dużo szczęścia, bo zawsze byłam słaba z ekonomii!
  - O, to chyba nie jest kwestia szczęścia!
4.
  - Słyszałaś, że Alicja zdała egzamin na prawo jazdy?
  - Byłam pewna, że sobie ..... To bardzo zdolna dziewczyna.

Gramatyka

7 Czy pamięta Pan / Pani, jak wyrażamy nadzieję, obawę, strach lub zmartwienie? Proszę uzupełnić poniższe dialogi, za pomocą podanych słów.

że o co czy

0. Obawiam się, *że*..... nie zdam tego egzaminu.
  1.
    - Wolę nie myśleć, ... będzie, jeśli nie zdam tego egzaminu.
    - Mam nadzieję, ... ci się powiedzie.
  2.
    - Martwię się, ... obleję ustny!
    - Obawiam się, ... jeśli nie będziesz myśleć pozytywnie, to rzeczywiście oblejesz.
  3.
    - Martwię się ..... moje wyniki z pisemnego. Na pewno nie zdałam!
    - A ja boję się ..... ciebie, za bardzo się denerwujesz!
  4.
    - Martwię się, ... Paweł poradzi sobie na maturze. Zawsze był słaby z matematyki.
    - Paweł jest zdolny i na pewno da sobie radę. W tej kwestii jestem optymistką!

Część B. Poprawność gramatyczna

I Proszę przekształcić poniższe zdania zgodnie z podanym przykładem (tryb przypuszczający).

_____/3 p. (3 x 1 p.)

0. Jeśli obleję ten egzamin, będę miała duży problem.

..Gdybym oblała egzamin, miałabym duży problem.....

1. Jeśli Mariola nie zda matury, nie będzie mogła pójść na studia.

.....

2. Jeśli nauczę się angielskiego, będę mogła studiować w Yale.

.....

3. Jeśli pojedziesz ze mną do Zakopanego, nauczę cię jeździć na nartach.

.....

II W podanym tekście proszę zaznaczyć poprawne formy rzeczowników.

_____/2,75 p. (11 x 0,25 p.)

O (edukacją, edukacji, edukacjami)⁰ dzieci trzeba myśleć, zanim się urodzą.

Państwo Nowakowie zapisali córkę do (szkoły, szkoła, szkołą)¹, gdy miała (rokiem, roku, rok)². Teraz się cieszą, bo dla (dziecku, dzieckiem, dziecka)³ ich znajomych w tej samej szkole już nie ma miejsc.

Co decyduje o dobrej (opini, opinią, opinii)⁴ tej szkoły? Dobrzy nauczyciele, miła atmosfera i procent dzieci zdających egzaminy do (gimnazjum, gimnazjumu, gimnazjuma)⁵.

Pomyśleli też już o dodatkowych (lekcjach, lekcji, lekcją)⁶ pływania, baletu, (języka, język, języków)⁷ obcych i tenisa. Są pewni, że gdy ich (córeczka, córeczką, córeczki)⁸ będzie miała 7 lat, będzie szczęśliwym (dziecku, dzieckiem, dziecko)⁹. Wszystko przecież jej zaplanowali, nawet (wakacjach, wakacji, wakacje)¹⁰ – oczywiście za granicą. Tylko ciekawe, czy będzie miała (czas, czasem, czasowi)¹¹ na dzieciństwo.

Słownictwo

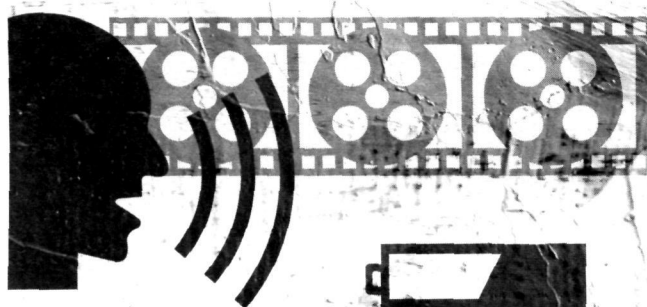
1 Proszę dopasować pytania do odpowiedzi według podanego wzoru:

1. Jak to się pisze?	a) Tak, najlepiej uczę się, słuchając.
2. W jaki sposób się uczysz?	b) W grupie. Najlepiej w grupie.
3. Jak on mówi po polsku?	c) Mówi się...
4. Jak to się mówi po polsku?	d) Świetnie. Doskonale.
5. Czy masz ulubioną metodę nauki?	e) Uwaga, dyktuję...

Gramatyka

2 Proszę ułożyć pytania do podkreślonych części zdania. Proszę użyć zaimków pytajnych *jak, jaki, jaka, jakie*.

1. – <u>Jak mówisz po polsku?</u>	– Mówię <u>dość dobrze</u> .
2. – <u>Jaka jest Twoja ulubiona metoda uczenia się?</u>	– Nie mam <u>ulubionej metody</u> .
3. –	– On już <u>płynnie</u> mówi po polsku.
4. –	– Praca w grupie była <u>stresująca</u> .
5. –	– Starsze osoby uczą się <u>wolniej</u> .
6. –	– Pracujemy <u>indywidualnie</u> .
7. –	– Żeby znaleźć dobry kurs językowy, <u>trzeba zapytać znajomych</u> .
8. –	– Podejście <u>komunikacyjne</u> jest dla mnie najlepsze.
9. –	– Lubię <u>niekonwencjonalne</u> metody nauki.
10. –	– Zrobiłbym to <u>inaczej</u> .
11. –	– Tylko <u>taki system</u> jest skuteczny.
12. –	

- 3 Proszę przeczytać poniższy tekst, a następnie uzupełnić go odpowiednimi słowami z ramki.

komputera języka grupach komunikacyjne mówić

Efektywne nauczanie języka w szkole zależy od trzech warunków. Po pierwsze: od magnetofonu, wideo, ... z Internetem oraz materiałów do nauczania. Po drugie: od dobrej organizacji nauki języków w szkole. Potrzebny jest system lektoratowy, czyli nauka w niewielkich ..... Po trzecie i najważniejsze: od rozumu i umiejętności nauczycieli. Mam na myśli nie tylko dobrą znajomość języka, nowoczesne, ... metody nauczania, ale także umiejętność stworzenia życzliwej i swobodnej atmosfery, dzięki której w toku żywej i atrakcyjnej lekcji uczniom po prostu chce się .....

„Polityka” 2000, nr 3

- 4 Proszę przeczytać poniższy tekst, a następnie odpowiedzieć na pytania.

Według UNESCO, na całym świecie ludzie posługują się 6 tys. języków, a tylko 10 proc. z nich jest wykorzystywane w Internecie. Microsoft i Linux postanowiły zainteresować się rynkiem afrykańskim, a zwłaszcza językiem suahili, którym mówi blisko 100 mln mieszkańców środkowej i wschodniej Afryki. 7 mln mówi językiem xhosa, a 4 mln Etiopczyków używa amharskiego. Dzisiaj nie mogą korzystać z Internetu ani z programów komputerowych w swoim języku. Język amharski ma 345 liter, a w wielu afrykańskich językach różne słowa są pisane w ten sam sposób i dopiero dodatkowe znaki pozwalają zrozumieć ich znaczenie. Ale jeśli Chińczykom udało się dostosować łacińską klawiaturę, nic już nie wydaje się niemożliwe.

„Polityka” 2004, nr 48

0. Ile jest języków na całym świecie? ..... 6 tysięcy .....
1. Które firmy zainteresowały się afrykańskim rynkiem komputerowym? .....
  2. Ile osób mówi w języku suahili? .....
  3. W jakim rejonie Afryki mówi się w suahili? .....
  4. Ile liter ma alfabet amharski? .....

- 5 Proszę wysłuchać rozmowy, a następnie zaznaczyć prawidłowe odpowiedzi.

1. ProMemo Centrum organizuje:
  - a) kursy językowe,
  - b) kursy literatury,
  - c) kursy czytania.
2. ProMemo Centrum organizuje kursy dla ludzi, którzy:
  - a) nie potrafią dobrze czytać,
  - b) chcą nauczyć się szybciej czytać,
  - c) mają problemy ze zrozumieniem czytanego tekstu.
3. Tomasz Mędrak chce zapisać się na kurs:
  - a) razem z 14-letnią córką,
  - b) razem z 4-letnią córką,
  - c) sam.
4. ProMemo Centrum organizuje kursy:
  - a) tylko dla dzieci,
  - b) dla dorosłych i dla nastolatków,
  - c) tylko dla dorosłych.
5. Jeśli córka Tomasza Mędraka zapisze się na kurs, będzie pracować:
  - a) na tekstach prasowych,
  - b) na fragmentach lektur szkolnych,
  - c) na tekstach specjalistycznych.
6. Metoda nauki szybkiego czytania polega na tym, że osoba:
  - a) ćwiczy tylko koncentrację,
  - b) uczy się widzieć i rozumieć duże fragmenty tekstu,
  - c) uczy się rozumieć czytany tekst.
7. Osoba, która ukończy kurs, będzie mogła średnio:
  - a) czytać około 600 – 800 słów na minutę,
  - b) czytać około 60 – 80 słów na minutę,
  - c) czytać około 1600 – 1800 słów na minutę.
8. Osoba, która ukończy kurs, będzie mogła przeczytać około:
  - a) 2 książek tygodniowo,
  - b) 12 książek tygodniowo,
  - c) 20 książek tygodniowo.

Część B. Poprawność gramatyczna

I Proszę zapytać o podkreślone części zdania:

_____/5 p. (10 x 0,5 p.)

0. .... Jaki język znasz? ..... Znam rosyjski.
1. .... 41% Europejczyków umie porozumieć się w języku obcym.
2. .... Chodzę na kurs tańca.
3. .... Nie znam francuskiego.
4. .... Uczę się języków, bo chcę dostać dobrą pracę.
5. .... Uczymy się języków, żeby móc porozumiewać się za granicą.
6. .... Wybieram włoski. Hiszpański jest ważny, ale potrzebuję włoskiego.
7. .... Interesuję się psychologią.
8. .... Lubię literaturę.
9. .... On jest dyrektorem instytutu.
10. .... Pomagam jej w nauce.

_____/5 p. (5 x 1 p.)

II Podany tekst proszę uzupełnić wyrazami podanymi w nawiasach w odpowiedniej formie (stopień wyższy przymiotnika lub przysłówka).

Mój kolega jest ..zdolniejszy..⁰ (zdolny) niż ja. ....¹ (szybko) i .....² (dobrze) rozwiązuje wszystkie zadania egzaminacyjne. Ale muszę też przyznać, że jest .....³ (pilny) ode mnie i .....⁴ (często) niż ja powtarza materiał, którego się nauczył. Może nie jestem mniej zdolny, a tylko .....⁵ (leniwy)?

_____/5 p. (5 x 1 p.)

III Podane zdania proszę przekształcić zgodnie z przykładem (przysłówek lub przymiotnik).

0. Często pracuję w domu i to mnie męczy.

.....Męczy mnie częsta praca w domu.....

1. Piszę długie listy.

.....

2. Ten egzamin jest drogi.

.....

3. Andrzej jest świetnym uczniem.

.....

4. Ten test jest krótki, pisaliśmy go 10 minut.

.....

5. Ten człowiek szybko myśli.

.....

_____/3 p. (6 x 0,5 p.)

IV Proszę podkreślić poprawną formę zgodnie z podanym przykładem (przysłówek lub przymiotnik).

0. Mówię dobrze / dobry po polsku.
1. Andrzej to mój blisko / bliski przyjaciel.
2. Znamy się blisko / bliski 20 lat.
3. Na egzaminie była miło / miła atmosfera.
4. Na wycieczce było miło / miły.
5. Kupiłem szybko / szybki samochód.
6. Lubię szybko / szybki jeździć.

_____/6 p. (6 x 1 p.)

V Proszę uzupełnić dialog.

- .....*Czy*..... mówi pani po angielsku?
- Tak, mówię biegle po angielsku.
- A ..... uczyła się pani tego języka?
- Prawie 5 lat.
- .....
- Najpierw na kursach, a potem wyjechałam do Anglii.
- ..... pani wyjechała? Do Londynu?
- Nie, do Glasgow.
- Na stypendium?
- Nie, do pracy, ale chodziłam tam na kurs językowy.
- A ..... się pani tam zajmowała?
- Pracowałam jako opiekunka do dziecka.
- Więc ..... chodziła pani na ten kurs?
- Wieczorami.
- .....
- 3 razy w tygodniu przez cały rok.

Gramatyka

1a Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami wyrazów podanych w nawiasach.

- Ten komputer wcale nie jest dobry. Widziałem *lepsze* i ..... (tani).
- Dzisiaj jest ..... niż wczoraj (ciepło).
- Empire State Building był ..... budynkiem świata, ale teraz w Kuala Lumpur jest budowany jeszcze ..... (wysoki).
- Nie wiem dlaczego, ale zarabiam coraz ..... (dużo) i mam coraz ..... (mało) pieniędzy.
- Żyjemy coraz ..... (szybko) i ..... (intensywnie).

Słownictwo

2a Proszę dopasować podane niżej nazwy kosmetyków i odzieży do nazw części ciała.

1. krem	—	a) zęby
2. balsam	—	b) twarz
3. pasta		c) głowa
4. kapelusz		d) ciało
5. buty		e) włosy
6. szampon		f) stopy

2b Proszę napisać, do czego służą poniższe przedmioty.

- telefon – ..... *do dzwonienia / żeby dzwonić* .....
- radio – .....
- długopis – .....
- szczoteczka do zębów – .....
- okulary – .....
- aparat fotograficzny – .....

1b Od podanych przymiotników proszę utworzyć formy przysłówków:

- miły – ..... *miło* .....
- niespokojny – .....
- modny – .....
- ładny – .....
- niebezpieczny – .....
- niebieski – .....

2c Proszę wysłuchać nagrania i uzupełnić brakujące fragmenty tekstu. Nagranie zostanie odtworzone dwukrotnie.

..Mniej.. noworodków, mniejsze gospodarstwa .....,
mniej dzieci w przedszkolach i szkołach ..... . Więcej emerytów. Ale też więcej ....., więcej absolwentów wyższych uczelni i doktorantów. Ofensywa utalentowanych, wykształconych i kreatywnych młodych ....., które są też obecne w nauce i biznesie. Oto tendencje demograficzno-społeczne, które będą w Polsce w ..... latach.

„Polityka” 2004, nr 48

lekcja

3

2d Wypowiedzi pojedyncze. Proszę posłuchać nagrania i zaznaczyć właściwą odpowiedź.

0. Ta wypowiedź to:

- a) informacja,
- b) komplement,
- c) pytanie.

1. Ta wypowiedź jest możliwa:

- a) w barze,
- b) u fryzjera,
- c) w kinie.

2. Ta wypowiedź to:

- a) krytyka,
- b) komplement,
- c) prośba.

3. Ta wypowiedź to:

- a) pytanie,
- b) propozycja,
- c) protest.

4. Ta wypowiedź to:

- a) komplement,
- b) pytanie,
- c) krytyka.

5. Ta wypowiedź jest możliwa:

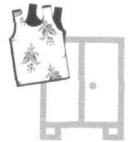
- a) w szkole,
- b) na basenie,
- c) u fryzjera.

3 Proszę przeczytać poniższe teksty, a następnie zaznaczyć, które zdania są prawdziwe.

1. Kolor, który dominuje w naszej szafie, zazwyczaj nie jest związany z naszym typem urody, ale pokazuje naszą osobowość i charakter. Właśnie dlatego czasem irracjonalnie, pod wpływem impulsu, kupujesz coś, co do ciebie kompletnie nie pasuje.

Ten tekst mówi o tym, że:

- a) zawsze wybieramy kolory do pory roku.
- b) to, jakie kolory wybieramy, zależy od naszego charakteru.
- c) blondynki wybierają jasne kolory, a brunetki ciemne.

2. Prada – ta włoska projektantka stała się jedną z najważniejszych postaci w świecie mody lat 90., a jej marka to największy sukces finansowy w tej branży (sprzedaż w 60 sklepach na całym świecie). W jej kolekcjach można znaleźć wszystkie trendy nadchodzących sezonów, nierzadko to ona właśnie inspirowała innych projektantów.

Ten tekst mówi, że:

- a) Prada to nazwa typu ubrań.
- b) Prada jest wielką projektantką mody.
- c) jest duża konkurencja w świecie mody.

3. Poznaj najnowsze trendy – propozycje znanych na całym świecie kreatorów oraz młodych, debiutujących projektantów. Niech ich pomysły będą inspiracją dla twoich kreacji. Kup miesięcznik „Wielka Moda”.

Ten tekst to:

- a) ogłoszenie o szkole dla projektantów.
- b) artykuł o najnowszej modzie.
- c) oferta kupna magazynu.

Część B. Poprawność gramatyczna

I W podanym tekście proszę zaznaczyć poprawne przyimki.

_____/2,5 p. (10 x 0,25 p.)

Kobiety częściej chodzą (u, do, w)⁰ fryzjera niż mężczyźni. Jednak panowie także coraz częściej dbają (o, na, w)¹ siebie. Więcej czasu spędzają (u, na, w)² gabinetach kosmetycznych, (u, na, w)³ salonach fryzjerskich czy solarium. Kupują kremy (na, do, z)⁴ twarzy i balsamy nie (do, dla, na)⁵ swoich partnerek, ale aby sobie zrobić przyjemność lub aby dobrze prezentować się (w, na, do)⁶ pracy. Statystycznie to mieszkańcy dużych miast, (na, z, w)⁷ wyższym wykształceniem, często jeszcze nieżonaci.

Przeciwnicy kosmetyków (do, dla, z)⁸ mężczyzn to z kolei mieszkańcy małych miasteczek i wsi. Twierdzą, że jeśli mężczyźni będą się zachowywać jak kobiety, to niedługo nie będzie różnic (z, między, do)⁹ nimi. Krytyczni są też wobec kobiet, które ich zdaniem za często zajmują się np. biznesem czy polityką, tradycyjnie zarezerwowanymi (do, dla, na)¹⁰ mężczyzn.

_____/5 p. (10 x 0,5 p.)

II W podanym tekście proszę zaznaczyć poprawne formy.

Najnowsze ubrania pokazywane są przez coraz (chudsze, chudszo)⁰ modelki. A przecież prawdziwe kobiety tak nie wyglądają.

Media kreują ideał kobiety bardzo (szczupłej, szczupło)¹, mającej prawie dwa metry wysokości, która zawsze wygląda (piękna, pięknie)². Taki obraz nie tylko jest (fikcją, fikcja)³, ale ma też negatywny wpływ szczególnie na nastolatki i (młodo, młode)⁴ kobiety, które chcą zrobić (wszystkie, wszystko)⁵, aby upodobnić się do (słynnych, słynny)⁶ modelek. Psychologowie twierdzą, że coraz (młodsze, młode)⁷ nastolatki, a nawet (małe, mało)⁸ dziewczynki stosują diety i odchudzają się. A niekontrolowane odchudzanie może spowodować (ciężko, ciężkie)⁹ choroby, np. bulimię czy anoreksję. Więc może lepiej mieć (większe, więcej)¹⁰ niż mniej kilogramów?

• Słownictwo

1 Proszę połączyć pojęcie z właściwym opisem:

0. pracodawca	_____	a) Osoba, która daje pracę.
1. plany macierzyńskie		b) Plany dotyczące urodzenia dziecka.
2. dane osobowe		c) Pieniądze otrzymywane co miesiąc przez osobę, która zakończyła pracę.
3. urlop		d) Osoba bez pracy.
4. bezrobotny		e) Pieniądze, które otrzymuje osoba niezdolna do pracy.
5. emerytura		f) Czas wolny od pracy, ma do niego prawo każdy, kto podpisał umowę o pracę już po pierwszym miesiącu od podjęcia obowiązków zawodowych.
6. renta		g) Informacje dotyczące nazwiska, miejsca zamieszkania, wieku, wykształcenia itp.

2 Proszę przekształcić zdania według podanego przykładu:

0. Dwaj mężczyźni wchodzi do biura. Chcą rozmawiać z dyrektorem.

Dwóch mężczyzn wchodzi do biura. Chcą rozmawiać z dyrektorem.

Dwóch mężczyzn weszło do biura. Chciało rozmawiać z dyrektorem.

1. To mieszkanie wynajmują trzej studenci. Każdy ma swój pokój.

.....
 .....

2. Jest poniedziałek rano, zwykle o tej porze w urzędzie pracy jest już sporo zainteresowanych. Tymczasem tylko czterech bezrobotni szukają ofert pracy.

.....
 .....
 .....

3. Trzej pracownicy rozpoczynają strajk głodowy. Rozmowy z dyrekcją nie przyniosły żadnego rezultatu.

.....
 .....

4. Dwaj przedstawiciele związków spotykają się na zebraniu załogi. Przedstawiają propozycje zmian.

.....
 .....

5. Trzej cudzoziemcy zapisują się na kurs języka polskiego. Chcą podjąć pracę w naszym kraju.

.....
 .....

6. Tylko czterech uczniowie z tej klasy korzystają ze stołówki szkolnej.

.....
 .....

7. Dwaj respondenci odpowiadają, że mają własne mieszkanie. Reszta pytanych mówi, że musi coś wynajmować.

.....
 .....

8. Trzej panowie w rozmowie z dziennikarką przyznają, że chętnie opiekują się dziećmi. Reszta nie podziela ich entuzjazmu.

.....
 .....

3 Proszę uzupełnić tabelę rzeczownikami w mianowniku liczby pojedynczej lub mnogiej:

liczba pojedyncza	liczba mnoga
student	
	dyrektorzy
	mężczyźni
artysta	
przedstawiciel	
	informatycy
cudzoziemiec	
	respondenci

4 Proszę wysłuchać dialogów i określić, która z osób jest zadowolona, a która niezadowolona ze swojej sytuacji materialnej.

jest zadowolony / zadowolona

jest niezadowolony / niezadowolona

Ewa, lat 32,
nauczycielka muzyki

Piotr, lat 26,
informatyk

Edward, lat 44,
górnik

Paulina, lat 17,
uczennica

5 Proszę użyć właściwej formy liczebnika.

- Mam ...*dwie*... (2) córki i ...*pięciu*... (5) synów.
- Moi ..... (2) synowie chodzą jeszcze do szkoły.
- ..... (5) studentów przyszło na wykład.
- Epidemia grypy powoduje, że dziś do biura nie przyszło ..... (7) pracowników!
- ..... (2) pensje nie wystarczają na życie.
- ..... (1) renta to za mało, żeby móc wyjechać na wczasy za granicę czy kupić samochód.
- Mam ..... (3) dzieci i ..... (4) wnucząt. Jestem bardzo szczęśliwą mamą i babcią.
- Statystyczna Polka chciałaby mieć ..... (2) dzieci.
- Pracuję ..... (5) dni w tygodniu.

6a Proszę przeczytać poniższe tytuły prasowe i dopasować je do podanych poniżej tekstów.

- a) Stypendia dla wszystkich?
- b) Studia na kredyt?
- c) Liczymy na wzrost płac

lekcja

4

1

1 maja 2004 roku Polska dołączyła do krajów członkowskich Unii Europejskiej. Z przystąpieniem naszego kraju do UE wiążemy wielkie nadzieje. Obywatele polscy liczą na poprawę swej sytuacji materialnej oraz na wzrost zarobków.

5 Według danych „Gazety Prawnej”, oczekiwania Polaków dotyczące wzrostu wynagrodzeń są bardzo optymistyczne – Polacy liczą na wzrost zarobków aż o 59 proc. po wejściu do UE. Z sondażu przeprowadzonego w ramach badań „Diagnoza społeczna 2003” wynika również, że największej finansowej poprawy spodziewają się bezrobotni, osoby
10 najmłodsze (do 24 roku życia) oraz rolnicy...

www.interia.pl

2

Studiujesz i brakuje Ci pieniędzy – jedną z możliwości na poratowanie Twojego budżetu jest preferencyjny kredyt studencki.

Kredyt studencki to forma pomocy państwa, której celem jest ułatwienie dostępnosci do studiów wyższych. Ta forma kredytu jest dostępna
5 dla studentów już od sześciu lat. Różnica w oprocentowaniu w porównaniu z kredytami komercyjnymi jest dopłacana z Funduszu Pożyczek i Kredytów Studenckich przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

www.interia.pl

3

Od tego roku wszyscy studenci mogą ubiegać się o pomoc z budżetu państwa. Prawo do stypendiów zyskali studenci studiów zaocznych, wieczorowych i eksternistycznych. (...)

Na pomoc dla studentów w 2004 r. rząd przeznaczył 1,5 mld zł. Pieniądze te zostaną rozdysponowane między uczelnie w całym kraju. Każda szkoła wyższa sama ustala zarówno kryteria przyznawania stypendiów, jak również ich wysokość.

www.interia.pl

Słownictwo

6b Proszę znaleźć w tekstach z ćwiczenia 6a synonimy do podanych słów i zwrotów.

- 0. zwiększenie zarobków – ..... *wzrost zarobków* .....
- 1. poprawienie sytuacji materialnej – .....
- 2. pensja – .....
- 3. nie masz pieniędzy – .....
- 4. różnica jest dofinansowana – .....
- 5. starać się o – .....
- 6. szkoły wyższe w całym kraju – .....
- 7. wszystkie szkoły wyższe – .....

18

7a Proszę przeczytać tekst *Miasto moje (nie)drogie* i odpowiedzieć na pytania:

1. Czy autorów tekstu interesują najbogatsi Polacy czy może Ci, którzy zarabiają przeciętnie?
2. Czy typowy Polak, według nich, ma własne mieszkanie?
3. Ile razy w miesiącu chodzi do dentysty i fryzjera?
4. Jak często chodzi ze znajomymi na piwo?
5. Czy ma samochód?

Miasto moje (nie)drogie:

koszty życia w polskich miastach

Czy lepiej zarabiać 1300 zł i mieszkać w Gorzowie, czy 10 płacić dwa razy więcej w Warszawie? Gdzie najtaniej wynająć mieszkanie i najłatwiej znaleźć pracę? Porównaliśmy średnie zarobki z kosztami życia w kilku miastach 10 Polski. I co? Otóż nie jest najlepiej tam, gdzie wydaje się, że tak być powinno.

Stworzyliśmy statystycznego Kowalskiego, który średnio zarabia i średnio wydaje. Wynajmuje mieszkanie, raz w tygodniu wychodzi ze znajomymi na piwo (pije też średnio, 10 bo dwa piwa), raz w miesiącu odwiedza fryzjera i dentystę (lub prywatnego lekarza), na jedzenie wydaje jedną szóstą swoich zarobków. Nie ma samochodu, więc kupuje bilet miesięczny i oszczędza! (...) Chcieliśmy (...) pokazać, że życie w Warszawie różni się od życia w Gorzowie. Porównaliśmy 15 średnie zarobki i koszty życia. (...)

miasto	piwo w pubie	plomba u dentysty	fryzjer męski	bilet do kina w weekend	cena nowego mieszkania 50 m ²	czynsz za wynajem mieszkania 50 m ²	litr benzyny Eu 95*	przeciętne wynagrodzenie brutto w miastach
Białystok	5,5 zł	45 zł	11 zł	14 zł	105 000 zł	650 zł	3,82 zł	2096 zł
Bydgoszcz	3,7 zł	110 zł	12 zł	17 zł	127 500 zł	625 zł	3,76 zł	2031 zł
Częstochowa	5 zł	60 zł	19 zł	16 zł	130 000 zł	400 zł	3,81 zł	—
Gdańsk	4 zł	80 zł	25 zł	17 zł	245 000 zł	900 zł	3,85 zł	2697 zł
Gorzów Wlkp.	4 zł	65 zł	15 zł	13 zł	87 500 zł	700 zł	3,86 zł	1929 zł
Katowice	6 zł	70 zł	30 zł	16 zł	125 000 zł	1050 zł	3,81 zł	3518 zł
Kielce	4 zł	85 zł	19 zł	18 zł	107 500 zł	675 zł	3,79 zł	2126 zł
Kraków	6 zł	110 zł	30 zł	18 zł	202 500 zł	900 zł	3,81 zł	2272 zł
Lublin	3,6 zł	43 zł	10 zł	14 zł	130 000 zł	800 zł	3,77 zł	2014 zł
Łódź	4 zł	100 zł	18 zł	16 zł	132 500 zł	325 zł	3,81 zł	2079 zł
Olsztyn	4 zł	65 zł	13 zł	17 zł	120 000 zł	550 zł	3,73 zł	2396 zł
Opole	4,5 zł	65 zł	18 zł	20 zł	135 000 zł	450 zł	3,83 zł	2145 zł
Płock	4 zł	75 zł	15 zł	15 zł	80 000 zł	750 zł	3,80 zł	—
Poznań	6 zł	98 zł	25 zł	20 zł	125 000 zł	800 zł	3,83 zł	2602 zł
Radom	4 zł	50 zł	30 zł	14 zł	52 500 zł	450 zł	3,80 zł	—
Rzeszów	4 zł	95 zł	13 zł	13 zł	130 000 zł	400 zł	3,81 zł	2084 zł
Szczecin	4 zł	110 zł	18 zł	15 zł	150 000 zł	700 zł	3,78 zł	2316 zł
Toruń	4 zł	60 zł	9 zł	14 zł	122 500 zł	1050 zł	3,76 zł	2116 zł
Warszawa	8 zł	90 zł	33 zł	22 zł	225 000 zł	1300 zł	3,80 zł	3267 zł
Wrocław	4,5 zł	100 zł	38 zł	16 zł	158 750 zł	1050 zł	3,79 zł	2226 zł
Zielona Góra	3,5 zł	40 zł	8 zł	12 zł	76 000 zł	900 zł	3,86 zł	2070 zł

* litr benzyny 95 na stacjach Orlenu, średnia dla regionu.

www.gazeta.praca.pl

7b Na podstawie informacji zawartych w tabeli z ćwiczenia 7a proszę napisać, w którym z polskich miast:

7c Czy miasto najtańsze znaczy najatrakcyjniejsze? W którym z polskich miast chciałby Pan / chciałyby Pani mieszkać? Dlaczego? Proszę uzasadnić wybór.

1. Warto kupić mieszkanie.
2. Warto wynająć mieszkanie.
3. Warto pracować i zarabiać.
4. Najmniej kosztuje wizyta u dentysty.
5. Najmniej kosztuje wizyta u fryzjera.
6. Najwięcej kosztuje piwo w pubie.
7. Najwięcej kosztuje wyjście do kina.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Część B. Poprawność gramatyczna

_____/2,5 p. (5 x 0,5 p.)

I Podany niżej tekst proszę uzupełnić formami w stopniu wyższym.

Postanowiłem kupić ....*większe*....⁰ (duży) mieszkanie. W ubiegłym roku urodził nam się syn. Nasze mieszkanie zrobiło się nagle za małe. Było coraz .....¹ (mało) miejsca, dlatego zdecydowaliśmy się z żoną na zamianę. Niestety, większe mieszkanie jest też znacznie .....² (drogie). Poza tym, te mieszkania, które nam się podobają, są dużo .....³ (daleko) od centrum. Chcielibyśmy znaleźć coś, co jest .....⁴ (blisko). To wszystko jest .....⁵ (trudny), niż myśleliśmy.

_____/5 p. (10 x 0,5 p.)

II Proszę wybrać odpowiedni aspekt czasownika.

Wczoraj (dostawałem, dostałem)⁰ nową pracę. Dzisiaj (przychodziłem, przyszedłem)¹ pierwszy raz do nowego biura i (poznawałem, poznałem)² swoich nowych kolegów. Szef (mówił, powiedział)³, że (będę dostawać, dostanę)⁴ laptopa i telefon komórkowy do dyspozycji. Codziennie (będę dzwonił, zadzwonię)⁵ do klientów, czasami też (będę jechać, pojadę)⁶ do nich, jeżeli to konieczne. Codziennie (będę zaczynał, zacznę)⁷ o ósmej i (będę wychodził, wyjdę)⁸ o szesnastej. Jestem bardzo zadowolony z tego, bo trzy miesiące temu (rodził się, urodził się)⁹ mój syn i chciałbym spędzać z nim więcej czasu. Moja poprzednia praca była bardzo absorbująca; często (zostawałem, zostałem)¹⁰ w pracy do ósmej.

Gramatyka

1 Proszę wstawić rzeczowniki w odpowiedniej formie.

0. Nie lubię kawy z ...*mlekiem*... (mleko)
1. Od kilku lat piję herbatę bez ..... (cukier).
2. W ..... (lodówka) jest jeszcze trochę zupy.
3. Lubię herbatę z ..... (cytryna).
4. Mięso jemy ..... (nóż) i widelcem.
5. W tym ..... (kubek) jest kawa!
6. Kurczak z ..... (frytki) jest bardzo kaloryczny!
7. Kotlety smażymy na ..... (patelnia).
8. Kup kilo ..... (pomidory)!
9. Nie lubię ..... (spaghetti).
10. Nie umiem jeść ..... (pałeczki).

2 Proszę utworzyć rzeczowniki od podanych czasowników.

0. piec ciasto – ...*pieczenie ciasta*.....
1. gotować obiad – .....
2. smażyć kotlety – .....
3. kroić mięso – .....
4. przygotowywać kolację – .....
5. robić kawę – .....

3 Proszę wysłuchać wypowiedzi, a następnie zaznaczyć, która z nich:

- a) zachęca lub przekonuje do spróbowania lodów.
- b) zniechęca do jedzenia lodów.
- c) wyraża upodobanie.

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
zachęcanie / przekonywanie	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
zniechęcanie	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
upodobanie	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

4 Proszę wstawić czasowniki *jeść / zjeść* w odpowiedniej formie.

0. Po raz pierwszy ...*jadłem*... (ja) lasagne, kiedy byłem we Włoszech.
1. .... (ty) trochę sałatki? Jest bardzo dobra!
2. Jędrka boli brzuch, chyba ..... (on) za dużo słodczy.
3. Ania jest wegetarianką, nie ..... (ona) mięsa.
4. .... (ty) całą czekoladę?
5. Kiedy moje córki były małe, nie ..... (one) kiełbasy.

5 Proszę podkreślić słowo, które nie pasuje do pozostałych.

0. czekolada jest: słodka, <u>kwaśna</u> , gorzka	4. ser feta jest: słodki, tuczający, słony
1. pierogi są: kaloryczne, tłuste, gorzkie	5. piwo jest: gorzkie, zimne, słone
2. cytryna jest: dietetyczna, kwaśna, słona	6. lody są: słodkie, zimne, słone
3. lasagne jest: słodka, tuczająca, kaloryczna	7. sałatka jest: dietetyczna, ciepła, zimna

6 Poniżej podano trzy przepisy. Proszę przeczytać listy składników i sposób wykonania potraw, a następnie połączyć je w przepis na bigos, pierogi i żurek.

1.

Składniki:

- pęto białej kielbasy
- włoszczyzna
- 1 – 1,5 szklanki ukiszzonego żuru lub białego barszczu z torebki
- 2 ząbki czosnku
- 10 dag pieczarek
- liść laurowy
- cebula
- jajo
- pół szklanki kwaśnej śmietany
- pieprz
- sól

2.

Składniki:

- Ciasto:
- 1 kg mąki
  - jajo
  - 2 łyżki oleju
  - szczypta soli
  - 2 niepełne szklanki wody
- Farsz:
- 1/2 kg kapusty kwaszonej – gotować przez ok. 20 min, potem wycisnąć z wody
  - 15 dkg grzybów suszonych (ugotować)
  - 1/5 kg wołowiny – ugotowanej z włoszczyzną

3.

Składniki:

- 1 kg kiszzonej kapusty
- ok. 80 dag słodkiej kapusty
- 2 cebule
- 10 dkg kielbasy
- 1/2 kg wieprzowiny
- 10 dkg wędzonego boczku
- sól
- pieprz
- liść bobkowy
- ziele angielskie
- 5 dkg przecieru pomidorowego

Wykonanie:

a)

Kapustę kiszoną pokroić, zalać wodą i ugotować w odkrytym garnku. Słodką kapustę i obraną cebulę pokroić, ugotować, dodać do kapusty kiszzonej. Mięso pokroić na małe kawałki, smażyć na tłuszczu, gdy kapusta będzie na pół ugotowana, włożyć mięso wraz z tłuszczem, dodać listek bobkowy, ziele angielskie, powoli gotować. Kielbasę obrać, pokroić na kawałki, boczek pokroić w grubą kostkę, podsmażyć, włożyć do kapusty. Doprawić solą, pieprzem, dodać przecier pomidorowy.

Wykonanie:

b)

Do półtora litra wrzącej wody włożyć kielbasę, ząbek czosnku, liść laurowy, obraną włoszczyznę i cebulę. Zagotować, doprawić solą i pieprzem, gotować dalej pod przykryciem, aż kielbasa i jarzyny będą miękkie. Wyjąć kielbasę, wywar odcedzić, ponownie zagotować. Dodać umyte i pokrojone pieczarki, po 5 minutach wlać żur i mieszając, zagotować. Dodać śmietanę, ząbek czosnku, doprawić solą i pieprzem. Można podawać z ziemniakami lub kawałkami kielbasy i połówkami jaj ugotowanych na twardo.

Wykonanie:

c)

Wszystkie składniki do farszu zmielić w maszynce do mięsa, doprawić do smaku solą, pieprzem, ewentualnie jeszcze vegetą. Cebulę obrać, pokroić i podsmażyć na patelni, dodać do farszu, wymieszać. Składniki do ciasta wymieszać, dokładnie wyrobić, rozwałkować na grubość 3 mm, wykroić szklanką krążki, nakładać farsz, zalepiać, wrzucać do wrzącej wody i gotować. Przed podaniem polać cebulą smażoną na oleju.

7 Proszę podkreślić właściwe słowo.

0. Mieszamy:
a) kotlety   b) herbatę   c) ciasto
1. Kroimy:
a) warzywa   b) bigos   c) zupę
2. Obieramy:
a) sok   b) ziemniaki   c) herbatę
3. Gotujemy:
a) obiad   b) kawę   c) pizzę
4. Wlewamy:
a) wodę   b) frytki   c) obiad
5. Wrzucamy:
a) cebulę   b) wodę   c) jogurt
6. Smażymy:
a) pizzę   b) tort   c) kotlety
7. Pieczemy:
a) kawę   b) kurczaka   c) zupę

Gramatyka

8 Proszę uzupełnić przepisy kulinarne odpowiednimi formami rzeczowników.

1. Spaghetti z tuńczykiem

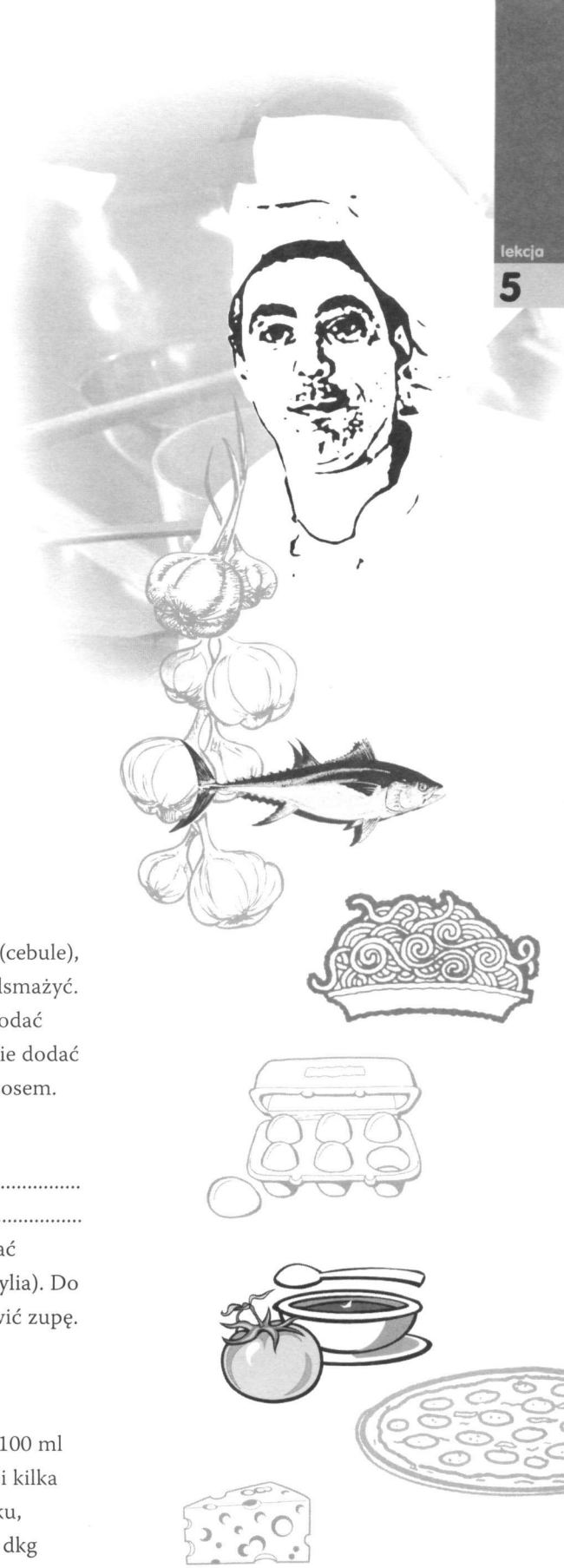
Ugotować paczkę ..... (makaron). Pokroić 2 ..... (cebule), podgrzać na patelni dwie łyżki ..... (olej), wrzucić cebulę i podsmażyć. Do podsmażonej cebuli wrzucić ..... (tuńczyk) z 1 puszki, dodać trochę ..... (sól) i ..... (pieprz). Podsmażyć, a następnie dodać kilka łyżek ..... (śmietana). Odcedzić makaron i połączyć go sosem.

2. Zupa pomidorowa z ryżem

Bulion mięsno-warzywny: $\frac{1}{4}$ ..... (kurczak), kilka małych ..... (marchewki), cebula, mały kawałek ..... (seler) lub kilka ..... (pietruszki). Wywar ugotować, posolić i popieprzyć do smaku. Dodać puszkę ..... (pomidory) i kilka listków ..... (bazylia). Do śmietany dodać kilka łyżek ..... (mąka), wymieszać i zaprawić zupę. Ugotować 1 – 2 torebki ..... (ryż) i dodać do zupy.

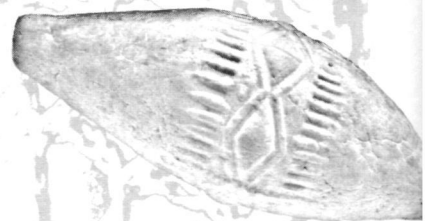
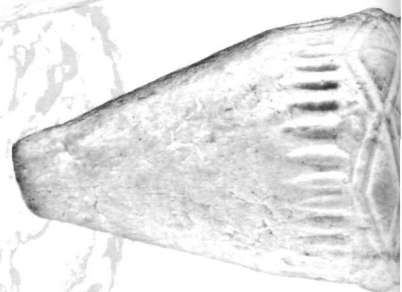
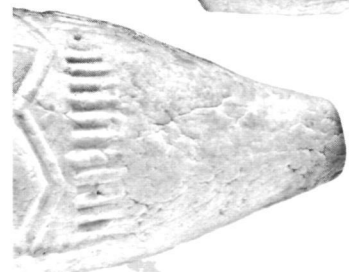
3. Pizza

Ciasto: $\frac{1}{2}$ kg ..... (mąka), pół łyżki ..... (drożdże), 100 ml ..... (woda). Wymieszać paczkę ..... (szpinak) i kilka ząbków ..... (czosnek) z jajkiem. Posolić i popieprzyć do smaku, posmarować uzyskaną masą ciasto. Położyć pomidory, paprykę i 30 dkg ..... (salami) lub ..... (boczek). Posypać serem. Piec ok. 40 min.

9 Proszę podkreślić właściwe słowo.

0. Możemy kupić puszkę:
- pomidorów,
  - ryżu,
  - makaronu.
1. Osoba, która ma nadwagę, waży:
- za mało,
  - za dużo,
  - ma idealną wagę.
2. Napiwek to:
- rachunek,
  - dotatkowe pieniądze dla kelnera, jeśli jesteśmy zadowoleni z jego obsługi,
  - pieniądze, którymi płacimy za piwo.
3. W szatni:
- zostawiamy płaszcz,
  - zamawiamy obiad,
  - rezerwujemy stolik.
4. Przepis to:
- instrukcja, recepta,
  - rachunek,
  - list z zaproszeniem na obiad.
5. Oscypek to:
- polska zupa,
  - regionalny ser,
  - górska restauracja.

10 Proszę wysłuchać nagrania, a następnie zaznaczyć, które z poniższych zdań jest prawdziwe (tak), a które nieprawdziwe (nie).

	tak	nie
1. Adam ma nadwagę.	☐	☒
2. Adam jest wegetarianinem.	☐	☐
3. Adam zawsze był wegetarianinem.	☐	☐
4. Kiedy Adam był mały, bardzo lubił frytki.	☐	☐
5. Adam często chodził do fast foodów ze swoją mamą.	☐	☐
6. Kiedy Adam miał 15 lat, zaczął trenować karate.	☐	☐
7. Trener Adama świetnie wyglądał.	☐	☐
8. Teraz Adam ma problemy ze zdrowiem.	☐	☐
9. Teraz Adam świetnie się czuje.	☐	☐

Część B. Poprawność gramatyczna

I Proszę wstawić czasownik w odpowiedniej formie trybu rozkazującego. _____/13 p. (13 x 1 p.)

1. wyjąć / wyjmować

.....*wyjmuj*..... pizze z piekarnika!

Nie ..... pizzy z piekarnika!

2. włożyć / wkładać

..... mleko do lodówki!

Nie ..... mleka do lodówki!

3. wlać / wlewać

..... mleko do kawy!

Nie ..... mleka do kawy!

4. położyć / kłaść

..... filiżankę na tej półce!

Nie ..... filiżanki na tej półce!

5. zdjąć / zdejmować

..... ten obraz ze ściany!

Nie ..... tego obrazu ze ściany!

6. wrzucić / wrzucać

..... warzywa do garnka!

Nie ..... jeszcze warzyw do garnka!

7. wyrzucić / wyrzucać

..... ten ser, jest już nieświeży!

Nie ..... jeszcze tych gazet, chcę je przeczytać!

II Proszę wstawić czasownik w odpowiedniej formie trybu rozkazującego. _____/15 p. (15 x 1 p.)

1. wyjąć / wyjmować / włożyć / wkładać

a) Nie .....*wyjmuj*..... mleka z lodówki! Nie będzie mi potrzebne.

b) ..... tę kiełbasę do lodówki!

c) ..... masło z lodówki. Będzie mi potrzebne!

d) Nie ..... jeszcze pizzy do piekarnika, bo jest za niska temperatura!

2. wlać / wlewać / wylać / wylewać

a) ..... mi trochę mleka do kawy!

b) Nie ..... tego bulionu, jest jeszcze dobry!

c) W tym garnku jest za dużo wody, ... trochę!

d) Nie ..... wody do czajnika, jest zepsuty!

3. położyć / kłaść / zdjąć / zdejmować

a) ..... zakupy na stole!

b) ..... z kuchenki zupę, już się ugotowała!

c) Nie ..... zupy z kuchenki, jeszcze się nie ugotowała!

d) Nie ..... soli na tej półce! Przyprawy mam w tamtej szufladzie.

4. wrzucić / wrzucać / wyrzucić / wyrzucać

a) Nie ..... do barszczu marchewki!

b) ..... śmieci! Kosz jest już pełny.

c) Nie ..... do tego kosza butelek! To jest kosz na papier!

d) ..... do bigosu kilka śliwek, będzie lepszy!

Gramatyka

1 Proszę przeczytać poniższe dane, a następnie odpowiedzieć na pytania.

Bogusław Bagietka:

- wiek – 48 lat
- szkoła – 12 lat
- studia – 5 lat
- żona – od 18 lat ta sama
- dzieci – córka 16 lat, syn 10 lat
- praca – od 24 lat ta sama
- wakacje za granicą: Bułgaria – 30 lat temu, Grecja – 5 lat temu
- szpital – 6 lat temu

0. Przed iloma laty urodził się pan Bagietka?
1. Przez ile lat chodził do szkoły?
2. Jak długo studiował?
3. Od ilu lat jest żonaty?
4. Przed iloma laty urodziły się jego dzieci?
5. Od jak dawna pracuje?
6. Przed iloma laty był w Bułgarii?
7. Kiedy ostatnio był w Grecji?
8. Od jak dawna nie był za granicą?
9. Kiedy leżał w szpitalu?

.....*Przed czterdziestoma ośmioma laty.*.....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....
 .....

2 Proszę wstawić liczebnik w odpowiedniej formie.

0. W Krakowie mieszka ponad *osiemset tysięcy* (800 000) osób.
1. Wskaźnik inflacji będzie się wahać między ..... (2) a ..... (3) procentami.
2. Co najmniej ..... (400 000) Polaków mieszka na terenie Federacji Rosyjskiej.
3. Na granicy zatrzymano blisko ..... (450) osób podejrzanych o przemyt narkotyków.
4. Polska liczy około ..... (40 000 000) mieszkańców.
5. W przyszłym tygodniu temperatura spadnie poniżej ..... (12) stopni Celsjusza.

3 Proszę wybrać właściwą odpowiedź:

0. Cudzoziemiec to:
- osoba innej narodowości,
  - osoba, która mieszka w innym kraju.
1. Rodak to:
- osoba tej samej narodowości,
  - ktoś z rodziny.
2. Ojczyzna to:
- dom rodzinny,
  - kraj, w którym ktoś się urodził i który jest krajem jego rodaków.
3. Polonia to:
- ludność polskiego pochodzenia przebywająca na emigracji,
  - ludność mieszkająca w Polsce.
4. Mniejszość to:
- grupa ludzi innego pochodzenia, która mieszka na terytorium danego państwa,
  - grupa ludzi, która mieszka na terytorium danego państwa i która ma mniejsze prawa niż jego rdzenni mieszkańcy.
5. „Upaść na głowę” to znaczy:
- mieć ból głowy,
  - podjąć irracjonalną decyzję.

Gramatyka**4 Proszę zaznaczyć poprawne wyrażenie.**

0. W czasie / od czasu studiów pracowałam jako kelnerka.
- Poznałam moją żonę podczas / wtedy studiów.
  - Mieszkam wtedy / właśnie w Nowym Jorku.
  - Pracuję od dawna / odtąd w tej firmie.
  - Na początku nie chciałam mieszkać za granicą, ale potem dostałam świetną ofertę pracy i właśnie / wtedy postanowiłam wyjechać.
  - Nie widziałam mojego kuzyna, odtąd / odkąd wyjechał za granicę.
  - Maria niedawno / od niedawna wyszła za mąż.
  - Od czasu / od tego czasu mojego wyjazdu za granicę minęło już 10 lat.
  - Minęło już 10 lat, odkąd / odtąd wyjechałam za granicę.

5 Proszę podkreślić poprawną formę czasownika zgodnie z podanym przykładem.

Od 20 lat mieszkam w Polsce. (Przyjechałem / Jechałem) tutaj nie-
długo po studiach jako pracownik ambasady francuskiej. Przez
pierwsze 5 lat (mieszkąłem / zamieszkałem) w Warszawie, ale potem
(dostawałem / dostałem) propozycję pracy w krakowskim konsula-
cie. Nie chciałem wyjeżdżać z Warszawy i długo się (zastanawiałem /
zastanowiłem). W końcu (decydowałem się / zdecydowałem się) na
wyjazd. Nie od razu polubiłem Kraków, nikogo tam nie (znałem / po-
znałem), a moje mieszkanie było małe i ciemne. (Zastanawiałem się /
Zastanowiłem się) nawet nad powrotem do Francji, ale właśnie wtedy
(znałem / poznałem) Piotra. Często (chodziłem / szedłem) do Insty-
tutu Francuskiego, żeby (pożyczyć / pożyczyć) jakąś książkę. Praco-
wała tam bardzo miła kobieta, Ewa. Kiedyś (spotykałem / spotkałem)
ją przypadkiem na Rynku, spacerowała z małym chłopcem. (Zapra-
szałem / Zaprosiłem) ich na kawę i lody. Piotr (rodził się / urodził się)
z zespołem Downa, ale był uroczym, inteligentnym dzieckiem. Bar-
dzo się zaprzyjaźniliśmy, często (zabrałem / zabierałem) go na wy-
cieczki do zoo lub ogrodu botanicznego. Coraz częściej też (spo-
tykałem się / spotkałem się) z jego matką. Cóż... Teraz Piotrek jest
moim synem, bo 10 lat temu (braliśmy / wzięliśmy) z Ewą ślub. I tak
(zostawałem / zostałem) w Polsce!

6 Proszę wysłuchać nagrania, a następnie uzupełnić poniższe zdania.

CD

1.

Wyjechałem z Polski w 2000 roku. .... *Najpierw* ..... mieszkałem w Orleanie, a ..... przeprowadziłem się
do Paryża. .... było mi ciężko, ale ..... znalazłem pracę i wszystko zaczęło się układać.

2.

W 2001 roku zdałam maturę. Zaraz ..... wyjechałam na stypendium do Getyngi. Nigdy .....
nie mieszkałam sama, dlatego było to dla mnie nowe doświadczenie.

3.

Od kilku lat mieszkam w Krakowie. .... przez jakiś czas mieszkałem w Radomiu, ... prze-
prowadziłem się do Kielc, aż wreszcie znalazłem się tutaj.

4.

Kilka lat temu dostałam pracę w Polsce. .... na każdy weekend latałam do Amsterdamu, ...
zdecydowałam się kupić mieszkanie w Warszawie.

5.

Od kilkunastu lat mieszkam w USA. .... coraz częściej zastanawiam się nad powrotem do Polski.
..... mógłbym znaleźć pracę w jakiejś firmie – mówię świetnie po angielsku i mam duże doświadczenie.

7a Proszę przeczytać fragment artykułu Małgorzaty Lampy, a następnie podkreślić właściwe znaczenie podanych niżej zdań.

1. Pielęgniarkom opłaca się wyjechać za granicę:
  - a) wyjazd może okazać się korzystny dla pielęgniarek
  - b) za wyjazd płaci szpital, który chce zatrudnić pielęgniarki
2. Może zostaniemy w Anglii na stałe:
  - a) zamieszkamy w Anglii, jeśli będzie to możliwe
  - b) może zamieszkamy w Anglii

Czy pielęgniarkom opłaca się wyjazd do USA?

Pierwsze polskie pielęgniarki zdawały w ubiegłym tygodniu egzamin przed wyjazdem do USA. Do emigracji za Ocean lub do Unii przygotowuje się wiele ich koleżanek. – Może zostaniemy w Anglii na stałe, może wrócimy za 5–10 lat. Chciałabym, aby dzieci skończyły angielskie szkoły średnie, bo to im pomoże znaleźć dobrą pracę – mówi pielęgniarka Irena Nykiel.

7b W poniższym fragmencie podane zostały argumenty przemawiające za wyjazdem za granicę lub przeciw niemu. Proszę je uporządkować.

Czy pielęgniarkom opłaca się wyjazd za granicę?

1. Ryzyko utraty pracy. W Europie większość pielęgniarek wyjeżdża na kontrakty czasowe, których szpital może nie przedłużyć. Wtedy trzeba będzie szukać nowej pracy lub wracać do kraju.
2. Zarobki. To podstawowe kryterium. Najniższe zagraniczne zarobki są trzy razy wyższe od pensji polskiej pielęgniarki z kilkuletnim stażem.
3. Nostalgia. Pielęgniarkom może być trudniej pokonać samotność, niż sądziły przed wyjazdem.
4. Przygotowania. Wiele miesięcy ciężkiej nauki (szczególnie języka obcego). Pielęgniarki wyjeżdżające do USA kurs przygotowawczy porównują z czteroletnimi studiami pielęgniarskimi.
5. Umiejętności. Zachodnim szpitalom zależy, aby pielęgniarki mogły podnosić swoje kwalifikacje zawodowe.
6. Konieczność ciągłego uczenia się. Za wysokimi pensjami idzie też żądanie wysokich kwalifikacji.
7. Status. – W Polsce na nocnym dyżurze zamieniam się w sprzątaczkę, bo szpital zwolnił salowe – mówi przyszła emigrantka do USA.
8. Normalne życie. Czyli mieć czas i pieniądze na ciekawe hobby, zakupy, doksztacanie, podróże.

„Gazeta Wyborcza” 2004, nr 269

Gramatyka

8 Proszę podkreślić poprawne wyrażenie.

0. Kilka lat temu / za kilka lat byłam w Grecji.
1. Studiowałam romanistykę przez kilka lat / od kilku lat.
2. Robert zna Kasię od pięciu lat / pięć lat temu.
3. Planuję zostać w Berlinie trzy lata / za trzy lata.
4. Adam zaczął pracować jako dziennikarz w 1988, dziesięć lat później / za dziesięć lat został redaktorem naczelnym gazety.
5. Jolę znam od 1998 roku, ale Adama poznałam rok wcześniej / od roku.

za:

przeciw:

Część B. Poprawność gramatyczna

I Proszę uzupełnić teksty zgodnie z podanym przykładem (przyimek). _____/10 p. (10 x 1 p.)

a)

Moja siostra mieszka ..w...⁰ Austrii od dziesięciu lat. Wyjechała .....¹ Polski zaraz .....² studiach. Najpierw mieszkała .....³ swojej koleżanki, potem zaczęła pracować .....⁴ Uniwersytecie Wiedeńskim i przeprowadziła się .....⁵ do własnego mieszkania.

b)

Na wakacje najchętniej wyjeżdżam .....¹ Tatry. Zimą jeżdżę .....² nartach, a latem chodzę z plecakiem .....³ górach. W zeszłym roku pojechałem .....⁴ tydzień .....⁵ morze, ale nie byłem zadowolony, pogoda była brzydka i nudziłem się trochę.

II Oto fragment życiorysu Ani Kowalczyk. Proszę go przeczytać i napisać ten życiorys zgodnie z podanym przykładem (czasownik). _____/5 p. (5 x 1 p.)

1990–1994	• Nauka w liceum ogólnokształcącym w Koszalinie
1994–1999	• Studia na Uniwersytecie Warszawskim na Wydziale Lingwistyki Stosowanej
1996	• Wjazd na roczne stypendium do Jeny
1997–1998	• Współpraca z PNTA (Polsko-Niemieckie Towarzystwo Akademickie)
1998–1999	• Roczny pobyt na stażu w Instytucie Goethego
1999–2001	• Praca w Polskiej Akademii Nauk

0. .... *Od 1990 do 1994 Ania uczyła się w liceum ogólnokształcącym w Koszalinie.* .....
1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

1 Proszę wysłuchać nagrania i uzupełnić brakujące fragmenty dialogów.

Dialog 1

- Chciałam się ....., czy wystarczy, kiedy pokażę prawo jazdy. Nie mam przy sobie paszportu.
- Nie, niestety, prawo jazdy nie ....., potrzebny jest paszport.

Dialog 2

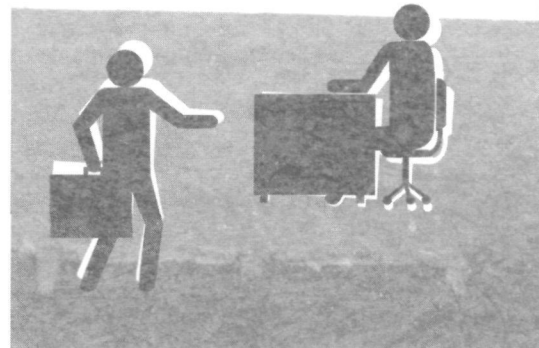
- Co muszę ....., jeśli chcę zarejestrować samochód?
- Musi pan ..... ten formularz i pójść do pokoju 302.

Dialog 3

- Przepraszam, czy ..... wejść? Mam pytanie.
- Tak, oczywiście, proszę bardzo. Proszę ..... . W czym mogę panu pomóc?

Dialog 4

- Jestem obcokrajowcem i prawie od miesiąca mieszkam u przyjaciółki. Chciałbym zapytać, kiedy muszę się zameldować, czy to .....
- Jak najszybciej, najlepiej ..... dziś, bo ma pan trzydziestodniowy termin od momentu przyjazdu do Polski.

Słownictwo

Idiomy

2 Proszę uzupełnić zdania podanymi idiomami w odpowiedniej formie.

mieć ręce pełne roboty   na wariackich papierach   papierkowa robota

1. Nie znoszę ....., te wszystkie formularze, ankiety i biurokracja strasznie mnie denerwują.
2. Dziś wieczorem, niestety, nie możemy się spotkać, bo .....
3. Wszystko to jest robione ....., bez żadnego planu i organizacji.
4. Wieczorem czeka mnie jeszcze ....., muszę wypełnić formularz podatkowy.
5. Nie możesz normalnie tego zaplanować i zrobić? U ciebie zawsze wszystko jest .....
6. Widzę, że ..... . Może ci jakoś pomóc?

3 Proszę połączyć wyrażenia z kolumny A z wyrażeniami z kolumny B tak, by utworzyły zdania.

A

1. Firmę (podmiot gospodarczy) można zarejestrować

2. Napis *Wstęp wzbroniony!*

3. Nadać paczkę lub wysłać list

4. W urzędzie miasta

5. Formularz

6. Rachunek można zapłacić w okienku

B

a) można w urzędzie pocztowym.

b) w urzędzie miasta.

c) oznacza, że nie wolno wchodzić.

d) *Wpłaty i wypłaty.*

e) można wypełnić.

f) można się zameldować.

4 Proszę odpowiedzieć na pytania zgodnie z podanym przykładem.

0. Czy to bardzo pilne?

Nie, to może poczekać.

Tak, to bardzo pilne, trzeba to załatwić jeszcze dziś.

1. Czy to jest dla Pani bardzo ważne?

.....

.....

2. Musimy załatwić kilka spraw: zapłacić mandat za złe parkowanie, pójść do banku i zrobić zakupy. Jak myślisz, w jakiej kolejności to załatwimy?

.....

.....

3. Czy to konieczne?

.....

.....

4. Nie wie pan, czy tu można palić?

.....

.....

5. Czy tu można zaparkować?

.....

.....

Część B. Poprawność gramatyczna

I Proszę uzupełnić tekst zgodnie z podanym przykładem.

_____/3 p. (6 x 0,5 p.)

Biurokracja! Już na samą myśl o tym słowie nie mam ochoty iść do żadnego *urzędu*...⁰ (urząd). W .....¹ (urząd – liczba mnoga) często są kolejki, trzeba czekać, wypełniać formularze, a ja nie znoszę papierkowej roboty! A już w ogóle nie wyobrażam sobie, że można pracować w .....² (urząd). Ja w ogóle nie chcę mieć nic wspólnego z żadnym .....³ (urząd). To trzeba przestać do jednego .....⁴ (urząd), a tamto do drugiego... Komunikacja między różnymi .....⁵ (urząd) też często nie jest najlepsza... choć, z drugiej strony, urząd .....⁶ (urząd) nierówny. Ale, zostawmy już ten temat, porozmawiajmy o wakacjach!

II Oto plan Katarzyny na najbliższy tydzień. Proszę napisać zdania informujące o tym, co zaplanowała w poszczególne dni tygodnia.

_____/3 p. (6 x 0,5 p.)

poniedziałek	wtorek	środa	czwartek	piątek	sobota	niedziela
<i>pójść do urzędu skarbowego po formularz</i>	<i>odebrać prawo jazdy</i>	<i>wypełnić formularz dla urzędu skarbowego</i>	<i>zadzwonić do urzędu miasta i zapłacić za telefon</i>	<i>zatatwić kilka spraw na uniwersytecie</i>	<i>wysłać formularz do urzędu skarbowego</i>	<i>WOLNA!!!</i>

0. W poniedziałek *Katarzyna pójdzie do urzędu skarbowego po formularz*.....
1. We wtorek .....
2. W środę .....
3. W czwartek .....
i .....
4. W piątek .....
5. W sobotę .....
6. W niedzielę .....

Słownictwo

1 Proszę przeczytać wypowiedzi dziesięciu osób. Czyja usługa jest im potrzebna?

krawiec   fryzjer   hydraulik   kosmetyczka   astrolog   mechanik
szewc   notariusz   tłumacz   informatyk   tapicer

0. Sieć komputerowa w naszej firmie nie działa. Ta osoba potrzebuje *informatyka* .....
1. Pękła mi rura i zalało całą łazienkę. Ta osoba potrzebuje .....
2. Złamałam obcas w moich ulubionych butach. Ta osoba potrzebuje .....
3. Chciałbym poznać swoją przyszłość. Ta osoba potrzebuje .....
4. Dostałam już dokumenty, ale są po niemiecku, a ja znam tylko angielski. Ta osoba potrzebuje .....
5. W drodze do Łodzi zepsuł mi się samochód. Ta osoba potrzebuje .....
6. Mój dziadek chce podarować mi swój dom. Ta osoba potrzebuje .....
7. Chciałabym zmienić kolor włosów. Ta osoba potrzebuje .....
8. Dostałam od babci piękną, starą, niestety trochę zniszczoną kanapę. Ta osoba potrzebuje .....
9. Widziałam na zdjęciu świetną spódnicę, ale nie można jej kupić. Ta osoba potrzebuje .....
10. Używałam już różnych kremów, ale nie widzę efektów. Ta osoba potrzebuje .....

2 Proszę połączyć nazwy zakładów usługowych (kolumna A) z rodzajem świadczonych przez nie usług (kolumna B).

A

0. Fryzjer	e
1. Zakład krawiecki	
2. Szewc	
3. Warsztat samochodowy	
4. Ksero	
5. Usługi fotograficzne	
6. Astrologia i wróżby	
7. Systemy alarmowe	
8. Tapicer	
9. Pralnia chemiczna	
10. Catering	

B

- a) Naprawa samochodów
- b) Wróżenie z kart, przepowiadanie przyszłości
- c) Czyszczenie ubrań
- d) Zakładanie alarmów
- e) Strzyżenie i farbowanie włosów
- f) Naprawa obuwia
- g) Wykonywanie kserokopii
- h) Odnawianie mebli
- i) Szycie ubrań
- j) Przygotowywanie posiłków na zamówienie
- k) Robienie zdjęć

3 Proszę wstawić podane rzeczowniki w odpowiedniej formie.

0. Paweł ma wielu znajomych (znajomy)
1. Nie znam ..... (Jerzy Połaniecki)
2. Manuela jest ..... mojej siostry. (znajoma)
3. Opiekowałem się psem ....., kiedy byli na urlopie. (Ostrowscy)
4. Jutro jest film z Anną i Agnieszką ..... – obie są znanymi aktorkami. (Nawrockie)
5. To jest dom ....., moich sąsiadów. (Rudzcy)
6. Lekarz przyjmuje ..... od 9.00 do 14.00. (chorzy)
7. Spotykam się ze ..... w każdą sobotę. (znajomi)
8. Zaprosiłam ..... na obiad. (Dobrowolskich)
9. Pielęgniarka zaprowadziła ..... na badania. (chory)
10. Kiedy nastąpiła awaria, ... musieli wysiąść z pociągu. (podróźni)

4 Proszę ułożyć zdania z podanych wyrazów.

0. kupić / prezent / Jerzy
Kupiłam Jerzemu prezent.
1. nie oglądać / sztuka / Głowacki
.....
2. obejrzeć / wywiad / Michalczewski
.....
3. wysłać / kartka świąteczna / Pawłowsy
.....
4. dużo czytać / o / Wyspiański
.....
5. nie lubić / wiersze / Słowacki
.....

5 Proszę uzupełnić tekst zgodnie z podanym przykładem.

Było już ciemno, kiedy wracałam od fryzjera. Wsiadłam ..... taksówki, chciałam otworzyć drzwi i nagle zorientowałam się, że nie mam kluczy! Zastanawiałam się, czy zostawiłam je ..... taksówce czy ..... fryzjera. Na szczęście miałam komórkę! Zadzwoiłam ..... mojej koleżanki i zapytałam, czy mogę spać dzisiaj ..... niej. Powiedziała, że zaraz przyjedzie ..... mnie i zabierze mnie ..... siebie.

6 Marcin ma 18 lat. W październiku zaczyna studia w Warszawie i będzie mieszkał sam. Jego dziadek napisał mu kilka rad, które mogą się przydać w „dorostym życiu”. Proszę przeczytać tę listę, a następnie przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem (tryb rozkazujący).

0. Powinieneś pamiętać, że rodzina jest najważniejsza i dzwonić do nas raz w tygodniu.

Pamiętaj, że rodzina jest najważniejsza i dzwoni do nas raz w tygodniu.

1. Warto ufać ludziom.

2. Musisz się uczyć – wyjechałeś do Warszawy, żeby studiować.

3. Nie powinieneś słuchać osób, które zawsze mają rację.

4. Warto spotykać się z ludźmi, którzy mają w życiu jakąś pasję.

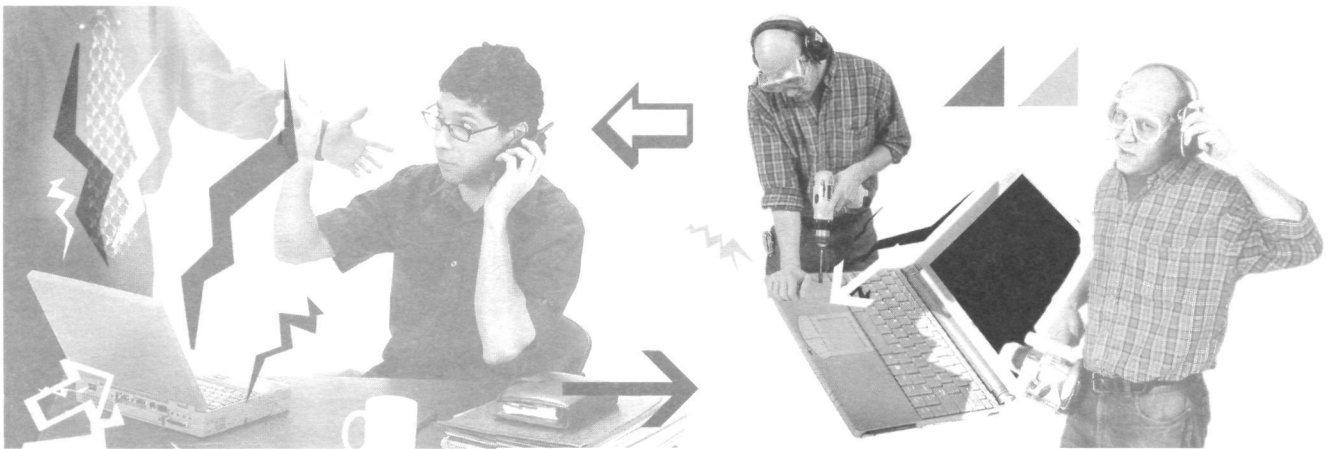
5. Powinieneś spać 8 godzin na dobę.

6. Nie wolno mówić źle o ludziach. Ty też nie jesteś doskonały.

7. Powinieneś od czasu do czasu ugotować obiad i zaprosić przyjaciół.

8. Warto uprawiać sport. To dobre dla zdrowia.

9. Trzeba myśleć pozytywnie i cieszyć się życiem.

7 Proszę wysłuchać nagrania i zaznaczyć, kiedy mówi klient, a kiedy osoba świadcząca usługi.

	1.	2.	3.	4.	5.	6.
klient	☒	☐	☐	☐	☐	☐
osoba świadcząca usługi	☐	☐	☐	☐	☐	☐

8a Proszę przeczytać tekst, a następnie wybrać właściwe znaczenie podanych niżej wyrażen.

1. Zlecenie to:
  - a) zamówienie usługi,
  - b) rachunek za usługę.
2. Przepis prawny to:
  - a) regulamin,
  - b) rada.
3. Umowa to:
  - a) regulamin,
  - b) kontrakt.

Jak świadczyć usługi w Europie?

lekcja

8

Okresy przejściowe, pozwolenia na pracę – po co? Polskie firmy i tak zarabiają za granicą. Jak? Świadcząc usługi.

Jako obywatele zjednoczonej Europy możemy prowadzić interesy, gdzie tylko chcemy – pod warunkiem że wiemy, jak to robić. Mimo że kilka krajów (np. Austria, Niemcy) ograniczyło nam możliwość pracy, wprowadzając okresy przejściowe, i tak możemy tam pracować.

5 W jaki sposób? W UE obowiązuje swobodny przepływ usług, co oznacza, że polskie firmy mogą wykonywać zlecenia we wszystkich krajach wspólnej Europy.

Polskie firmy mogą świadczyć w krajach UE różne usługi, zatrudniając przy tym polskich pracowników. Nie każda praca jest jednak usługą!

10 Czym jest usługa na szczęście dokładnie określają przepisy danego kraju. Definicje w różnych krajach różnią się od siebie, zwykle jednak spełniają podstawowe warunki, m.in. usługa: • musi być wykonywana samodzielnie przez usługodawcę, a więc nie można jej zlecać innej firmie lub zatrudniać do tego osób trzecich; • nie może być
15 wykonywana w ramach umowy o pracę; • czas jej wykonania musi być skończony i dokładnie określony; • dochody z działalności muszą wystarczać do utrzymania się w danym kraju i na opłaty ubezpieczeniowe.

„Gazeta Wyborcza” 2004, nr 19

8b Proszę przeczytać fragment artykułu Anny Borowiec z ćwiczenia 8a, a następnie zaznaczyć, czy poniższe zdania są prawdziwe (P) czy nieprawdziwe (N).

0. Jako członkowie Unii Europejskiej, Polacy mogą prowadzić interesy we wszystkich krajach.	(P) / N
1. Tylko Niemcy i Austria nie ograniczyły Polakom możliwości pracy.	P / N
2. Polskie firmy mogą świadczyć usługi we wszystkich krajach UE.	P / N
3. Definicja usługi we wszystkich krajach jest taka sama.	P / N
4. Osoba, która świadczy usługę, nie może zlecać jej innej firmie.	P / N
5. Usługa może być wykonywana w ramach umowy o pracę.	P / N
6. Czas wykonania usługi nie musi być dokładnie określony.	P / N
7. Osoba, która wykonuje usługi w danym kraju, musi opłacić ubezpieczenie.	P / N

Część B. Poprawność gramatyczna

I W podanym tekście proszę zaznaczyć poprawne formy.

_____/5 p. (10 x 0,5 p.)

Kochana Mamo,

Pozdrawiam Cię serdecznie z Wiednia. Jestem tu dopiero od dwóch / dwa tygodni⁰, ale czuję się, jakbym mieszkała tu od dawna. Wiedeń jest bardzo piękny / pięknym¹ miastem i bardzo podobnym do Krakowa. W centrum miasta jest dużo / duże² wspaniałych zabytków architektury i kościołów. Często chodzę na / do³ wystawy i na koncerty, byłam w kinie i bardzo chętnie poszłabym do opery, ale bilety są niestety za drogo / drogie⁴. Jestem też bardzo zadowolona z kursu – nauczyciele są wspaniali / wspaniały⁵ i myślę, że coraz lepiej / lepszy⁶ mówię po niemiecku. W zeszły weekend pojechaliliśmy na wycieczkę w / na⁷ Alpy i chodziliśmy po górach, było tak pięknie, że wcale nie miałam ochoty wracać. Chciałabym, żeby / żebyś⁸ tu przyjechała chociaż na kilka dni! Przedwczoraj byliśmy z kolegami z mojej grupy w klubie i poznaliśmy bardzo miłych studentów z Włoch / Włoszech⁹. Zaproсили nas na weekend do Neapolu i gdyby / gdybym¹⁰ nie musiała wracać do Polski, bardzo chętnie pojechałabym ich odwiedzić.

A może zaprosić ich do nas do Polski? Co o tym myślisz?

Kończę, bo muszę się uczyć! Całuję,

Asia

PS Kupiłam Ci miniaturę Katedry św. Szczepana. Śliczna!

II Proszę uzupełnić tekst zgodnie z podanym przykładem (przyimek).

_____/14 p. (14 x 1 p.)

W zeszłym roku byliśmy ..na..⁰ wakacjach w Polsce. Mieliśmy tylko tydzień, ...¹ zwiedzić całą Polskę. Najpierw pojechaliliśmy .....² morze .....³ Gdańska. Mieszka tam moja ciocia, więc nocowaliśmy .....⁴ niej. Przez dwa dni zwiedzaliśmy miasto i chodziliśmy .....⁵ plaży. ....⁶ morza pojechaliliśmy .....⁷ góry .....⁸ Zakopanego. Mieszkaliśmy .....⁹ ulicy Krupówki, w centrum miasta. Dużo spacerowaliśmy, ...¹⁰ górach jest naprawdę pięknie. Niestety, ...¹¹ kilku dniach musieliśmy wracać. Jechaliśmy .....¹² Wrocław i zatrzymaliśmy się tam na jeden dzień. We Wrocławiu kupiliśmy piękny prezent .....¹³ mojej mamy. Wróciliśmy .....¹⁴ Polski bardzo zadowoleni i pełni energii.

Słownictwo

1 Proszę uzupełnić dane.

0. 1 kg = *1.000* g

1. 0,5 kg = ... dkg

3. 5 cm = ... mm

5. 0,5 m = ... cm

2. 10 dkg = ... g

4. 2 m = ... cm

6. 0,25 zł = ... gr

2 Proszę poprawić poniższe zdania. W każdym zdaniu jest jeden błąd.

0. ~~W bankomacie~~ można wpłacać pieniądze.

W banku .....

1. Spędzam za dużo pieniędzy na książki.

.....

2. On tylko obiecuje złote Tątry.

.....

3. Wszystkie datki dzielimy na pół, np. na jedzenie, mieszkanie.

.....

4. Nie jestem na pewna, ale chyba nie przyjdę dzisiaj na to spotkanie.

.....

5. Ostatnio słuchałem, że kurs euro spadł.

.....

6. Dzieci dostają od rodziców kieszonkę.

.....

3 Z podanych niżej słów proszę utworzyć zdania wyrażające pewność i niepewność.

*To pewna całkowicie
Jestem trudno całą
powiedzieć Nie √może √Być
wiem dokładnie Z pewnością*

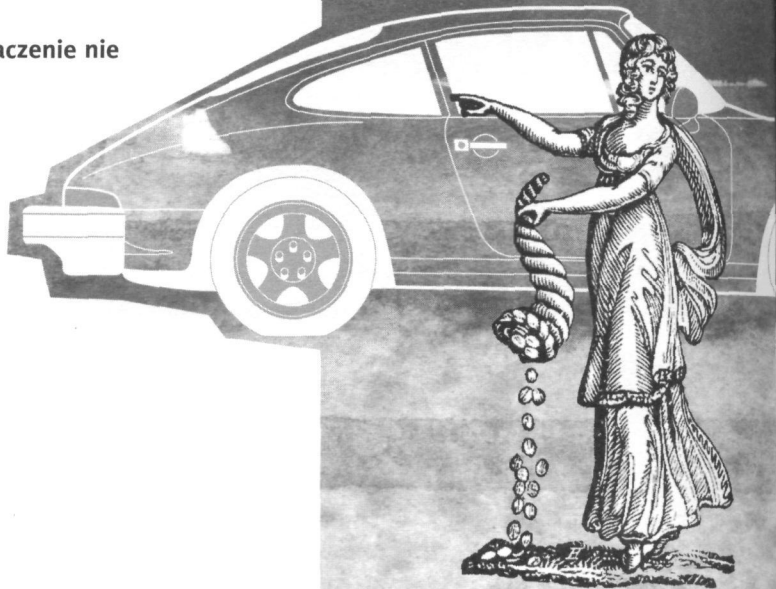
pewność

niepewność

Być może.

4 Z podanych słów proszę wybrać te, których znaczenie nie pasuje do pozostałych.

- 0. pieniądze – banki – fundusze – ~~przyjaciel~~
- 1. kieszonkowe – złoty – waluta – metr
- 2. fortuna – biedny – bogactwo – loteria
- 3. oszczędzać – wydawać – kupować – kochać
- 4. kredyt – procent – protestować – konto
- 5. płacić – kraść – portfel – idealista
- 6. szczęście – życie – przyjaźń – pieniądz
- 7. waluta – złoto – stopnie – euro

Gramatyka

5a Proszę uzupełnić zdania odpowiednimi formami słowa *pieniądz*.

- 0. Mam dużo ..... *pieniędzy* .....
- 1. Czy możesz pożyczyć mi trochę .....
- 2. Muszę wpłacić ..... do banku.
- 3. Tę część naszego programu poświęcimy .....
- 4. Chodzenie z tyłoma ..... w kieszeni na pewno nie jest bezpieczne.
- 5. Kiedy wreszcie zaczniesz zarabiać .....
- 6. Karty kredytowe nazywane są też plastikowymi .....

5b Proszę poprawić poniższe zdania (w każdym zdaniu jest jeden błąd).

- 0. Większość dzieci dostają kieszonkowe.
Większość dzieci dostaje kieszonkowe. .....
- 1. Im dziecko starsze, im dostaje więcej kieszonkowego.
 .....
- 2. Mówi się, że pieniędzmi leżą na ulicy.
 .....
- 3. Z co wydajesz najwięcej pieniędzy?
 .....
- 4. Jestem całkowicie pewno, że karty kredytowe są bardziej praktyczne niż gotówka.
 .....
- 5. Jako dyrektorem banku mam wysoką pensję.
 .....

6 Proszę posłuchać nagranej wiadomości radiowej i zanotować poniższe informacje.

1. O jakich świętach jest mowa w reklamie? .....
2. Jak nazywa się bank? .....
3. Do kiedy jest ważna oferta kredytowa? .....
4. Jak wysoki jest oferowany kredyt? .....
5. W jakich godzinach pracują telefoniczni konsultanci? .....

7 Proszę przeczytać fragment artykułu, a następnie zaznaczyć, czy podane zdania są prawdziwe (P) czy nieprawdziwe (N).

W naszej ankiecie 39 proc. respondentów stanowczo mówi, że „pieniądze szczęścia nie dają”. Wśród nich najczęściej tę opinię mają ludzie w wieku 20–24 lat (52 proc.).

(...) Kuba Wojewódzki, dziennikarz, nie ukrywa, że udało mu się pod względem materialnym. Studiował dziennikarstwo, ale już na 3 roku studiów zaczął produkować teledyski, przez 9 lat był wydawcą pisma „Brum”. – Nie czuję się ofiarą recesji, choć spotykam wielu ludzi, którzy są sfrustrowani, nie chodzą do kina, nie kupują gazet, mimo że mają na to pieniądze. Narzekają. Tylko w czasie ostatnich kilku tygodni Wojewódzkiemu zaproponowano udział w reklamach za ok. 500 tys. zł oraz prowadzenie koncertu w Krakowie za 25 tys. zł. (...) – Po pracy jurora w programie „Idol” mam bardzo dużo ofert. Jestem zwolennikiem tezy „show me your money”. Jak zarabia się uczciwie, nie ma się czego wstydzić. Wojewódzki jeździ Porsche i ma ponad stumetrowy apartament. Brakuje mu, jak mówi, rodziny i czasu.

Z badań wynika jednak, że fortunę chciałoby mieć 27 proc. młodych, znacznie więcej przedkłada nad nią inne wartości: rodzinę (57 proc.), ciekawą pracę, miłość i przyjaźń, a nawet spokojne życie bez konfliktów i kłopotów (31 proc.). – Nie mam ochoty w wieku 25 lat chodzić w garniturze i krawacie jak niektórzy moi koledzy – mówi Marcin B., który zrezygnował ze studiów marketingowych i postanowił zająć się fotografią.

„Polityka” 2002, nr 31

0. Większość ankietowanych mówi, że pieniądze są synonimem szczęścia.	P / ☒ N
1. Większość młodych ludzi uważa, że pieniądze nie dają szczęścia.	P / N
2. Kuba Wojewódzki jest teraz bogatym człowiekiem.	P / N
3. Kuba Wojewódzki zaczął pracować podczas studiów.	P / N
4. Teraz Kuba ma wiele propozycji pracy.	P / N
5. Kuba ma rodzinę.	P / N
6. Dla większości młodych ludzi fortuna jest ich marzeniem.	P / N
7. Marcin B. chciałby być urzędnikiem.	P / N
8. Marcin B. studiuje marketing.	P / N

Część B. Poprawność gramatyczna

I W podanym tekście proszę zaznaczyć poprawne przyimki.

_____/2,5 p. (10 x 0,25 p.)

Kasia i Tomek zdecydowali, że pojadą razem (do, w, na)⁰ wakacje.

lekcja

9

Bardzo chcieli pojechać (na, do, w)¹ Sycylię, ale chcieli też zwiedzić kilka europejskich stolic. Nie mieli dosyć pieniędzy (na, do, w)² hotele, więc mieszkali (pod, w, na)³ namiotem. Podróżowali autostopem lub pociągami, jedli (w, na, u)⁴ barach lub sami gotowali. Najpierw pojechali (do, o, pod)⁵ Pragi, bo tam mieszkał kolega Tomka. Następny był Wiedeń, potem Paryż. (W, Na, Do)⁶ Paryżu spędzili tydzień, a później pojechali (do, na, po)⁷ południe Francji. Tam pracowali (u, przy, do)⁸ rolnika, aby zarobić trochę pieniędzy. (W, We, Do)⁹ Włoszech oczywiście zwiedzili Wenecję i Rzym, trochę odpoczywali (na, nad, po)¹⁰ morzem i w końcu zobaczyli Sycylię.

_____/2,5 p. (10 x 0,25 p.)

II W podanym tekście proszę zaznaczyć poprawne formy rzeczowników.

Ala jest (klientką, klientka, klientem)⁰ jednego z banków. Bardzo lubi robić (zakup, zakupy, zakupów)¹, więc często płaci kartą kredytową. Z konta bankowego płaci też rachunki za (mieszkaniem, mieszkaniu, mieszkanie)² i telefon. Do (banku, banka, bankiem)³ nie musi chodzić, bo wszystko sprawdza przez (Internet, Internetem, Internetu)⁴ lub telefonicznie. Jeśli czasem musi odwiedzić swój (bank, banku, bankowi)⁵, idzie do punktu najbliższej jej domu. Pracownicy są zawsze bardzo mili, dyrektor zaprasza ją do swojego (gabinetem, gabinetu, gabinet)⁶ na (kawa, kawy, kawę)⁷ i zawsze pamięta, żeby zapytać o jej (rodzynie, rodzinę, rodziną)⁸. Wizyty w tym banku to jak wizyty u dobrych (przyjaciół, przyjaciela, przyjaciół)⁹.

No tak – myśli Ala – wszyscy są tacy mili, bo jestem (milionerem, milionerami, milionerką)¹⁰.

Gramatyka

1 Proszę napisać zdania z poniższymi wyrażeniami.

0. jutro – ładna pogoda / ja – spacer

Jeśli jutro będzie ładna pogoda, pójdę na spacer.

1. on – mieć czas – dziś wieczorem / pójść na koncert

.....
.....

2. ty – wczoraj – uczyć się / dziś – napisać – dobrze – test

.....

3. my – 2 lata temu – wziąć kredyt / dziś – mieszkać – nowe mieszkanie

.....

4. następny miesiąc – kurs euro – wzrosnąć / kredyty w euro – być – droższy

.....

Słownictwo

2 Proszę połączyć słowa o przeciwnym znaczeniu.

1. eksport	a) zysk
2. sprzedaż	b) import
3. strata	c) wydawać
4. zarabiać	d) kupno
5. rosnąć	e) maleć

3 W podanym poniżej ciągu liter proszę odnaleźć 6 słów związanych z ekonomią.

ab**h**andelkrasproducentwazaprzedsiewciorstwobumbezrobociedomuimportgruzpracaprzezbudżet

4 Proszę uzupełnić poniższe zdania spójnikami *bo* / *ponieważ* / *i dlatego* / *więc* / *pod warunkiem, że...* / *dlatego, że...*

0. Sytuacja na rynku jest lepsza, *bo / ponieważ / dlatego, że...* inflacja maleje.

1. Obywatele płacą więcej fiskusowi ..... mają mniej pieniędzy w portfelach.

2. Wziąłem już kredyt na samochód, ... nie mogę wziąć następnego na mieszkanie.

3. Bezrobocie się zmniejszy w tym regionie, ... firmy tam zainwestują.

4. .... bezrobocie w tym regionie jest mniejsze niż w innych częściach kraju, wielu młodych ludzi przyjeżdża tutaj.

5. Rolnicy nie składają dokumentów o dotacje, ... wydają im się bardzo skomplikowane.

5

Proszę wysłuchać informacji i uzupełnić brakujące fragmenty tekstu. Nagranie zostanie odtworzone dwukrotnie.

lekcja
10

Bezrobotni nie chcą pracy

Na ponad 3 ..... osób zarejestrowanych jako bezrobotni, milion wcale nie ..... pracy. Oznacza to, że bezrobocie nie wynosi w Polsce prawie ..... procent, ale około czternastu. Wielu bezrobotnych ..... w szarej strefie i nie chce tego zmienić. Część ludzi deklaruje się jako bezrobotni tylko po to, żeby mieć ..... do bezpłatnej opieki medycznej i – w przyszłości – minimalnej .....

„Polityka” 2003, nr 42

6*

Proszę przeczytać poniższy tekst, a następnie odpowiedzieć na pytania.

Zarobić na odchudzaniu

Marcin Banachowski chciał schudnąć, ale zrobienie niskokalorycznych dań kosztowało go tyle energii, że zdecydował się otworzyć własną firmę oferującą dietetyczne dania. (...)

5 Marcin postanowił schudnąć. Był styczeń, poszedł do lekarza, który przepisał mu dietę. Marcin co rano przygotowywał cztery, pięć posiłków, by później zabrać je do pracy.

– Co prawda schudłem 13 kilo, ale jakim kosztem!

10 – mówi. – Było naprawdę ciężko: wstawać rano, gotować i nie spóźnić się do pracy. I wtedy wpadłem na pomysł: by dla ludzi takich jak ja stworzyć firmę, która dostarczałaby takie posiłki do domu czy biura. Marcin do projektu zaprosił przyjaciół – Małgorzatę amatorką, która kocha w tej chwili robić pastytki, – Mietka w z wykształceniem informatyka i Rafała...

Za dużo dań

15 W pierwszym tygodniu Marcin, Małgorzata i Rafał dostarczyli swoim klientom 100 dań. W drugim tygodniu było już 200 dań, w trzecim 300, a w czwartym 400. W piątym tygodniu Marcin postanowił ograniczyć liczbę dań do 100, ale klienty nie chcieli zrezygnować z tak dużej ilości dań. Marcin postanowił...

Szukanie klientów

25 Co teraz Banx Group oferuje klientom? Czterodaniowy zestaw (kanapkę, sałatkę na drugie śniadanie i dwudaniowy obiad) (...). Dieta zamyka się w 700–1200 kcal. Po 1,5 miesiąca działania firma ma 30 stałych klientów, ale Marcina najbardziej cieszy 30 pięciu z nich, którzy przystąpili do czterotygodniowego programu zrzucania wagi. – Dzwonią, mówią: „Przez ten tydzień straciłem 1,5 kilo”. (...)

Na Wschód?

(...) W ciągu sześciu miesięcy chcą uruchomić taką usługę w Gdańsku, Poznaniu, Wrocławiu, Krakowie. 35 – Nie musimy otwierać tam biura. Mamy nr 0-801 działający w całej Polsce, pod którym przyjmujemy zgłoszenia. Musimy tylko znaleźć jedną, dwie restauracje w mieście chętne do współpracy. To 40 wszystko. Marcin zapytany o dalszą przyszłość nie ukrywa, że chce być liderem nie tylko na rynku polskim. Już myśli o Wschodzie. Na pierwszy ogień pój-
dą Estonia i Litwa. (...)

0. Ile kilogramów stracił Marcin na dietę? 13
  1. Jakie osoby są klientami firmy Marcina? .....
  2. Z kim Marcin otworzył firmę? .....
  3. Kto był autorem menu? .....
  4. Jak nazywa się firma? .....
  5. Jakie dania są w zestawie? .....
  6. Kiedy zostaną stworzone takie firmy w innych miastach polskich? .....
- Na jak numer będzie można zadzwonić do Marcina? .....

Część B. Poprawność gramatyczna

I W podanym tekście proszę zaznaczyć poprawne formy rzeczowników. _____/2,5 p. (10 x 0,25 p.)

Pierwszego maja 2004 roku Polska przystąpiła do (Unię, Unią, Unii)⁰ Europejskiej. Obywatele polscy mogą od tego momentu podróżować po innych (krajów, krajami, krajach)¹ Unii bez (paszporta, paszportów, paszporty)². Mogą pracować i mieszkać w (Europa, Europą, Europie)³ Zachodniej, a także otwierać własne firmy i (konta, konty, kont)⁴ bankowe u (sąsiadów, sąsiadami, sąsiedzi)⁵. Studenci z (Polską, Polski, Polsce)⁶ mają takie samo prawo do studiowania na najlepszych europejskich uniwersytetach. Eurosceptycy natomiast argumentują, że po wejściu Polski do UE wzrosły ceny wielu (artykułów, artykuła, artykuł)⁷, podczas gdy pensje nie. I tylko kilka krajów otworzyło swoje (granice, granicę, granic)⁸ dla polskich (pracownikom, pracowników, pracownicy)⁹. A przecież większość Polaków głosowała za Unią podczas (referendum, referunduma, referendumu)¹⁰ akcesyjnego.

II W podanym tekście proszę zaznaczyć poprawne formy czasowników. _____/4,5 p. (9 x 0,5 p.)

Andrzeju!

Czy, gdy (wstałbyś, wstaniesz, wstałeś)⁰, mógłbyś pójść na zakupy? Napisałam Ci, co powinienś kupić. Potem, jak (wrócisz, wracasz, wrócites)¹, posprzątaj mieszkanie, bo wieczorem przyjeżdża mama, pamiętasz? O 12.00 musisz (pojechać, pojedziesz, pojechałbyś)² z Kasią na kontrolę do dentysty. Gdyby (jest, są, było)³ dużo pacjentów, niech Kasia (poczekala, poczeka, będzie czekać)⁴ sama, a Ty w tym czasie (mogłes, mógłbyś, mogesz)⁵ pójść na pocztę i zapłacić rachunki. Po wizycie możecie (chodzić, poszlibyście, pójść)⁶ na obiad do McDonald'sa, ale tylko pod warunkiem, że lekarz się zgodzi. Kiedy (wracacie, wrócilibyście, wrócicie)⁷, mógłbyś pomóc jej zrobić pracę domową, bo wieczorem nie (będzie, jest, są)⁸ czasu. Zresztą sam wiesz najlepiej, co (robić, robiłbyś, rób)⁹. W końcu jesteś dorosły.

Cześć,

Dorota

Słownictwo

1a Proszę uzupełnić tekst podanymi poniżej słowami.

Sejm ustawodawczy weto ustawy immunitet równoczesna zaakceptować ustawy

POLSKA

USTRÓJ POLITYCZNY. WŁADZA USTAWODAWCZA

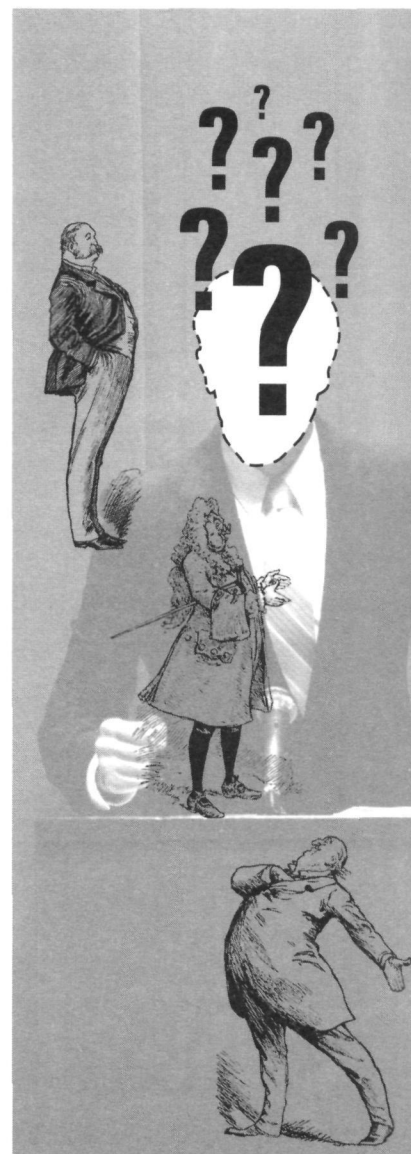
Organami władzy ustawodawczej w Polsce są *Sejm*... i Senat wybierane w wyborach powszechnych, tajnych i bezpośrednich. Ich głównym zadaniem jest uchwalanie ..... konstytucyjnych i zwykłych, w tym ..... budżetowej, a także ratyfikowanie umów międzynarodowych.

W skład Sejmu wchodzi 460 posłów, wybieranych na czteroletnią kadencję. Sejm może zostać rozwiązany przed końcem kadencji przez głowę państwa (ma to charakter wyjątkowy).

Kadencja stuosobowego Senatu jest zawsze ..... z kadencją Sejmu. Senat nie może zostać oddzielnie rozwiązany; wcześniejsze rozwiązanie Sejmu powoduje rozwiązanie Senatu.

Posłów i senatorów chroni ..... . Zarówno Sejm, jak i Senat wybierają swoje prezydya (marszałka i wicemarszałków), a także stałe i nadzwyczajne komisje.

Główną rolę w uchwalaniu ustaw pełni Sejm, ustawa przyjęta przez Sejm jest analizowana przez Senat, który ma prawo jej nie ..... . Przyjętą przez Sejm i Senat ustawę podpisuje prezydent, może on jednak w terminie 30 dni zgłosić ..... . Poza funkcją ..... Sejm kontroluje działalność rządu.

1b Proszę znaleźć synonimy do poniższych słów.

0. zlikwidowany – ...*rozwiązany*.....
 1. prezydent – .....
 2. zaakceptowany – .....
 3. sekretny – .....
 4. w tym samym czasie – .....
 5. legislatywa – .....

1c Proszę podać bezokolicznik, od którego utworzono następujące imiesłowy.

0. wybierany – ...*wybierać*.....
 1. rozwiązany – .....
 2. analizowany – .....
 3. przyjęty – .....

2 Proszę połączyć podane poniżej pojęcia we właściwej formie z opisem.

referendum bezrobocie dyskryminacja korupcja
 Parlament Europejski populizm prawa człowieka *Obywatelstwo*

0. ....*Obywatelstwo*..... – przynależność państwowa jednostki. Jednostka ta posiada uprawnienia i obowiązki określone przez prawo danego państwa; podstawowe z nich zawarte są zwykle w konstytucjach. Państwo zapewnia swoim obywatelom i ich interesom ochronę w stosunkach międzynarodowych.

Termin „o.”, „obywatel” (łac. civis) wywodzi się ze starożytnych państw-miast Grecji i Italii (łac. civitas), gdzie wolna część ludności korzystała z praw politycznych. W średniowieczu termin ten oznaczał tę część mieszkańców miast, która miała prawa miejskie.

1. .... (łac.) – głosowanie ludowe, instytucja demokracji bezpośredniej. Obywatele w ..... wyrażają swoje zdanie w określonych kwestiach. Chodzi o obywateli mających czynne prawo wyborcze. Jest ono przeprowadzane w formie głosowania powszechnego, w którym obywatele udzielają pozytywnych lub negatywnych odpowiedzi na pytanie postawione przez organ kierujący wyborami.

2. .... – nierówne traktowanie jednostek lub grup ze względu na ich pochodzenie społeczne, narodowość, płeć, rasę, religię lub poglądy i zachowania. Dzisiaj w systemach demokratycznych każdy obywatel ma te same prawa i swobody. Niezbędnym atrybutem demokracji jest ochrona praw mniejszości. Prawo międzynarodowe zabrania nierównego traktowania jednostki. Na przykład Żydów lub Murzynów nie wolno traktować jak gorszych gatunków ludzi. Jest to zjawisko niedopuszczalne ze względów moral-

nych oraz dlatego, że wywołuje sytuacje konfliktowe, które zagrażają pokojowi społecznemu. Zgoda dotyczy jednak kwestii praw politycznych. Nie ma takiej zgody w odniesieniu do roszczeń mniejszości takich jak osoby homoseksualne. Małżeństwa homoseksualne są legalne tylko w nielicznych krajach na Zachodzie.

3. .... – wywodząca się z filozofii oświecenia (ale i z myśli chrześcijańskiej oraz liberalnej) doktryna, że każdy człowiek ma w sposób naturalny prawo do życia, wolności i poszukiwania szczęścia. Należy też do nich dotączyć prawa społeczne i ekonomiczne jak prawo do pracy, płacy czy opieki państwa.

4. .... – wykorzystywanie stanowiska służbowego do osiągania korzyści prywatnych. Może mieć bardzo różne formy: łapownictwa, płatnej protekcji, wykorzystywania pieniędzy publicznych dla prywatnych korzyści, handlu wpływami (np. finansowanie partii politycznych w zamian za obietnicę korzyści), manipulowania przetargami. Jest zjawiskiem występującym we wszystkich krajach. Ocenia się, że poziom cywilizacyjny zależy od stopnia ..... Społeczeństwa o wysokim stopniu rozwoju cywilizacyjnego mają z nią mniejszy problem. Ten fenomen rodzi wiele dodatkowych niekorzystnych zjawisk – przestępczość, rozwój szarej strefy gospodarczej (która nie płaci podatków), ograniczenie praw obywatelskich (jeśli warunkiem skorzystania z przysługujących uprawnień jest zapłacenie łapówki).

..... hamuje rozwój gospodarczy, ponieważ zaburza swobodną konkurencję przedsiębiorców. Zgromadzenie Ogólne ONZ wydało Deklarację Paryską wzywającą rządy państw do walki z tym zjawiskiem, które uznane zostało za jeden z najważniejszych problemów współczesnego świata. Organizacja Transparency International przygotowuje korupcyjny ranking 133 państw.

Najmniej dotknięte tym zjawiskiem są Finlandia i Islandia; najbardziej Nigeria i Bangladesz. Polska jest na 63 pozycji.

5. .... – brak pracy zarobkowej. Największy problem polskiej gospodarki. Może występować w formie cyklicznej (wywołane przez spadki koniunktury), frykcyjnej (przejściowe), strukturalnej (wywołane potrzebą zmian kwalifikacji pracowników) i ukrytej (takie, które umyka statystyce). W Polsce stopa tego zjawiska wynosiła nawet 20 procent.

Najwyższe ..... obserwuje się w grupie ludzi młodych. Wśród osób w wieku 18–25 lat jest jeszcze wyższe (około 42 procent!). Brak pracy to problem ponad 3 mln Polaków. Średnia dla krajów Unii Europejskiej jest niewiele wyższa niż 8 procent (wśród młodzieży to 15 procent).

6. .... nie jest parlamentem Unii Europejskiej w takim sensie jak na przykład Sejm w Polsce. Ma dużo mniejszą władzę ustawodawczą i kontrolną. Na początku był organem doradczym, ale jego polityczne znaczenie wzrosło, kiedy w 1979 roku po raz pierwszy deputowanych wybrano w głosowaniu powszechnym we wszystkich krajach członkowskich Wspólnoty. Jest ważnym miejscem spotkań i dyskusji oraz organizatorem wielu przedsięwzięć, w które włączają się nie tylko urzędnicy i politycy, lecz także obywatele.

Kadencja ..... trwa pięć lat. Posłowie mogą się zgłaszać do klubów politycznych. W kadencji 1999–2004 najliczniejszy był klub Europejskiej Partii Ludowej (chrześcijańska demokracja, centroprawica), następny w kolejności był klub socjalistów – oba ugrupowania miały razem dwie trzecie deputowanych.

Polska ma w nim 54 miejsca. Jego komisje zbierają się zwykle w Brukseli, a miejscem comiesięcznych tygodniowych sesji plenarnych jest Strasburg, sekretariat ..... pracuje głównie w Luksemburgu. Taka struktura oraz konieczność tłumaczeń na wiele języków osłabia jego skuteczność i podnosi koszty działania.

7. .... – masowe ruchy polityczne w Europie i USA od końca XIX wieku. Nazwa wywodzi się z łacińskiego *populus* (lud). Rodzi się i rozwija głównie w środowiskach wiejskich i drobnomieszczańskich jako reakcja na skutki uprzemysłowienia i urbanizacji. Ludzie, którzy ucierpieli (w swoim odczuciu lub obiektywnie) wskutek gwałtownych zmian na rynku pracy, zmniejszenia opieki społecznej, rozpadu tradycyjnego modelu życia są szczególnie podatni na to zjawisko. Jego hasła („Elity to złodzieje”, „Wszyscy mamy takie same żołądki”, „Odebrać bogatym, dać biednym”, „Chronić kraj przed cudzoziemcami”) umożliwiają drogę do władzy dyktatorom takim jak Mussolini, Hitler czy Stalin.

Dzisiaj w Europie populiści wyrastają jak grzyby po deszczu nie tylko w krajach pokomunistycznych, lecz i w rozwiniętych demokracjach Zachodu (głównie ze względu na lęk przed imigrantami). Wydaje się, że lekarstwem na ..... jest wzrost poziomu wykształcenia, liczby miejsc pracy i możliwości awansu społecznego oraz odpowiednia polityka społeczna.

3 Proszę wysłuchać tekstu o globalizacji i zaznaczyć, czy poniższe zdania są prawdziwe (P) czy nie (N).

0. Żyjemy w globalnej wiosce.	(P) / N
1. Ruch przeciwny globalizmowi to antyglobalizm.	P / N
2. Antyglobaliści chcą globalnego kapitalizmu i globalnej kultury.	P / N
3. Współczesny kapitalizm nie interesuje się ekologią i małymi kulturami.	P / N
4. Pod wpływem ruchu antyglobalistów współczesny kapitalizm interesuje się tradycyjnymi formami gospodarowania.	P / N

Część B. Poprawność gramatyczna

I Proszę podkreślić poprawne formy.

_____/2,5 p. (10 x 0,25 p.)

Prezydent reprezentuje (władzę wykonawczą, władzą wykonawczą, władzy wykonawczej)⁰ w Polsce.

Organami (władzę, władzy, władzą)¹ ustawodawczej są w Polsce Sejm i Senat wybierane w (wyborach powszechnych, wyborom powszechnym, wybory powszechne)². Kadencja Sejmu jest równoczesna z (kadencji, kadencją, kadencję)³ Senatu. Senat nie może zostać rozwiązany oddzielnie: wcześniejsze rozwiązanie Sejmu powoduje automatyczne (rozwiązaniem, rozwiązaniem, rozwiązania)⁴ Senatu. Ustawy przyjęte przez (Sejmem, Sejmu, Sejm)⁵ podpisuje prezydent. Może on jednak zgłosić (wetem, weto, weta)⁶.

Prezydent i Rada Ministrów, czyli rząd, to (władzą wykonawczą, władzę wykonawczą, władza wykonawcza)⁷. Rząd decyduje w (sprawami, sprawach, spraw)⁸ polityki państwa, którymi nie zajmują się prezydent i samorząd terytorialny. Rząd utrzymuje też stosunki z (rządami, rządami, rządów)⁹ innych państw. Ministrowie są odpowiedzialni za (odpowiednie resorty, odpowiednimi resortami, odpowiednich resortów)¹⁰.

II Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem (tryb przypuszczający).

_____/4 p. (4 x 1 p.)

Jeśli zostanę ministrem edukacji, zmienię ustawę o szkolnictwie wyższym.

Gdybym został ministrem edukacji, zmieniłbym ustawę o szkolnictwie wyższym.....

Jeśli zostanę ministrem edukacji, studenci będą musieli płacić za studia. Będą dostawać stypendia, ale będą też mogli pracować. Będę rozmawiać z rektorami szkół wyższych, żeby zmienić programy nauczania. Będzie mniej zajęć na uczelni i więcej czasu na indywidualną naukę.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1 Proszę wysłuchać nagrania i uzupełnić dialogi.

Dialog 1

- Co sądzi pan o tym, że każdy mężczyzna p..... się codziennie golić?
- To jest d..... . Uważam, ... to zależy od upodobań.
- Jest jednak propozycja w Sejmie, by wprowadzić w życie ustawę dotyczącą golenia.
- Pan chyba żartuje, przecież to k..... bzdury. Nie mam żadnych w....., że to po prostu jakaś plotka.

Dialog 2

- Czy w..... c..... każdy powinien uprawiać jakiś sport?
- Powiedziałbym r....., że każdy, kto chce, powinien ćwiczyć. Niektórzy nie mogą uprawiać żadnego sportu, na p..... ze względów zdrowotnych.
- Nie z..... się, przecież wiadomo, że sport zawsze wpływa dobrze na organizm.
- Ależ skąd! Fakty temu p..... . Przeprowadzono badania, osoby bardzo ciężko chore potrzebują przede wszystkim odpoczynku.
- Jednak w..... mnie nie masz r.....

Dialog 3

- Jak u....., czy można tolerować dalsze niszczenie przyrody w naszym kraju?
- Nie czuję się kompetentny do wydawania opinii w tej sprawie.
- Ale ja chciałem dowiedzieć się, jakie jest twoje z..... na ten temat.
- Według m....., warto coś zrobić w tej sprawie, można na przykład przeznaczyć część swoich dochodów na cele ekologiczne albo kupować żywność opakowaną w materiały, które można ponownie wykorzystać.
- Absolutnie się z tobą z..... . Muszę p..... ci rację.

Słownictwo

2a Proszę połączyć słowa z kolumn A i B zgodnie z podanym przykładem.

A	B
Moim	mnie...
Według	powiedzieć.
Ależ	zdaniami..
No	to powiedzieć?
To	prawda!
Nic	zrozumiałam.
Co chcesz przez	dokończyć.
Chciałbym coś	właśnie!
Nie wiem, czy dobrze	podobnego!
Rozumie pan / pani, o co	mi chodzi?
Chwilczkę, chciałbym	skąd!

2b Proszę ułożyć dialog, używając przynajmniej pięciu zdań z ćwiczenia 2a.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3 Proszę podać synonimy lub zdefiniować po polsku następujące słowa.

1. dyskryminować – .....
2. równouprawnienie – .....
3. bez przyczyny – .....
4. równe prawa – .....
5. przeszkadzać komuś – .....
6. obojętny – .....
7. wpływać na – .....
8. mniejszość – .....
9. obcokrajowiec – .....
10. obywatel – .....

4 Proszę przeczytać tekst i zaznaczyć, czy to prawda (P) czy nieprawda (N).

Prawa dziecka

W związku z rozszerzającą się patologią rodzin, a mianowicie „tworzeniem” sztucznego pótsieroctwa przez matki utrudniające dzieciom kontakty z ojcami – zwracamy się z apelem o zdecydowane rozwiązanie tego tak ważkiego i niecierpiącego zwłoki problemu.

5 Z naszych dwunastoletnich obserwacji opartych na faktach wynika, że większość postanowień sądów rodzinnych dotyczących kontaktów dzieci z ojcami nie jest respektowana, nie dochodzi do ich realizacji. Mowa tu o ojcach, którzy w żaden sposób nie stanowią zagrożenia dla dzieci, a wręcz odwrotnie, są to osoby odpowiedzialne, kochające swoje dzie-

10 ci, mogące dać im wiele pozytywnych wzorców i wartości. Są jednak dyskryminowani w oczach dzieci przez matki, ukazywani w negatywnym i wywołującym lęk przed ojcami świetle, bez obiektywnych podstaw. Faktycznie jedyną przyczyną tego stanowiska jest wrogość matek. Jest to postawa zemsty, nasilająca się w momencie ujawnionego przez dzie-

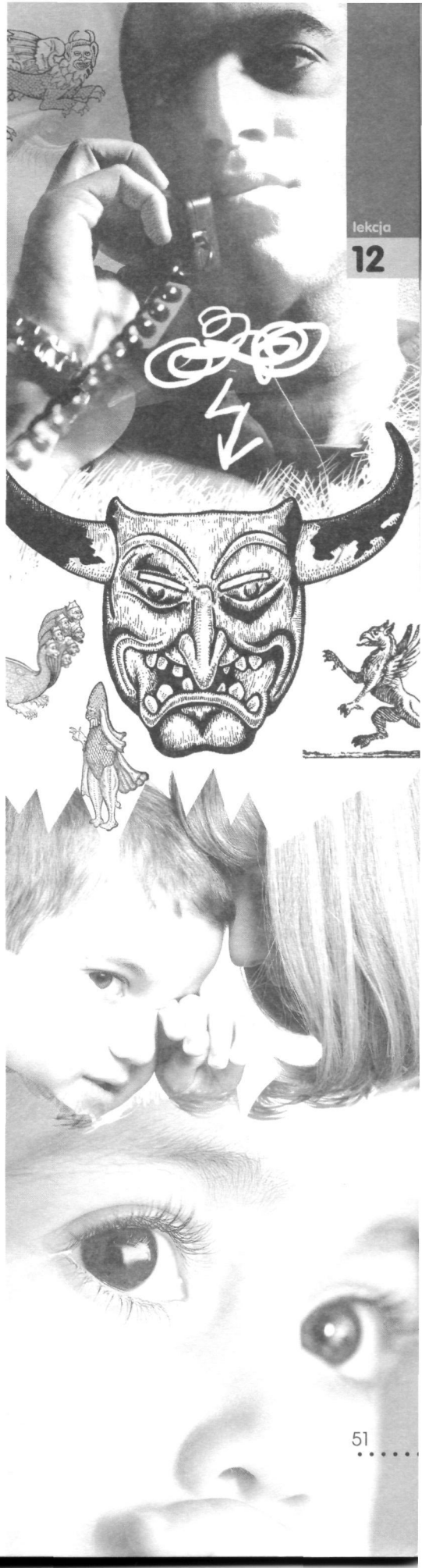
15 ci dobrego kontaktu z ojcami.

Wobec poczucia bezkarności i przekonania, że dziecko jest własnością matki, przy nadal popularnym poglądzie, że przede wszystkim matki są predysponowane do wychowywania dzieci, przy bezradności sądów wobec preparowania „dowodów” przeciwko ojcom, pótsieroctwo dzieci

20 posiadających ojców staje się faktem, i to usankcjonowanym prawem.

„Prawo i Życie” 1993, nr 38

0. Tekst informuje o sytuacji ojców i dzieci.	(P) / N
1. Matki utrudniają czasem kontakty dzieci i ojców.	P / N
2. Autorka obserwuje sytuację, o której pisze już od kilkudziesięciu lat.	P / N
3. Autorka pisze o ojcach, którzy mogą być przykładem dla innych.	P / N
4. Matki są dyskryminowane przez ojców.	P / N
5. Uważa się, że ojcowie są predysponowani do wychowywania dzieci.	P / N

Część B. Poprawność gramatyczna

I Proszę przekształcić poniższe zdania, wykorzystując podane słowa. _____/5 p. (5 x 1 p.)

0. Co chcesz przez to powiedzieć?

pan

Co chce pan przez to powiedzieć?

1. Moim zdaniem to nie ma sensu!

mnie

2. To wszystko, co chciałem powiedzieć na ten temat.

nic

3. Co chcesz przez to powiedzieć?

na myśli

4. Nie możesz tego robić.

prawa

5. On tego nie popiera.

przeciwno

_____ /5 p. (5 x 1 p.)

II Proszę przekształcić poniższe zdania zgodnie z podanym przykładem (dopełniacz).

0. Byliśmy w Polsce.

Pojechaliśmy do Polski.

1. Andrzej podróżował po Włoszech.

2. Agnieszka z Jackiem często bywają we Francji.

3. Byłem na wycieczce w Czechach.

4. Ten mężczyzna urodził się na Węgrzech.

Ten mężczyzna pochodzi z

5. Byliśmy na urlopie w Monako.

lekcja 13

W żadnym wypadku!

● Słownictwo

1 Proszę połączyć zawód z jego opisem.

0. pielęgniarka	a) leczy gardło
1. internista	b) leczy albo wrywa zęby
2. okulista	c) przeprowadza operacje
3. laryngolog	d) leczy oczy
4. dentysta	e) robi zastrzyki
5. chirurg	f) pracuje w przychodni lekarskiej

2 Proszę uzupełnić zdania słowami z ramki.

wypadku mieszkanie √pożar nogę zepsuta pogotowie wpadł zemdleję gaz pomoc schodów

0. Pali się! .. <i>Pożar</i> ...!	6. Chciałam poinformować o ..... samochodowym.
1. Zalało nam	7. Czuję coś dziwnego, chyba się ..... ulatnia.
2. Spadłam ze ..... i złamałam	8. Zobacz, ktoś chyba ..... pod samochód!
3. Co się stało? ..... pani?	9. Mam zadzwonić po .....
4. Winda nie działa, znowu się	
5. Słabo mi, zaraz	

3 Proszę wysłuchać dialogu u lekarza i wpisać brakujące słowa.

Lekarka: Co pani ....*jest*....?

Pacjentka: ..... fatalnie. Chyba jestem chora.

L: Czy ma pani .....

P: Nie wiem, ... nie.

L: To jest termometr, proszę sobie ..... temperaturę. Co panią boli?

P: Boli mnie głowa i ..... Chyba się czymś .....

L: Muszę panią jeszcze ..... Proszę się .....

P: No i co, pani doktor, jaka jest .....

L: Myślę, że rzeczywiście się pani ..... struła. To jest lekarstwo dla pani, a to recepta. To lekarstwo można ..... tylko ..... receptę.

4 Na podstawie dialogu u lekarza z ćwiczenia 3, proszę uzupełnić zdania w czasie przeszłym.

Lekarka ..... *zapytała* ..... pacjentkę, co ..... . Pacjentka ..... ,
 że ..... . Dodała, że chyba ..... . Lekarka
 ..... , czy ..... . Pacjentka
 nie była pewna, ... , że ..... . Lekarka poprosiła
 ..... , żeby ..... . Zapytała także,
 co ..... . Pacjentka .....
 Lekarka .....
 Pacjentka .....
 Lekarka .....
 .....

5 Podane zdania proszę uzupełnić zaimkami w odpowiedniej formie.

A. coś

1. Czytałeś już ..... na ten temat?
2. Wydaje mi się, że o ..... zapomnieliśmy.
3. Wszystko w porządku? ..... się stało, że jesteś taki smutny?
4. Przepraszam, ale muszę już iść. Mam jeszcze ..... do załatwienia w mieście.
5. Powiedz, jeśli się z ..... nie zgadzasz!

B. ktoś

1. Rozmawiałeś już z ..... o tym wypadku?
2. Opowiadałeś już ....., co się stało?
3. Czy masz ....., na kim możesz polegać?
4. Pożyczyłem ..... tę książkę, ale nie pamiętam już komu.
5. .... puka, czy mi się tylko wydaje?

C. jakiś, jakaś, jakieś, jacyś, jakieś

1. Był tam ..... nasz znajomy?
2. Była tu ..... kobieta i o ciebie pytała.
3. Ciągle się ..... mężczyźni o ciebie pytają. Masz tylu wielbicieli?
4. Anna rozmawiała z ..... obcokrajowcem, ale nie wiem, skąd on jest. Chyba z Francji.
5. Proszę ..... dobre lody.

D. skądś, kiedyś, gdzieś, jakoś

1. Skąd to wiem? Nie pamiętam dokładnie, ... o tym czytałem.
2. Byłaś ..... w Hiszpanii?
3. Nie wiem, co zrobię w tej sytuacji, ale będę musiał sobie ..... poradzić.
4. Pamiętasz, kiedy spotkałyśmy się w zeszłym tygodniu – ..... wtedy wracałam, nie pamiętasz skąd?
5. Nie pamiętam, gdzie zostawiłam te dokumenty, ale ..... przecież muszą być!

Część B. Poprawność gramatyczna

I Proszę podkreślić poprawną formę zgodnie z przykładem.

_____/2,5 p. (10 x 0,25 p.)

Pierwszy (mężczyzna, mężczyznę, mężczyzną)⁰ zapytał drugiego, co się stało.

Drugi odpowiedział, że spadł ze (schodami, schodów, schodem)¹.
Dodał też, że chyba złamał (rękami, rękę, ręką)². Powiedział, że ręka strasznie (mu, go, mi)³ boli. Pierwszy mężczyzna zapytał, czy ma (jego, mu, jemu)⁴ pomoc. Drugi poprosił, żeby szybko zadzwonić po (pogotowiu, pogotowia, pogotowie)⁵. Pierwszy poprosił, żeby drugi się nie denerwował. Zapewnił również, że (wszyscy, wszystkie, wszystko)⁶ będzie dobrze. Pogotowie przyjechało za 10 (minutami, minutach, minut)⁷. Lekarze szybko zajęli się (pacjentem, pacjenta, pacjentce)⁸. (Na, U, Po)⁹ pogotowiu zrobiono prześwietlenie. Okazało się, że ręka nie jest (złamana, złamaną, złamanej)¹⁰, tylko zwichnięta.

II Proszę uzupełnić tekst zgodnie z podanym przykładem (mowa zależna).

_____/2,5 p. (5 x 0,5 p.)

W zeszłym tygodniu spotkałem przypadkowo kolegę ze studiów. Miał rękę w gipsie. (zapytać) ~~...Zapytałem...~~, czy⁰ miał wypadek. (odpowiedzieć) ....., ...¹ tak. (dodać) ....., ...² ciągle jest jeszcze w szoku. (poprosić) ..... mnie, ...³ nikomu o tym nie mówił. (powiedzieć) ....., ...⁴ nie ma ochoty rozmawiać na ten temat, bo to dla niego jeszcze za trudne. (zapewnić) ..... go, ...⁵ nikomu o tym nie powiem.

III Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem (zaimki nieokreślone).

_____/5 p. (5 x 1 p.)

0. Czytałem dużo na ten temat.

~~Czytałem coś na ten temat~~ .....

1. Musisz się nareszcie tym zająć.

.....

2. Rozmawiałeś już z nią o tym wypadku?

.....

3. Opowiadałeś już jej, co się stało?

.....

4. Znasz jakaś osobę, która tam pracuje?

.....

5. Widziałeś dziś tych studentów?

.....

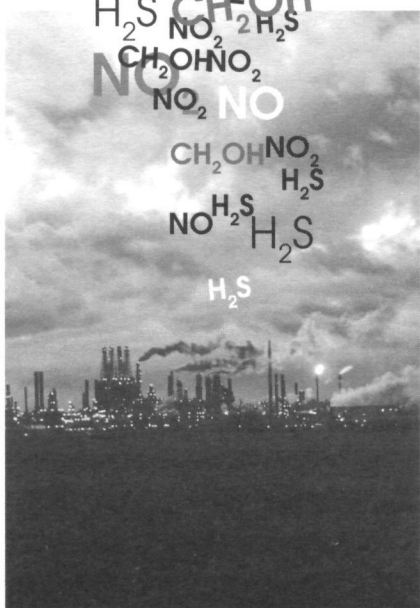
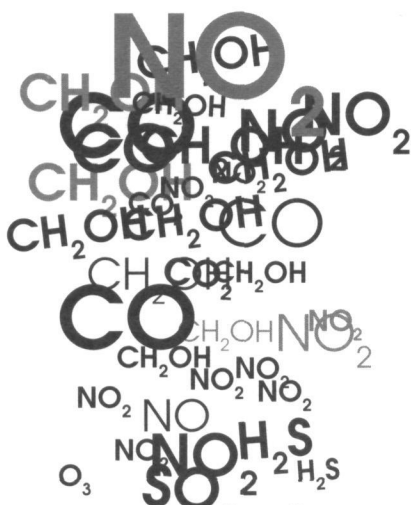
lekcja 14

W zgodzie z naturą

Słownictwo

1 Proszę zareagować na poniższe informacje, używając podanych zwrotów.

To fakt. Zgadzam się. Z całą pewnością. $\checkmark$ To bardzo możliwe. Ależ skąd!
Co za pomysł! Nic podobnego. To wykluczone! Nonsens.

- Powinno się zamknąć ogrody zoologiczne.
To bardzo możliwe.....
- Słyszałem, że to nowo otwarte biuro turystyczne organizuje safari w Kenii.
.....
- Powinno się zakazać transportu koni w takich warunkach. Zwierzęta za bardzo się męczą.
.....
- Nasz sąsiad importuje nielegalnie papugi. Słyszałeś o tym?
.....
- Wolałabym, żeby był tu supermarket niż las.
– Las w mieście? To absurd.
.....
- Zamknęli wreszcie tę fabrykę chemikaliów.
.....
- Jutro „zieloni” planują zorganizować protest przed ministerstwem środowiska.
.....
- Segregowanie śmieci nie ma sensu.
.....
- Nie jem mięsa, bo widziałem, jak zabija się zwierzęta.
.....

Gramatyka

2 Proszę wstawić właściwą formę rzeczownika w celowniku.

0. Protestuję przeciw ....*badaniom na zwierzętach*..... . (badania na zwierzętach)
1. Protestuję przeciw ..... . (budowa nowej fabryki)
2. Protestuję przeciw ..... . (zanieczyszczenie środowiska)
3. Protestuję przeciw ..... . (cenzura)
4. Protestuję przeciw ..... . (brak edukacji ekologicznej)
5. Protestuję przeciw ..... . (transport koni do krajów Europy Zachodniej)
6. Protestuję przeciw ..... . (konsumpcyjna postawa życiowa)
7. Protestuję przeciw ..... . (polityka wielkich koncernów)
8. Niebezpieczeństwo grozi ..... . (te gatunki roślin)
9. Niebezpieczeństwo grozi ..... . (zwierzęta w tym regionie)
10. Niebezpieczeństwo grozi ..... . (ludzie mieszkający w tej okolicy)
11. Niebezpieczeństwo grozi ..... . (ptaki tropikalne)
12. Niebezpieczeństwo grozi ..... . (rzadkie owady)
13. Niebezpieczeństwo grozi ..... . (fauna i flora)

Słownictwo

3 Proszę podkreślić słowo, które nie pasuje do pozostałych.

0. bezpieczny – ptak – owad
1. ryba – fabryka – ptak
2. wróbel – tuńczyk – łosoś
3. zwierzę – owad – zanieczyszczenie
4. niebezpieczny – groźny – gatunek
5. grozić – akceptować – apróbować
6. przyroda – człowiek – natura
7. żyrafa – koń – pszczoła
8. zwiększenie – problem – zmniejszenie

Gramatyka

3 Proszę uzupełnić tabelę według wzoru.

rzeczownik	czasownik
zwiększenie	zwiększyć
	zmniejszyć
akceptacja	
zagrożenie	
	segregować
produkcja	

5 Proszę uzupełnić zdania podanymi słowami i zwrotami.

Wzwiększenie   ochrona środowiska   segregowanie śmieci   zbieranie makulatury
jeść mięso   grozić   zagrożenie   zwiększyć   zmniejszyć

0. Urząd miasta obiecuje ....*zwiększenie*.... dotacji na ochronę środowiska.
1. Unia Europejska ..... w ubiegłym roku fundusze na .....
2. .... się ilość emitowanych substancji toksycznych, bo fabryka została zamknięta.
3. Zdecydował się nie ....., bo nie akceptuje brutalnego traktowania zwierząt.
4. Czy naszej planecie ..... niebezpieczeństwo?
5. .... dla naszej planety jest duże: ludzie produkują za dużo śmieci i zanieczyszczenie środowiska jest coraz większe.
6. – Jak uczyć dzieci, że powinny chronić środowisko?
– Trzeba propagować ..... i .....

6 Proszę wysłuchać poniższych minidialogów i powiedzieć, która z osób wyraża aprobatę dla planowanej akcji, a która protestuje przeciw niej.

	dialog 1	dialog 2	dialog 3
aprobata	☐	☐	☐
protest	☐	☐	☐

7a Proszę przeczytać poniższy tekst i wybrać właściwy dla niego tytuł.

Polska – wielki ogród zoologiczny

POLSKA JEST POŚRODKU

Zwierzęta i rośliny w polskich lasach – czy grozi im śmierć?

Polska leży w geograficznym środku Europy, ma zróżnicowane środowisko przyrodnicze i żadna bariera nie dzieli jej od reszty kontynentu. Przyroda naszego kraju łączy w sobie cechy przyrody całej Europy.

Występują tu przede wszystkim gatunki roślin i zwierząt typowe dla Europy Środkowej, ale są także niektóre gatunki charakterystyczne dla krain

północnych. Na południu Polski, zwłaszcza na Lubelszczyźnie, spotyka się przedstawicieli przyrody Europy Południowo-Wschodniej. Są też gatunki typowe dla wybrzeży Atlantyku (nad Bałtykiem) oraz dla Alp (w Tatrach). Stosunkowo najmniej jest u nas gatunków reprezentujących przyrodę śródziemnomorską.

Nad Polską krzyżują się szlaki corocznych ptasich przelotów, więc regularnie pojawiają się u nas ptaki z północnych krajów naszego kontynentu, a także kilka gatunków z Syberii, rzadziej przylatują wędrownie ptaki z dalekiego wschodu Azji, a zupełnie wyjątkowo zabłąkani wędrowcy z Ameryki Północnej.

Zatem polska przyroda ma szczególną wartość na tle przyrody Europy, dlatego że tak wszechstronnie reprezentuje świat istot żywych całego kontynentu. Poznając polską przyrodę, można stać się znawcą przyrody bez mała całej Europy.

7b Na podstawie tekstu z ćwiczenia 7a proszę określić, czy podane informacje są prawdziwe (P) czy nie (N).

0. Polska ma zróżnicowane środowisko przyrodnicze. (P) / N
1. Przyroda naszego kraju łączy w sobie cechy przyrody Europy Północnej i Środkowej. P / N
2. Występują tu gatunki fauny i flory typowe dla Europy Środkowej i Północnej. P / N
3. Nad Bałtykiem można spotkać przedstawicieli przyrody atlantyckiej. P / N
4. Ptaki syberyjskie występują na południu Polski. P / N

7c Proszę określić, czy podane poniżej wyrazy to synonimy czy nie.

0. przyroda – natura (T) / N
1. fauna – flora T / N
2. fauna – zwierzęta T / N
3. przedstawiciele – reprezentanci T / N
4. kraina – kraj T / N
5. charakterystyczny – typowy T / N
6. wszechstronny – uniwersalny T / N

Gramatyka

7d Proszę uzupełnić tabelę według podanego wzoru.

rzeczownik	przymiotnik
przyroda	przyrodniczy
północ	
południe	
	wschodni
	zachodni
ptak	
charakterystyka	
wyjątek	
	wartościowy
	żywy

Słownictwo

7e Proszę ułożyć zdania z rzeczownikami i przymiotnikami z ćwiczenia 7d.

Przyroda naszego kraju to różne gatunki zwierząt i roślin typowych nie tylko dla Europy Północnej.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Część B. Poprawność gramatyczna

I Proszę wybrać właściwy przyimek. Niektóre przyimki mogą być użyte dwa razy.

____/5 p. (10 x 0,5 p.)

lekcja

14

nad przed ze z do od w na o

Nad⁰ Bałtykiem, ...¹ wszystkich plażach jak zwykle .....² tej porze roku tłumy. Urlopowicze przyjeżdżają .....³ wszystkich stron Polski. ....⁴ Ustce, ...⁵ końcem lipca było dwa razy więcej turystów niż .....⁶ ubiegłym roku. Być może dlatego, że pogoda w tym roku jest znacznie lepsza. Ubiegłe lato było deszczowe i zimne, ...⁷ czerwca .....⁸ września było zaledwie pięć dni słonecznych. ....⁹ Ustki przyjeżdżają głównie dzieci z dużych miast; to one najbardziej potrzebują świeżego powietrza i jodu. Woda .....¹⁰ Bałtyku jest ciepła i czysta.

____/5 p. (10 x 0,5 p.)

II Proszę wybrać odpowiedni aspekt czasownika.

Anna (wyjeżdżała / wyjechała)⁰ na dwa dni w góry. (Zabierała / Zabrała)¹ ze sobą niewielki plecak i kilka książek. (Jechała / Pojechała)² na dworzec zaraz po pracy. Potrzebowała ciszy, spokoju i świeżego powietrza. Do Zakopanego (przyjeżdżała / przyjechała)³ w południe. Pogoda była piękna, słońce (świeciło / zaświeciło)⁴, niebo było bezchmurne. Anna (wchodziła / weszła)⁵ do pensjonatu „Aura” i (brała / wzięła)⁶ klucze od pokoju. W tym czasie mąż Anny, Marek (wracał / wrócił)⁷ z biura. (Szedł / Poszedł)⁸ ulicą Piotrkowską i myślał o swoim nowym projekcie. Był bardzo zmęczony. Ruch i hałas na ulicach, zanieczyszczone powietrze i stres powodowały, że też zaczął myśleć o wyjeździe. (Wszedł / Wchodził)⁹ do mieszkania i (włączał / włączył)¹⁰ telewizor.

1 Proszę wysłuchać krótkiej notki biograficznej Anny Marszałek – Dziennikarza Roku 2003 i uzupełnić tekst.

Anna Marszałek – ukończyła filologię .... *polską* .... w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Rzeszowie. Na Uniwersytecie Warszawskim studiowała podyplomowo ..... i zaocznie ..... . Od 1992 pracuje w „Rzeczpospolitej”. W 2000 roku otrzymała główną ..... w konkursie „Tylko ryba nie bierze” organizowanym w ramach programu „..... korupcji” przez Fundację im. Stefana Batorego. Laureatka nagród Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich. W 2001 roku za ..... śledcze pisane z Bertoldem Kittlelem ..... Grand Press w kategorii dziennikarstwo śledcze. W 2003 roku zdobyła Grand Press w kategorii news. .... Dziennikarzem Roku 2003.

„Press” 2004, nr 1

Słownictwo

Idiomy

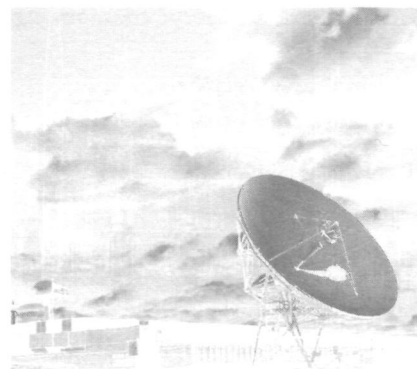
2 W podanych zdaniach proszę wpisać właściwy idiom w odpowiedniej formie zgodnie z podanym przykładem.

owijać w bawetnę   *wiadomość z pierwszej ręki*   *pociągnąć kogoś za język*   *wiadomości z pierwszej ręki*

- Przestań *owijać w bawetnę* i powiedz, o co ci chodzi!
- Wczoraj Andrzej ..... swojego kolegę z pracy i dowiedział się, dlaczego został zwolniony.
- Nie jestem pewien, czy to prawda, bo to nie jest .....
- Małgorzata nigdy nie ..... – zawsze mówi wprost, o co jej chodzi.
- W tym radiu ważny jest profesjonalizm. Dziennikarze zawsze podają .....

3 Proszę podać synonimy lub zdefiniować po polsku następujące wyrazy i wyrażenia:

- wiadomość – .....
- reportaż – .....
- masowy odbiorca – .....
- wydarzenie – .....
- mówi się – .....
- wywiad – .....
- szanowna – .....
- z góry dziękuję – .....
- rozmówca – .....
- medium – .....

4 Proszę wpisać właściwą formę zaimków przeczących.

	nic <i>niczego</i>	nikt <i>nikogo</i>
0. Nie ma tu		
1. Nie widzę		
2. Nie słyszę		
3. Nie zajmuję się		
4. Nie rozmawialiśmy o		
5. Nie przeszkadzał w pracy	—	
6. Nie rozmawiał z	—	
7. W pokoju nie zmienił		—
8. Nie liczył już na		
9. Nie ufała		
10. Nie przejmował się		
11. Nie dał tego	—	
12. Nie prowokował		
13. Nie przeprosił	—	
14. Nie zapomniał o		
15. Nie mów tego	—	

5 Proszę wpisać właściwą formę zaimków przeczących.

	nic <i>niczego</i>	nikt —
0. Nie powiedział		
1. Nie dzwonił wczoraj do	—	
2. Nie wierzyli w		
3. Nie wierzyli	—	
4. Nie opowiadał o		
5. Nie szukały		
6. Nie starała się o		
7. Nie był odpowiedzialny za		
8. Nie przeprosił	—	
9. Nie przeprosił za		
10. Nie angażował się w		—
11. Nie myślała o		
12. Nie wierzył już w		
13. Nie nauczył się		—
14. Nie wstydził się		
15. Nie był u	—	

6 Proszę zaprzeczyć zdaniom, używając zaimka *żaden* w odpowiedniej formie.

0. Kupił jakąś książkę. <i>Nie kupił żadnej książki.</i>	4. Mam wątpliwości. .....
1. Napisał jakiś wiersz.	5. Na początku rozumieliśmy wszystkie polecenia egzaminacyjne. .....
2. Mieszkał u jakiegoś znajomego.	6. Zdawaliśmy egzamin z polskiego. .....
3. Myślał o jakiejś kobiecie.	

Część B. Poprawność gramatyczna

I Proszę przekształcić zdania, wykorzystując podane słowa.

____/5 p. (5 x 1 p.)

0. Proszę pani!

przepraszam

Przepraszam panią.

1. Czy można pana o coś zapytać?

odpowiedzieć

2. Proszę mi powiedzieć, o której godzinie przyjdzie pani dyrektor?

dowiedzieć

3. Nie rozumiem pana.

chodzi

4. Na to pytanie nie odpowiem.

ochoty

5. Uprzejmie proszę o przesłanie mi informacji na ten temat.

zwracam się

II Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem (zaimki przeczące).

____/5 p. (5 x 1 p.)

0. Wysłuchaliśmy już kilku audycji radiowych opisujących ten problem.

Nie wysłuchaliśmy jeszcze żadnej audycji radiowej opisującej ten problem.

1. Czytałem już jakiś artykuł na ten temat.

2. Znalazłem kilka stron internetowych na ten temat.

3. Mam kilka pytań.

4. Rozmawialiśmy z jakimś obcokrajowcem.

5. Byliśmy w jakimś klubie.

lekcja 16

Reklama kłamie?

Słownictwo

1a Do podanych niżej słów proszę dopisać pochodzące od nich czasowniki.

0. reklama – .....*reklamować*.....
1. konsultacja – .....
2. plakat – .....
3. kupno – .....
4. wyprzedaż – .....
5. promocja – .....
6. przekonanie – .....

1b Z podanych niżej słów proszę skreślić te, których znaczenie nie pasuje do pozostałych.

0. slogan – hasło – ~~egzamin~~ – reklama
1. promocja – wyprzedaż – rabat – melodia
2. reklama – plakat – ulotka – broszura
3. zepsuty – dobry – nowoczesny – doskonały
4. kłamać – reklamować – namawiać – przekonywać
5. znak – symbol – logo – sport
6. billboard – fotografia – obraz – radio

1c Proszę połączyć ze sobą słowa o podobnym znaczeniu.

1. obniżka sezonowa

2. namawiać

3. ulotka

4. slogan

5. plakat

a) broszura

b) wyprzedaż

c) hasło

d) przekonywać

e) billboard

Gramatyka

2 Proszę wpisać zaimek się we właściwe miejsca.

0. Nigdy nie ...X... budzę *się* przed południem.
1. Gdy wstanę, idę ..... do łazienki i myję .....
2. My ..... nigdy nie ..... spotykamy z nimi.
3. Ta firma nie ..... reklamuje ..... w czasopiśmie, tylko w telewizji.
4. Lubisz ..... opalać .....
5. Jak ..... masz .....
6. Nie było wody, więc nie ..... mogli ..... wykąpać .....

3

Proszę przeczytać poniższy fragment artykułu, a następnie uzupełnić go słowami z ramki.

tańszym kochałem legendę piją
tylko sentyment sukces Vmarketingu

Klienci nie kupują produktu, mówią specjaliści od *marketingu* i reklamy, lecz markę. Aby marka odniosła ..... na rynku, konsumenci muszą się w niej zakochać.

Żadnej kobiety, powiedział Walt Disney, nie ..... bardziej niż Myszkę Miki. Miłość do marki jest dość powszechna. Jedni uwielbiają adidas, inni ..... tylko piwo Żywiec, a jeszcze inni kupują ..... dżinsy Wranglera.

– Nie ma żadnego powodu, aby, wybierając między motocyklem Harley-Davidson a innym tej samej klasy i zdecydowanie ....., wybrać ten pierwszy – mówi dyrektor agencji Saatchi&Saatchi w Warszawie, Marek Żółędziowski. – Większość klientów jednak wybiera Harleya ze względu na jego niezwykłą ..... . O kupnie decyduje więc .....

„Polityka” 2004, nr 33

4

Proszę wysłuchać informacji i uzupełnić brakujące fragmenty tekstu. Nagranie zostanie odtworzone dwukrotnie.

Fruugo to polska *marka*... legenda.

Stworzona w połowie lat 90. przez firmę Alima-Gerber z Rzeszowa, ... wśród nastolatków modę na picie napojów owocowych i stała się konkurencją dla ..... koncernów jak Coca-Cola czy PepsiCo. W 1999 roku Fruugo zarobiło 100 mln zł. Wszystko dzięki ..... marketingowi – od dobrej nazwy, przez kształt ....., etykiety, do reklam. Twórcom Fruugo udało się więc wypracować dobrą komunikację z ..... . To szczególnie trudne w przypadku młodych ludzi, których słabo przekonują argumenty ..... (o zdrowiu, witaminach, braku konserwantów itp.). W tej sytuacji trzeba ..... na emocjach młodych ludzi, na naturalnej tendencji do buntu czy chęci bycia modnym. Twórcy reklam wykreowali tak dużą modę na ..... Fruugo, że socjologowie zaczęli mówić o „pokoleniu Fruugo”.

„Polityka” 2003, nr 10

Część B. Poprawność gramatyczna

I W podanym niżej tekście proszę zaznaczyć poprawne formy _____/2,5 p. (10 x 0,25 p.)
przymiotników.

Ofensywa (świętecznymi, świętecznych, święteczne)⁰ reklam zaczyna się już na początku listopada.

(Wielki, Wielkie, Wielkich)¹ sieci sklepowe zmieniają dekoracje dwa miesiące przed (Bożym, Bożego, Bożemu)² Narodzeniem. (Piękny, Piękne, Pięknymi)³ choinki, „prezenty” po (promocyjne, promocyjnych, promocyjnymi)⁴ cenach i dziesiątki (świętych, świętym, świętego)⁵ mikołajów – to ma stworzyć atmosferę, pod wpływem której klienci wydadzą znacznie więcej niż zamierzali. A klienci do (przedświętecznych, przedświętecznego, przedświętecznym)⁶ promocji mają (mieszanych, mieszane, mieszana)⁷ uczucia: jedni uważają, że to zdecydowanie za wcześnie, że to (czysta, czysty, czyste)⁸ komercja i reklamy tego typu tylko ich irytują, inni zaś, a szczególnie dzieci, są bardzo (zadowolony, zadowolona, zadowoleni)⁹. Sondaże pokazują też, że dzieci są (najlepszym, najlepszymi, najlepszym)¹⁰ klientami XXI wieku.

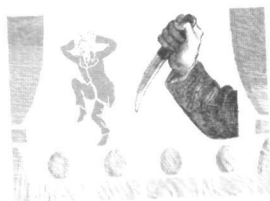
II W podanym niżej tekście proszę zaznaczyć poprawne formy _____/2,5 p. (10 x 0,25 p.)
zaimków.

Wielu ludzi z (nią, niej, ją)⁰ pracowało. Mieli o (nią, niej, jej)¹ bardzo dobrą opinię. Dorota pracowała w agencji reklamowej. Dzwonili do (nią, niej, jej)² klienci nie tylko ze sprawami zawodowymi, ale też ze (swoją, swoich, swoimi)³ prywatnymi problemami. Zawsze (nim, im, wam)⁴ pomagała, była (mi, nim, ich)⁵ „terapeutką”. Niestety, takie rozmowy zajmowały (mu, jej, niej)⁶ dużo czasu, ale raczej nie przynosiły pieniędzy firmie. Dyrektor nie był z (nią, jej, niej)⁷ zadowolony. W końcu zwolnił (jej, nią, ją)⁸ z pracy. I wtedy Dorota otworzyła własną firmę – telefon terapeutyczny dla biznesmenów. (Jej, Niej, Nią)⁹ starzy klienci mogą teraz telefonować, kiedy chcą. Raz nawet zadzwonił dyrektor agencji – prosząc, aby wróciła do (jemu, jego, nim)¹⁰ firmy.

Gramatyka

1 Proszę ułożyć zdania zgodnie z podanym przykładem.

0. Tematem książki jest historia życia dwóch sióstr.
Książka opowiada o życiu dwóch sióstr......
1. Tematem filmu jest miłość młodej dziewczyny do księdza.
.....
2. Tematem sztuki jest zemsta.
.....
3. Tematem filmu jest zdrada małżeńska.
.....
4. Tematem filmu jest kariera mało utalentowanego polityka.
.....
5. Tematem książki są losy mieszczańskiej rodziny z Lubeki.
.....
6. Tematem filmu jest napad na bank.
.....
7. Tematem wiersza jest wiara w sens istnienia.
.....
8. Tematem filmu jest ślub i przyjęcie weselne pary młodych Polaków.
.....
9. Tematem sztuki jest walka z chorobą.
.....
10. Tematem filmu jest wojna.
.....

2 Proszę uzupełnić tekst, wpisując: *jak, co, że.*

0. Film opowiada o tym, *jak* dwie siostry zmieniają swoje życie.
1. Film opowiada o tym, ... samotny mężczyzna spotyka chłopca i zaprzyjaźnia się z nim.
2. Sztuka mówi o tym, ... chęć zemsty robi z człowiekiem.
3. Film opowiada o tym, ... zdrady nie można zapomnieć.
4. Film opowiada o tym, ... prosty, niewykształcony człowiek zostaje premierem.
5. Książka opowiada o tym, ... rozpada się wpływowa rodzina z Lubeki.
6. Film opowiada o tym, ... dzieje się z człowiekiem, kiedy znajdzie się w sytuacji ekstremalnej.
7. Wiersz mówi o tym, ... życie ma sens.
8. Film opowiada o tym, ... zwykle dzieje się na polskich weselach.
9. Film mówi o tym, ... wojna jest zawsze tragedią.
10. Film opowiada o tym, ... miłość jest najważniejsza.

3

Tekst *Sąd nad Polakiem* został podzielony na pięć fragmentów. Po ich przeczytaniu proszę zdecydować, czy poniższe stwierdzenia są prawdziwe (P) czy nieprawdziwe (N):

Sąd nad Polakiem

Julia Hartwig

lekcja

17

(1)

51 proc. Polaków nie przeczytało ani jednej książki, 90 proc. Polaków ani raz w ciągu roku nie było w teatrze. Wystawy i muzea odwiedziło zaledwie 12 proc. Polaków.

(2)

Statystyka nie jest najlepszym materiałem do oceny kultury. Mimo to ciekawe byłoby usłyszeć, ilu jest mieszkańców małych miasteczek, ilu mieszkańców wielkich miast, a ilu jest mieszkańców wsi, do których nie dociera żadna gazeta ani biblioteka. Brak czytelnictwa na wsi to w dużej mierze brak zachęty i pomocy ze strony państwa i samorządów lokalnych. Statystyka nie mówi nam również, że wielu Polaków nie stać na zakup książki, która jak na średnie zarobki jest bardzo droga. (...) Społeczeństwo ubogie, a takie jest społeczeństwo polskie, zaopatruje się najpierw w sklepie spożywczym, a dopiero potem w księgarni, jeśli w ogóle tam trafi. Nie mówiąc już o zakupie biletu do teatru, filharmonii czy do kina. (...)

(3)

W powszechnym przekonaniu to telewizja wytrąciła książkę z rąk czytelnika. A przecież ta sama telewizja mogła stać się dla ludzkości błogosławieństwem, przekazując szeroko wartości edukacyjne, zamiłowanie do sztuki, godziwą rozrywkę i szerząc właśnie kult książki. (...) Chętnie uniknęłabym dywagacji na temat telewizji, nie sposób jednak pominąć jej wpływu na masową kulturę. Tak dzieje się we wszystkich okolicach świata, do których dotarła technika. Jeśli więc prawdą jest, że pod wpływem telewizji Polak zobojętniał na bezpośrednie obcowanie ze sztuką, to stało się to również w wielu krajach europejskich. (...)

(4)

Można by postawić pytanie: skoro z pozoru jest tak źle, dlaczego jednak tak źle w końcu nie jest? Wystarczy spojrzeć na rozmaitość i bogactwo książek, rozłożonych na ladach księgarskich. Mimo kryzysu ktoś jednak je kupuje i czyta. Nie tylko książki naukowe i specjalistyczne, również literaturę piękną i poezję. Pozwalam sobie wyrazić przekonanie, że wiedza i samoświadomość wykształconego, młodego Polaka, jego zachowania nie różnią się bardzo od wiedzy i zachowań każdego innego wykształconego Europejczyka, z tą jednak różnicą, że ów Europejczyk ma się na ogół lepiej materialnie. A nie trzeba chyba nikogo przekonywać, że swoboda materialna ułatwia na ogół dostęp do dóbr kultury.

(5)

Nasza literatura współczesna tłumaczona jest na obce języki, orkiestry wykonujące dzieła polskich kompozytorów cieszą się sukcesami, trwa zainteresowanie naszym kinem i teatrem. Wystawy polskiego malarstwa mają dobre echa. Być może też sztuka wysoka, obok zanikających relikwów sztuki ludowej, jest najpoważniejszym oparciem naszej narodowej tożsamości.

„Tygodnik Powszechny” 2001, nr 51–52

Fragment (1): Ponad połowa Polaków prawie w ogóle nie czyta książek.

P / N

Fragment (2): Warunki materialne nie mają wpływu na zainteresowanie kulturą.

P / N

Fragment (3): Telewizja mogła rozwijać zainteresowanie sztuką, jednak powoduje, że coraz mniej osób czyta książki.

P / N

Fragment (4): Wiedza wykształconego młodego Polaka nie różni się niczym od wiedzy wykształconego młodego Europejczyka.

P / N

Fragment (5): Niektóre dziedziny polskiej kultury i sztuki cieszą się zainteresowaniem za granicą.

P / N

4 Proszę podkreślić właściwy wyraz.

0. Lubię oglądać filmy i dlatego / bo chętnie chodzę do kina.
1. Książki rozwijają wyobraźnię ponieważ / i dlatego warto czytać.
2. Ostatnio mało czytam, bo / więc mam więcej pracy.
3. Chodzę do kina, żeby/ po to się zrelaksować.
4. Nie wszyscy lubią teatr, więc / ale ja uważam, że spełnia on ważną rolę w życiu kulturalnym kraju.
5. Subkultury skupiają przecież / przede wszystkim młodych ludzi.
6. Programy rozrywkowe w telewizji są popularne, dlatego/ bo ludzie lubią je oglądać.
7. Nie chodzę do muzeów, ani / ale do teatru.
8. Lubię poezję, albo / chociaż nie zawsze ją rozumiem.
9. To świetna pisarka, dlatego że / więc na pewno kupię jej następną książkę.
10. Mam więcej czasu odkąd / odtąd zmieniłem pracę.

5 Proszę wysłuchać wypowiedzi i zaznaczyć poprawną odpowiedź.

0. Ta wypowiedź to:

- a) krytyka,
- b) odpowiedź na krytykę,
- c) wyrażanie upodobania.

1. Ta wypowiedź to:

- a) opinia,
- b) pytanie o opinię,
- c) wyrażanie upodobania.

2. Ta wypowiedź to:

- a) wyrażanie upodobania,
- b) wyrażanie obojętności,
- c) krytyka.

3. Ta wypowiedź to:

- a) wyrażanie obojętności,
- b) krytyka,
- c) opinia.

4. Ta wypowiedź to:

- a) wyrażanie upodobania,
- b) pytanie o opinię,
- c) krytyka.

5. Ta wypowiedź to:

- a) wyrażanie obojętności,
- b) odpowiedź na krytykę,
- c) krytyka.

6. Ta wypowiedź to:

- a) wyrażanie upodobania,
- b) wyrażanie obojętności,
- c) pytanie o opinię.

7. Ta wypowiedź to:

- a) odpowiedź na krytykę,
- b) wyrażanie obojętności,
- c) krytyka.

8. Ta wypowiedź to:

- a) opinia,
- b) odpowiedź na krytykę,
- c) wyrażanie upodobania.

9. Ta wypowiedź to:

- a) pytanie o opinię,
- b) opinia,
- c) wyrażanie upodobania.

10. Ta wypowiedź to:

- a) wyrażanie obojętności,
- b) krytyka,
- c) pytanie o opinię.

Część B. Poprawność gramatyczna

I Proszę uzupełnić tekst.

_____/10 p. (10 x 1 p.)

Obecnie ludzie czytają mniej książek ...niż⁰ kiedyś. Dawniej nie było telewizji, ...¹ ludzie spędzali wieczory na czytaniu książek .....² rozmowie. Kupowali .....³ więcej gazet. Teraz, ...⁴ dowiedzieć się, co się dzieje na świecie, po prostu włączają telewizor.

Ludzie mają ze sobą coraz mniejszy kontakt. Dawniej pisali listy i dzwonili do siebie, ...⁵ chcieli porozmawiać, teraz piszą e-maile .....⁶ wysyłają SMS-y. .....⁷ wiele osób ma samochód, coraz rzadziej odwiedzają rodziny i przyjaciół. .....⁸ wszyscy mają dostęp do Internetu, kontakty stały się bardziej anonimowe. Najgorsze jest to, ...⁹ dzieci spędzają coraz więcej czasu przed telewizorem lub komputerem, ...¹⁰ to nie wpływa dobrze na ich rozwój i kondycję fizyczną.

II Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem.

_____/5 p. (5 x 1 p.)

0. Odkąd ludzie mają w domu telewizory, rzadziej chodzą do kina.

Ludzie chodziliby częściej do kina, gdyby nie mieli telewizorów.

1. Odkąd jest Internet, ludzie rzadziej kupują gazety.

2. Odkąd można oglądać filmy na DVD, coraz mniej ludzi chodzi do kina.

3. Odkąd ludzie mają samochody, rzadziej chodzą pieszo.

4. Odkąd każdy ma telefon komórkowy, ludzie rzadziej korzystają z telefonu stacjonarnego.

5. Odkąd Polska należy do Unii Europejskiej, Polacy mogą podróżować bez paszportu po krajach członkowskich.

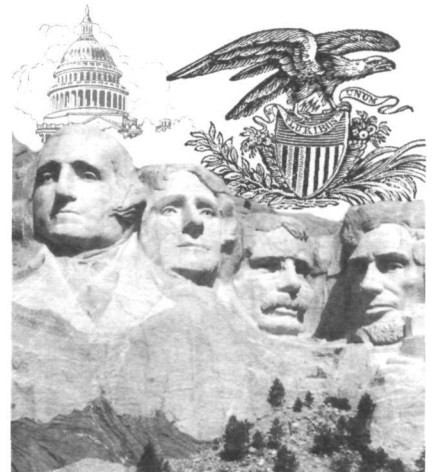
Gramatyka

1 Proszę podkreślić właściwe formy.

Co wolno (politykami, politykom, politykach).

Rośnie temperatura przed (wyborami prezydenckimi, wybory prezydenckie, wyborach prezydenckich) w USA. Abp Raymond Burke z Saint-Louis, Missouri, odmówił udzielenia (komunia, komunii, komunię) senatorowi Johnowi Kerry'emu – katolikowi, który z ramienia Demokratów prawdopodobnie zmierzy się w wyścigu do Białego Domu z (prezydentowi Bushowi, prezydencie Bushu, prezydentem Bushem).

„Tygodnik Powszechny” 2004, nr 7

2 Proszę przekształcić zdania zgodnie z podanym przykładem (tryb przypuszczający).

0. Jeśli ludzie nie będą wierzyć w nic, ich życie będzie trudniejsze.

gdyby ludzie nie wierzyli w nic, ich życie byłoby trudniejsze.

1. Jeśli jest jakaś cywilizacja pozaziemska, nasze życie zmieni się całkowicie.

2. Będziemy musieli zaakceptować inne istoty.

3. Kościół też zdecyduje się zweryfikować swój punkt widzenia.

4. Dla religii takich jak buddyzm, taoizm i hinduizm będzie to mniejszym problemem.

5. Także ekumeniści i mormoni ucieszą się z pewnością z tego faktu.

Słownictwo

3 Proszę, korzystając ze słownika, utworzyć definicje według wzoru poniżej:

0. Chrześcijanin reprezentuje *chrześcijaństwo*.

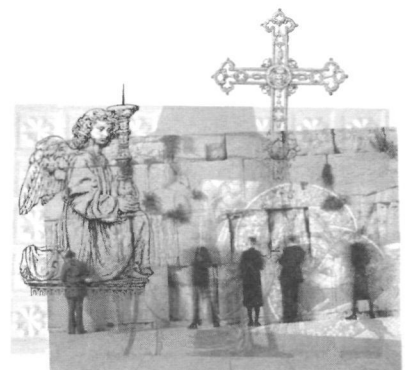
1. Katolik jest przedstawicielem .....

2. Muzułmanin reprezentuje .....

3. Protestant należy do kościoła .....

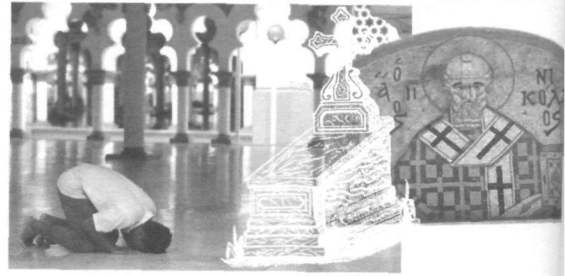
4. Buddysta to przedstawiciel .....

5. Prawosławny to przedstawiciel wyznania .....

4 Proszę uzupełnić pytania za pomocą zaimków.

0. ...Z *jakimi*... problemami spotyka się w Twoim kraju muzułmanin?
 1. .... wyznanie reprezentuje muzułmanin?
 2. Prawosławny to przedstawiciel ..... wyznania?
 3. Do ..... kościoła należy protestant?
 4. .... religię wyznaje katolik?

5 Proszę uzupełnić zdania.

0. Gdybym nie pochodził z rodziny katolickiej, ...*nie chodziłbym w szkole na lekcje religii*.....
 1. Gdybym mieszkał w kraju muzułmańskim, ...
 2. Gdyby istniała inna cywilizacja pozaziemska, ...
 3. Gdybyśmy nie wywodzili się z cywilizacji chrześcijańskiej, ...
 4. Gdyby nie było kościołów i katedr, ...
 5. Gdyby kobiety mogły być księżmi, ...

6 Wierzyć w coś czy wierzyć komuś?

0. Nie wierzę ...w *życie*... (życie) po śmierci.
 1. Piotr jest osobą bardzo poważną, dlatego ja ..... wierzę (on).
 2. Ewa powiedziała, że była w kinie, ale mama ..... nie wierzy (ona).
 3. Jej zdaniem Bóg nie istnieje, dlatego ona nie wierzy ..... (Bóg).
 4. Pracujemy dużo, bo wierzymy ..... (lepsza przyszłość).

7 Proszę wstawić właściwą formę następujących słów: *buddysta, prawosławny, protestant*.

0. Znam jednego ...*buddystę, prawosławnego, protestanta*.....
 1. Nie znam żadnego .....
 2. Spotykam się z .....
 3. Zrobiłem to dzięki temu .....
 4. Rozmawiam o znajomym .....

8 Proszę napisać, jakie pytania zadałby Pan / zadałaby Pani osobie, która reprezentuje nieznaną Panu / Pani religię?

0. ...*W co wierzysz?*.....
 1. ....
 2. ....
 3. ....
 4. ....
 5. ....
 6. ....
 7. ....
 8. ....
 9. ....
 10. ....

IRONICZNA STARUSZKA w telewizji

W Kościele anglikańskim rusza reality show. (...)

Zacznijmy od faktów. Program nosi roboczy tytuł „Ksiądz Idol”, co jest nawiązaniem do popularnego w Wielkiej Brytanii reality show „Pop Idol”. To jednak sugestia nieco myląca. Z (...) wypowiedzi producentów wynika bowiem, że celem programu nie jest pokazanie rywalizacji między duchownymi. (...) Zadanie ma polegać na reanimacji mocno podupadłej wspólnoty: przez rok duchowny będzie dysponował nieokreśloną bliżej sumą pieniędzy oraz zespołem doradców. Formułę programu można zatem zaliczyć do gatunku telenoweli dokumentalnej. Na antenie „Ksiądz Idol” ma się pojawić pod koniec przyszłego roku.

„Poczuliśmy, że to dar”

Pomysł wyszedł z redakcji religijnej Channel 4(...). Co ciekawe, szef wspomnianej redakcji – Aaqil Ahmed – jest muzułmaninem, a główny twórca programu, Naronder Minhas, sikhiem.

Do przedstawionej przez nich idei przychylnie odniósł się strona kościelna: „Gdy przyszli do nas producenci programu, poczuliśmy, że to dar” – powiedział biskup Stephen Platten, opiekujący się diecezją Wakefield. Z jego słów wynika, że Kościół anglikański liczy, iż ewentualny sukces odniesiony na ekranie przez jednego z księży może stanowić zachętę i przykład dla pozostałych duchownych. (...)

Wybrano już miejsce, w którym ksiądz idol podejmie misję: niczym niewyróżniający się kościółek pod wezwaniem Marii Magdaleny w wiosce Lundwood, w hrabstwie Yorkshire Południowe. Parafia idealnie spełnia wymogi producentów programu przede wszystkim z powodu kiepskiej kondycji. Na niedzielnej mszy stawia się tam średnio dziewięcioro wiernych, wyłącznie osób starszych. Wspólnota nie ma własnego proboszcza. Telewizyjne show to ostatnia szansa, aby ocalić świątynię, której grozi licytacja, a w efekcie

przebudowa na kawiarnię, restaurację lub mieszkanie. Czyli los całkiem powszechny we współczesnej Wielkiej Brytanii, już nawet niezbyt bulwersujący.

Zewnętrznego obserwatora najbardziej zaskakuje natomiast reakcja Kościoła, który wręcz z entuzjazmem godzi się na współpracę z komercyjną telewizją przy programie rozrywkowym. Kto jednak zna brytyjskie realia, nie powinien się dziwić.

Demograficzna sytuacja narodowego wyznania Anglii jest bowiem tak zła, że każdy, nawet najbardziej ekstrawagancki pomysł na rewitalizację, wydaje się godzien uwagi. Ze statystyk z roku 2002 wynika, że w ciągu tygodnia na mszy pojawia się średnio 1,16 miliona wiernych, co oznacza spadek o 3 proc. w porównaniu z rokiem poprzednim. Wszystko rozgrywa się w niemal 60-milionowym społeczeństwie, w którym połowa mieszkańców deklaruje się jako anglikanie.

Zdecydowaną większość wciąż chodzących do kościoła stanowią osoby starsze. Rzednięciu szeregów wiernych towarzyszy narastanie problemów finansowych.

Kawa w nawie, dyskoteka w krypcie

Władze kościelne robią, co mogą, aby zwiększyć atrakcyjność anglikanizmu. Wiele parafii wprowadziło msze w ciągu tygodnia, żeby uniknąć konkurencji ze świeckimi sposobami spędzania weekendów. Spory nacisk kładzie się na rozwój Internetu; diecezja oksfordzka powołała wirtualną parafię dla osób niechętnie wiążących się z tradycyjną strukturą kościelną. Niektóre pomysły są zresztą mocno kontrowersyjne. Podczas zeszłorocznych obrad Synodu Generalnego prasa poinformowała, że parafiom zaleca się organizowanie w bocznych nawach „spotkań przy kawie”, a w kryptach – dyskotek. Rozważa się także wynajmowanie części kościołów na kawiarenki czy bary, co z kolei ma złagodzić kłopoty finansowe. Arcybiskup Canterbury, Rowan Williams, wzywa księży, aby w trosce o dobry kontakt z wiernymi oglądali najpopularniejsze serie.

(...)

Biskupi otwarcie przyznają, że większość nominalnych anglikanów to „poganie w drugim lub nawet trzecim pokoleniu”. Kryzys nie zaczął się przecież wczoraj,

jego pierwsze oznaki sięgają początków ubiegłego stulecia. Trwa tak długo, że stał się sprawą oczywistą nawet dla samego Kościoła. Wymierająca powoli grupka wiernych z parafii św. Marii Magdaleny w Lundwood stanowi jedynie kolejny symbol trudnych czasów. Podobnie jak symboliczne są nadzieje, że lepsze lata nadejdą dzięki pomocy telewizji.

lekcja

18

Jacek Karnowski – były dziennikarz Sekcji Polskiej BBC, obecnie kierownik redakcji programu informacyjnego *Panorama* nadawanego w programie 2. Telewizji Polskiej.

„Tygodnik Powszechny” 2004, nr 4

1. Celem programu jest:
  - a) „reanimacja” podupadłej wspólnoty.
  - b) rywalizacja duchownych.
2. Program będzie trwać:
  - a) rok.
  - b) pół roku.
3. Kościół anglikański w Wielkiej Brytanii:
  - a) zaakceptował pomysł.
  - b) skrytykował pomysł.
4. W wybranym kościele na mszę przychodzi:
  - a) wielu wiernych.
  - b) mało wiernych.
5. Kościołowi grozi:
  - a) przebudowa na kawiarnię, restaurację lub mieszkania.
  - b) przebudowa na hotel.
6. Aby zwiększyć atrakcyjność anglikanizmu:
  - a) wiele parafii zlikwidowało tradycyjne msze.
  - b) wiele parafii wprowadziło msze w tygodniu.
7. Arcybiskup Canterbury radzi księżom:
  - a) słuchać muzyki rockowej.
  - b) oglądać popularne seriale.
8. Diecezja w Oksfordzie powołała wirtualną parafię dla osób:
  - a) niepełnosprawnych.
  - b) niechętnie chodzących do kościoła.
9. Prasa poinformowała, że Synod Generalny zaleca w kościołach:
  - a) spotkania rodzin.
  - b) spotkania przy kawie i dyskoteki.
10. Kryzys w kościele anglikańskim rozpoczął się:
  - a) na początku XXI wieku.
  - b) na początku XX wieku.
11. W roku 2002 statystyki wykazały, że:
  - a) wiernych jest o 3 % więcej w porównaniu z poprzednim rokiem.
  - b) wiernych jest o 3 % mniej w porównaniu z poprzednim rokiem.
12. Nadzieje, że kondycja kościoła anglikańskiego znacznie się poprawi dzięki telewizji, są:
  - a) realne.
  - b) symboliczne.

Część B. Poprawność gramatyczna

I Proszę zapytać o podkreślone fragmenty.

_____/10 p. (10 x 1 p.)

0. Wierzę Piotrowi. *Komu wierzysz?*
1. Wierzymy w Boga.
  2. Interesuję się religiami.
  3. Ten człowiek należy do naszej organizacji.
  4. To skomplikowany problem.
  5. Nie chodzę do kościoła, bo jestem ateistą.
  6. Chodzę na te spotkania, żeby poznać nowych ludzi.
  7. Pochodzę z Włoch.
  8. W niedzielę katolicy chodzą na mszę.
  9. Mieszkałem w Austrii 6 lat.
  10. To jest ich miejsce.

II W podanym tekście proszę zaznaczyć poprawną formę zaimka.

_____/2,5 p. (10 x 0,25 p.)

Ich dzieci mieszkają daleko od (ich, nich, im)⁰. Maria powiedziała rodzicom, że nie będzie już mieszkać z (nimi, nią, nim)¹. Chciała wyjść za Edwarda, ale nie wiedziała, czy rodzice (mu, go, nim)² zaakceptują. Edward był protestantem, jej rodzice katolikami. Z rodzicami Edwarda nie było problemu, (ich, oni, im)³ wiedzieli, że ich syn ma narzeczoną innego wyznania. Maria bała się, że jej tradycyjna rodzina nie będzie zadowolona z wyboru partnera życiowego. Postanowiła najpierw zadzwonić do matki i porozmawiać z (nim, ją, nią)⁴. Matka Marii przyjęła tę wiadomość bardzo ciepło. Bardzo zainteresowała się swoim przyszłym zięciem, chciała przyjrzeć (go, nim, mu)⁵ się bliżej, dlatego zaproponowała Marii, żeby przyszli w sobotę na obiad. Obiecała porozmawiać z ojcem. Dla (jego, niego, go)⁶ to mogłoby być trudne. Tymczasem ojciec był bardzo miły dla Edwarda i cały czas dyskutował z (ją, nią, nim)⁷ o nowych samochodach. Ewa była szczęśliwa. Zaczęła planować ślub. Edward chce mieszkać w swoim mieszkaniu, bo jest ono blisko jego rodziców, a on chciałby opiekować się (ich, nich, nimi)⁸. Postanowił powiedzieć o (to, tego, tym)⁹ Marii. Ona nie miała, oczywiście, nic przeciwko (mu, temu, tej)¹⁰.

6 Proszę wysłuchać czterech krótkich dialogów i uzupełnić brakujące fragmenty tekstu. Nagranie zostanie odtworzone dwukrotnie.

1.
  - Podobno miałas egzamin z prawa cywilnego. Jak ci poszło?
  - W sumie poszło mi nieźle, chociaż nie ma jeszcze wyników.
  - A kiedy będą?
  - Najwcześniej w środę. Mam nadzieję, że nie obleję tego egzaminu.
2.
  - Słyszałam, że nie powiodło ci się na egzaminie?
  - Zdałem pisemny, bo zawsze byłem dobry z gramatyki, ale niestety oblałem ustny.
  - Szkoda, do końca myślałam, że dasz sobie radę.
3.
  - Zdałaś?
  - No, udało mi się! Miałam dużo szczęścia, bo zawsze byłam słaba z ekonomii!
  - O, to chyba nie jest kwestia szczęścia!
4.
  - Słyszałaś, że Alicja zdała egzamin na prawo jazdy?
  - Byłam pewna, że sobie da radę. To bardzo zdolna dziewczyna.

5 Proszę wysłuchać rozmowy, a następnie zaznaczyć prawidłowe odpowiedzi.

- ProMemo Centrum, Renata Pałka, słucham.
- Dzień dobry, chciałbym zasięgnąć informacji o organizowanych przez was kursach szybkiego czytania.
- Tak, w czym mogę pomóc?
- Chciałbym zapisać się na kurs razem z dzieckiem, czy to możliwe?
- A ile dziecko ma lat?
- 14.
- Nasze kursy przeznaczone są w zasadzie dla ludzi dorosłych...
- Ale córka świetnie czyta...
- Oczywiście, ale pracujemy na tekstach przeznaczonych dla dorosłych. Córka może mieć problemy nie tyle z czytaniem, co ze zrozumieniem tekstu.
- Nie sądzę, to bardzo zdolna dziewczyna.
- Naturalnie, ale organizujemy również kursy dla nastolatków. Pracujemy na tekstach, z którymi dzieci mają kontakt w szkole, wykorzystujemy na przykład fragmenty książek, które omawiane są na lekcjach.
- Aha, to brzmi interesująco!! Czy może mi pani powiedzieć coś więcej o waszych metodach?
- Oczywiście. Metoda polega na poszerzeniu pola widzenia.
- To znaczy?
- Wykonujemy specjalne ćwiczenia polegające na koncentracji wzroku. Osoby, które uczą się czytać naszą metodą, potrafią

widzieć i rozumieć najpierw kilka słów jednocześnie, potem kilka zdań, a na końcowym etapie kilka wersów. Nawet cały akapit.

- I rozumieć jednocześnie sens?
- Oczywiście.
- I to jest skuteczne?
- Jak najbardziej. Osoby, które skończyły nasz kurs, czytają około 600 do 800 słów na minutę, a są też ludzie, którzy umieją przeczytać nawet 1200 słów.
- To znaczy, że po waszym kursie można czytać jedną książkę dziennie?
- Proszę pana, książkę, która ma około 400 – 500 stron, można przeczytać w cztery godziny.
- Niemożliwe...
- Możliwe. Po naszym kursie będzie pan mógł przeczytać nawet do 20 książek tygodniowo. Z pełnym zrozumieniem.
- W takim razie chciałbym zapisać siebie i córkę.
- Proszę podać nazwisko.
- Mędrek, Tomasz.

2c Proszę wysłuchać nagrania i uzupełnić brakujące fragmenty tekstu. Nagranie zostanie odtworzone dwukrotnie.

Mniej noworodków, mniejsze gospodarstwa domowe, mniej dzieci w przedszkolach i szkołach podstawowych. Więcej emerytów. Ale też więcej studentów, więcej absolwentów wyższych uczelni i doktorantów. Ofensywa utalentowanych, wykształconych i kreatywnych młodych kobiet, które są też obecne w nauce i biznesie. Oto tendencje demograficzno-społeczne, które będą w Polsce w następnych latach.

„Polityka” 2004, nr 48

2d Wypowiedzi pojedyncze. Proszę posłuchać nagrania i zaznaczyć właściwą odpowiedź.

0. Ładna dzisiaj pogoda.
1. Proszę obciąć na krótko.
2. Fantastyczna sukienka!
3. Naprawdę ci się podoba?
4. Beata wygląda jak strach na wróble.
5. Zapraszam do mycia.

4 Proszę wysłuchać dialogów i określić, która z osób jest zadowolona, a która niezadowolona ze swojej sytuacji materialnej.

- a)
  - Cześć Ewa, co u Ciebie?
  - Cześć Asia! Wszystko po staremu, no wiesz, praca, dom, praca, dom.
  - Aha, to faktycznie wszystko po staremu! Dziewczyno, nie możesz tyle pracować!
  - Muszę! Pamiętaj, że wynajmuję mieszkanie w centrum, przygotowuję się do egzaminu na prawo jazdy, chcę kupić samochód. To wszystko kosztuje!

- Oj, Ewka, powinnaś zmienić tę pracę. Przecież Ty w ogóle nie masz życia prywatnego!
  - O, nie! Wiesz, że kocham pracować z młodymi ludźmi. Wiem, że nie zarabiam dużo, ale ja jestem zadowolona!
- b)
- Piotrek, nie przyjechałbyś do nas dziś wieczorem?
  - Nie mogę. Samochód mam zepsuty.
  - Znowu?
  - No, co zrobić! Gdybym zarabiał więcej, miałbym lepsze auto.
  - No, nie! Stary, teraz przesadzasz! Ty miałbyś więcej zarabiać?
  - To, że pracuję jako informatyk w dużej firmie, nie znaczy, że śpię na pieniądzach! Życie jest bardzo drogie!
  - To co, nie jesteś zadowolony?
  - Nie bardzo. Właśnie napisałem kilka CV. Od jutra szukam nowej pracy.
- c)
- Jak wygląda teraz Pana sytuacja materialna?
  - Od kiedy nie pracuję, jest bardzo źle. Żona mówi, że powinienem wyjechać za granicę, bo tu nic mi się nie uda znaleźć.
- d)
- Idziemy do kina?
  - Dobrze, dlaczego nie? Co o tym myślisz, Paulina?
  - Chętnie! Zwłaszcza że rodzice dają mi od tego miesiąca wyższe kieszonkowe! Jak dobrze mieć więcej „kasy”!

lekcja 5

3 Proszę wysłuchać wypowiedzi, a następnie zaznaczyć, która z nich: a) zachęca lub przekonuje do spróbowania lodów, b) zniechęca do jedzenia lodów, c) wyraża upodobanie.

1. Jadłam wczoraj pyszne lody!
2. Jedzenie lodów jest niezdrawe!
3. Lee, te lody były ohydne!
4. Te lody są świetne, musisz spróbować!
5. Smakowały mi te lody.
6. Mają tu świetne lody, warto spróbować!
7. Nie jedz lodów, jeśli boli cię gardło.
8. Jedz! Te lody to niebo w gębie!

10 Proszę wysłuchać nagrania, a następnie zaznaczyć, które z poniższych zdań jest prawdziwe (tak), a które nieprawdziwe (nie).

Kiedy byłem mały, bardzo lubiłem frytki. Moja mama zawsze mówiła, że to jest niezdrawe jedzenie i przekonywała mnie, żebym jadł więcej warzyw i owoców, ale my z kolegami często chodziliśmy po lekcjach do fast-foodów i jedliśmy te wszystkie rzeczy. To nie było mądre. Kiedy skończyłem 15 lat, miałem już nadwagę. Około 10 kilo. Wtedy zacząłem trenować karate. Mój instruktor przekonał mnie, że warto zdrowo się odżywiać... On świetnie wyglądał. Postanowiłem zostać wegetarianinem. Na początku nie było łatwo. Miałem ochotę na mięso, ale potem było już lepiej. Od 5 lat nie jem mięsa, jestem aktywny, uprawiam sport i dobrze się czuję. No i... nie mam już nadwagi.

6 Proszę wysłuchać nagrania, a następnie uzupełnić poniższe zdania.

1. Wyjechałem z Polski w 2000 roku. Najpierw mieszkałem w Orleanie, a następnie przeprowadziłem się do Paryża. Na początku było mi ciężko, ale w końcu znalazłem pracę i wszystko zaczęło się układać.
2. W 2001 roku zdałem maturę. Zaraz potem wyjechałam na stypendium do Getyngi. Nigdy wcześniej nie mieszkałam sama, dlatego było to dla mnie nowe doświadczenie.
3. Od kilku lat mieszkam w Krakowie. Przedtem przez jakiś czas mieszkałem w Radomiu, później przeprowadziłem się do Kielc, aż wreszcie znalazłem się tutaj.
4. Kilka lat temu dostałam pracę w Polsce. Przez jakiś czas na każdy weekend latałam do Amsterdamu, w końcu zdecydowałam się kupić mieszkanie w Warszawie.
5. Od kilkunastu lat mieszkam w USA. Ostatnio coraz częściej zastanawiam się nad powrotem do Polski. W końcu mógłbym znaleźć pracę w jakiejś firmie – mówię świetnie po angielsku i mam duże doświadczenie.

7 lekcja

1 Proszę wysłuchać nagrania i uzupełnić brakujące fragmenty dialogów.

Dialog 1

- Chciałam się dowiedzieć, czy wystarczy, kiedy pokażę prawo jazdy. Nie mam przy sobie paszportu.
- Nie, niestety, prawo jazdy nie wystarczy, potrzebny jest paszport.

Dialog 2

- Co muszę zrobić, jeśli chcę zarejestrować samochód?
- Musi pan wypełnić ten formularz i pójść do pokoju 302.

Dialog 3

- Przepraszam, czy można wejść? Mam pytanie.
- Tak, oczywiście, proszę bardzo. Proszę usiąść. W czym mogę panu pomóc?

Dialog 4

- Jestem obcokrajowcem i prawie od miesiąca mieszkam u przyjaciółki. Chciałbym zapytać, kiedy muszę się zameldować, czy to jest pilne?
- Jak najszybciej, najlepiej jeszcze dziś, bo ma pan trzydziestodniowy termin od momentu przyjazdu do Polski.

8 lekcja

7 Proszę wysłuchać nagrania i zaznaczyć, kiedy mówi klient, a kiedy osoba świadcząca usługi.

1. Czy zajmują się państwo naprawą czajników elektrycznych?
2. Będę bardzo wdzięczny, jeśli uda się szybko naprawić mój laptop.

3. Proszę przywieźć do nas uszkodzony sprzęt.
4. Nie obiecuję, że uda mi się to naprawić.
5. Mam zalane mieszkanie, jak szybko może pan przyjechać?
6. Zapewniam, że będą państwo zadowoleni z naszych usług.

lekcja 9

6 Proszę posłuchać nagranej wiadomości radiowej i zanotować poniższe informacje.

Nie masz pieniędzy na Boże Narodzenie? Nie martw się! Niepowtarzalna okazja w Banku Kolonialnym! Tylko do końca listopada kredyt świąteczny dziesięć procent w skali roku! Do pięciu tysięcy złotych. Minimum formalności. Wystarczy przyjść do jednego z dwustu naszych punktów lub zadzwonić na infolinię: zero osiemset – trzysta – trzysta. Nasi telefoniczni konsultanci służą pomocą całą dobę. Bank Kolonialny zagwarantuje tobie i twojej rodzinie prawdziwe święta. Tylko śniegu nie gwarantujemy.

lekcja 10

5 Proszę wysłuchać informacji i uzupełnić brakujące fragmenty tekstu. Nagranie zostanie odtworzone dwukrotnie.

Bezrobotni nie chcą pracy. Na ponad 3 miliony osób zarejestrowanych jako bezrobotni, milion wcale nie szuka pracy. Oznacza to, że bezrobocie nie wynosi w Polsce prawie dwadzieścia procent, ale około czterestna. Wielu bezrobotnych pracuje w szarej strefie i nie chce tego zmienić. Część ludzi deklaruje się jako bezrobotni tylko po to, żeby mieć prawo do bezpłatnej opieki medycznej i – w przyszłości – minimalnej emerytury.

„Polityka” 2003, nr 42

lekcja 11

3 Proszę wysłuchać tekstu o globalizmie i zaznaczyć, czy poniższe zdania są prawdziwe czy nie.

Żyjemy w globalnej wiosce, gdzie dzięki telewizji, Internetowi, odrzutowcom, swobodzie przepływu idei, towarów i pieniędzy wszystko miesza się ze wszystkim. Wolnorynkowy kapitalizm sprawia, że świat przyjmuje coraz częściej wzory demokracji liberalnej w gospodarce, kulturze i polityce. (...)

Istnieje jednak silny ruch antyglobalistyczny, który nie akceptuje takiego porządku. Antyglobaliści są przeciw globalnej gospodarce i finansom. Przedmiotem ich ataku stały się wielkie, międzynarodowe koncerny i przedsiębiorstwa. Największym wrogiem wydaje się McDonald's. Nie chcą globalnego kapitalizmu i globalnej kultury. Pod wpływem między innymi ich protestów współczesny kapitalizm zaczyna się interesować problemem biedy i nierówności społecznej, ekologią, małymi kulturami i społecznościami, tradycyjnymi formami gospodarowania i życia społecznego.

1 Proszę wysłuchać nagrań i uzupełnić dialogi.

Dialog 1

- Co sądzi pan o tym, że każdy mężczyzna powinien się codziennie golić?
- To jest dyskusyjne. Uważam, że to zależy od upodobań.
- Jest jednak propozycja w Sejmie, by wprowadzić w życie ustawę dotyczącą golenia.
- Pan chyba żartuje, przecież to kompletne bzdury. Nie mam żadnych wątpliwości, że to po prostu jakaś plotka.

Dialog 2

- Czy według ciebie każdy powinien uprawiać jakiś sport?
- Powiedziałbym raczej, że każdy, kto chce, powinien ćwiczyć. Niektórzy nie mogą uprawiać żadnego sportu, na przykład ze względów zdrowotnych.
- Nie zgadzam się, przecież wiadomo, że sport zawsze wpływa *dobrze na organizm*.
- Ależ skąd! Fakty temu przeczą. Przeprowadzono badania, osoby bardzo ciężko chore potrzebują przede wszystkim odpoczynku.
- Jednak według mnie nie masz racji.

Dialog 3

- Jak uważasz, czy można tolerować dalsze niszczenie przyrody w naszym kraju?
- Nie czuję się kompetentny do wydawania opinii w tej sprawie.
- Ale ja chciałem dowiedzieć się, jakie jest twoje zdanie na ten temat.
- Według mnie, warto coś zrobić w tej sprawie, można na przykład przeznaczyć część swoich dochodów na cele ekologiczne albo kupować żywność opakowaną w materiały, które można ponownie wykorzystać.
- Absolutnie się z tobą zgadzam. Muszę przyznać ci rację.

13 lekcja

3 Proszę wysłuchać dialogu u lekarza i wpisać brakujące słowa.

Lekarka: Co pani jest?

Pacjentka: Czuję się fatalnie. Chyba jestem chora.

L: Czy ma pani gorączkę?

P: Nie wiem, chyba nie.

L: To jest termometr, proszę sobie zmierzyć temperaturę. Co panią boli?

P: Boli mnie głowa i żołądek. Chyba się czymś zatrulałam.

L: Muszę panią jeszcze zbadać. Proszę się rozebrać.

P: No i co pani doktor, jaka jest diagnoza?

L: Myślę, że rzeczywiście się pani czymś struła. To jest lekarstwo dla pani, a to recepta. To lekarstwo można dostać tylko na receptę.

14 lekcja

6 Proszę wysłuchać poniższych mini dialogów i zaznaczyć, która z osób wyraża aprobatę dla planowanej akcji, a która protestuje przeciw niej.

1.
  - Słyszałeś, że mają tu wybudować fabrykę kabli?
  - Nie, naprawdę? Ależ to skandal! A co się stanie z lasem?
2.
  - Mamo, w mojej szkole pani powiedziała, że mamy przynieść jutro jakieś stare gazety i niepotrzebny papier. Organizują zbiórkę makulatury.
  - Bardzo dobrze, nie powinieneś wyrzucać papieru do kosza. Wiesz, ile lasów umiera przez człowieka?
3.
  - Uwielbiam *foie gras*! Zawsze kiedy jestem we Francji, kupuję kilka słoików tego smakołyku.
  - Jak możesz to jeść! Czy wiesz, jak fatalnie traktowane są gęsi, z których robi się to Twoje *foie gras*?

lekcja 15

1 Proszę wysłuchać krótkiej notki biograficznej Anny Marszałek – Dziennikarza Roku 2003 i uzupełnić tekst.

Anna Marszałek ukończyła filologię polską w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Rzeszowie. Na Uniwersytecie Warszawskim studiowała podyplomowo dziennikarstwo i zaocznie prawo. Od 1992 pracuje w „Rzeczpospolitej”. W 2000 roku otrzymała główną nagrodę w konkursie „Tylko ryba nie bierze” organizowanym w ramach programu „Przeciw korupcji” przez Fundację im. Stefana Batorego. Laureatka nagród Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich. W 2001 roku za teksty śledcze pisane z Bertoldem Kittlem zdobyła Grand Press w kategorii dziennikarstwo śledcze. W 2003 roku zdobyła Grand Press w kategorii news. Została Dziennikarzem Roku 2003.

lekcja 16

4 Proszę wysłuchać informacji i uzupełnić brakujące fragmenty tekstu. Nagranie zostanie odtworzone dwukrotnie.

Fruugo to polska marka legenda. Stworzona w połowie lat 90. przez firmę Alima-Gerber z Rzeszowa. Wykreowała wśród nastolatków modę na picie napojów owocowych i stała się konkurencją dla międzynarodowych koncernów, jak Coca-Cola czy PepsiCo. W 1999 roku Fruugo zarobiło 100 mln zł. Wszystko dzięki mądrymu marketingowi – od dobrej nazwy, przez kształt butelki, etykiety, do reklam. Twórcom Fruugo udało się więc wypracować dobrą komunikację z konsumentami. To szczególnie trudne w przypadku młodych ludzi, których słabo przekonują argumenty racjonalne (o zdrowiu, witaminach, braku konserwantów itp.). W tej sytuacji trzeba grać na emocjach młodych ludzi, na naturalnej tendencji do buntu czy chęci bycia modnym. Twórcy reklam wykreowali tak dużą modę na picie Fruugo, że socjologowie zaczęli mówić o „pokoleniu Fruugo”.

„Polityka” 2003, nr 10

5 Proszę wysłuchać wypowiedzi i zaznaczyć poprawną odpowiedź.

0. Nie wiem dlaczego ją krytykujesz, to świetna dziewczyna.
1. Słyszałam, że oglądałeś ten nowy film. I jak wrażenia?
2. Naprawdę nie rozumiem, po co uczysz się łaciny. Szkoda czasu.
3. Wczoraj skończyłam książkę, którą mi pożyczyłeś. Sama nie wiem, niby dobrze napisana, ale trochę nudna.
4. Nie idź na ten film, jest bardzo brutalny. To straszne, że dzieci mogą go oglądać!
5. Byłam na tej wystawie fotograficznej i nie rozumiem, jak ludziom mogą podobać się te zdjęcia.
6. Film był piękny! Naprawdę nie wierzyłam, że będzie mi się tak podobał!
7. Co myślisz o tej aktorce? Moim zdaniem zagrała fatalnie!
8. Jak możesz tak mówić, to najlepsza rola, jaką kiedykolwiek zagrała!
9. Wróciłeś już z teatru? I jak ci się podobała sztuka?
10. Widziałam nową sztukę Pilcha, ale nie mam zdania. Wolę jego książki.

lekcja 1

1

1. dalej, szybciej, 2. żartujesz, jak, 3. wyobrażasz, 4. przerywam, 5. polega, 6. á propos, 7. spieszę, 8. muszę

2

2. b, 3. a, 4. d, 5. g, 6. e, 7. c

3

1. miejscownik, 2. narzędnik, 3. mianownik, 4. biernik, 5. dopełniacz, 6. biernik, 7. celownik, 8. celownik, 9. dopełniacz, 10. mianownik, 11. miejscownik, 12. narzędnik

4

tryb oznajmujący: Nie możesz tyle pracować., Musisz powtórzyć materiał.

tryb rozkazujący: Bądź spokojny!, Zrób sobie herbaty!, Nie denerwuj się!, Zróbmy sobie przerwę!, Idź spać!

tryb przypuszczający: Chciałbym odpocząć., Przeczytałbyś jeszcze ten komentarz?, Może chciałabyś wyjść?, Nie mogliście zrobić tego wcześniej?

5

2. e, 3. b, 4. f, 5. g, 6. h, 7. d, 8. a

6

1. Jak ci poszło?, poszło mi, wyników, obleję tego egzaminu, 2. powiodło ci, oblałem, dasz sobie, 3. udało mi, 4. da radę / poradzi

7

1. co, że, 2. że, że, 3. o, o, 4. czy

przygotowanie do egzaminu

I

1. Gdyby Mariola nie zdała matury, nie mogłaby pójść na studia.
2. Gdybym nauczyła się angielskiego, mogłabym studiować w Yale.
3. Gdybyś pojechał / pojechała ze mną do Zakopanego, nauczyłbym / nauczyłabym cię jeździć na nartach.

II

1. szkoły, 2. rok, 3. dziecka, 4. opinii, 5. gimnazjum, 6. lekcjach, 7. języków, 8. córeczka, 9. dzieckiem, 10. wakacje, 11. czas

1

1. e, 2. b, 3. d, 4. c, 5. a

2

1. Jak on mówi po polsku?
2. Jaka była praca w grupie?
3. Jak uczą się starsze osoby?
4. Jak pracujecie?
5. Jak znaleźć dobry kurs językowy?
6. Jakie podejście jest dla ciebie najlepsze?
7. Jakie metody nauki lubisz?
8. Jak byś to zrobił?
9. Jaki system jest skuteczny?

3

komputera, grupach, komunikacyjne, mówić

4

1. Microsoft i Linux, 2. 100 milionów, 3. w środkowej i wschodniej Afryce, 4. 345

5

1. c, 2. b, 3. a, 4. b, 5. b, 6. b, 7. a, 8. c

przygotowanie do egzaminu

I

1. Ile procent Europejczyków umie porozumieć się w języku obcym?, 2. Na jaki kurs chodzisz?, 3. Jakiego / Którego języka nie znasz?, 4. Dlaczego uczysz się języków?, 5. Dlaczego / po co uczycie się języków?, 6. Wybierasz włoski czy hiszpański?, 7. Czym się interesujesz?, 8. Co lubisz?, 9. Kto jest dyrektorem instytutu?, 10. Komu pomagasz w nauce?

II

1. Szybciej, 2. lepiej, 3. pilniejszy, 4. częściej, 5. bardziej leniwy

III

1. Piszę długo listy.
2. Ten egzamin drogo kosztuje.
3. Andrzej uczy się świetnie.
4. Pisaliśmy ten test krótko – 10 minut.
5. Ten człowiek jest szybki.

IV

1. bliski, 2. blisko, 3. miła, 4. miło, 5. szybki, 6. szybko

V

jak długo, Gdzie / W jaki sposób?, Dokąd, czym, kiedy, Jak często

lekcja 3

1a

1. tańsze, 2. cieplej, 3. najwyższym, wyższy, 4. więcej, mniej, 5. szybciej, intensywniej

1b

1. niespokojnie, 2. modnie, 3. ładnie, 4. niebezpiecznie, 5. niebiesko

2a

2. d, 3. a, 4. c, 5. f, 6. e

2b

1. do słuchania (np. muzyki) / żeby słuchać
2. do pisania / żeby pisać
3. do mycia zębów / żeby myć zęby
4. do korygowania (korekty) wzroku / żeby korygować wzrok
lub: do lepszego widzenia / żeby lepiej widzieć
5. do robienia zdjęć / żeby robić zdjęcia

2c

domowe, podstawowych, studentów, kobiet, następnych

2d

1. b, 2. b, 3. a, 4. c, 5. c

3

1. b, 2. b, 3. c

przygotowanie do egzaminu

I

1. o, 2. w, 3. w, 4. do, 5. dla, 6. w, 7. z, 8. dla, 9. między, 10. dla

II

1. szczupłej, 2. pięknie, 3. fikcją, 4. młode, 5. wszystko, 6. słynnych, 7. młodsze, 8. małe, 9. ciężkie, 10. więcej

lekcja 4

1

1. b, 2. g, 3. f, 4. d, 5. c, 6. e

2

1. To mieszkanie wynajmuje / wynajmowało trzech studentów,
2. Tymczasem tylko czterech bezrobotnych szuka / szukało ofert pracy., 3. Trzech pracowników rozpoczyna / rozpoczęło strajk głodowy., 4. Dwóch przedstawicieli związków spotyka się / spotkało się na zebraniu załogi., 5. Trzech cudzoziemców zapisuje się / zapisało się na kurs języka polskiego., 6. Tylko

czterech uczniów z tej klasy korzysta / korzystało ze stołówki szkolnej., 7. Dwóch respondentów odpowiada / odpowiedziało, że ma / miało własne mieszkanie., 8. Trzech panów w rozmowie z dziennikarką przyznaje / przyznało, że chętnie opiekuje się dziećmi.

3

liczba pojedyncza: dyrektor, mężczyzna, informatyk, respondent
liczba mnoga: studenci, artyści, przedstawiciele, cudzoziemcy

4

zadowoleni: Ewa, Paulina
niezadowoleni: Piotr, Edward

5

1. dwaj, 2. pięciu, 3. siedmiu, 4. dwie, 5. jedna, 6. troje, czworo, 7. dwoje, 8. pięć

6a

1. c, 2. b, 3. a

6b

1. poprawa, 2. wynagrodzenie / zarobki, 3. brakuje ci pieniędzy, 4. dopłacana, 5. ubiegać się, 6. uczelnie, 7. każda

7a

1. interesuje ich statystyczny Polak, 2. nie ma własnego mieszkania, wynajmuje, 3. raz w miesiącu, 4. raz w tygodniu, 5. nie ma samochodu

przygotowanie do egzaminu

I

1. mniej, 2. droższe, 3. dalej, 4. bliżej, 5. trudniejsze

II

1. przyszedłem, 2. poznałem, 3. powiedział, 4. dostanę, 5. będę dzwonił, 6. pojedę, 7. będę zaczynał, 8. będę wychodził, 9. urodził się, 10. zostawałem

1

1. cukru, 2. lodówce, 3. cytryną, 4. nożem, 5. kubku, 6. frytkami, 7. patelni, 8. pomidorów, 9. spaghetti, 10. pałeczkami

2

1. gotowanie obiadu, 2. smażenie kotletów, 3. krojenie mięsa, 4. przygotowywanie kolacji, 5. robienie kawy

3

zachęcanie / przekonywanie – wypowiedź: 4, 6, 8

5 lekcja

zniechęcanie – wypowiedź: 2, 7
upodobanie – wypowiedź: 1, 3, 5

4

1. zjesz, 2. zjadł, 3. je, 4. zjadłeś / zjadłaś / zjesz, 5. jadły

5

1. gorzkie, 2. słona, 3. słodka, 4. słodki, 5. słone, 6. słone,
7. ciepła

6

1. b: żurek, 2. c: pierogi, 3. a: bigos

7

1. a, 2. b, 3. a, 4. a, 5. a, 6. c, 7. b

8

1. makaronu, cebule, oleju, tuńczyka, soli, pieprzu, śmietany
2. kurczaka, marchewek, selera, pietruszek, pomidorów, bazylii, mąki, ryżu
3. mąki, drożdży, wody, szpinaku, czosnku, salami, boczku

9

1. b, 2. b, 3. a, 4. a, 5. b

10

2. tak, 3. nie, 4. tak, 5. nie, 6. tak, 7. tak, 8. nie, 9. tak

przygotowanie do egzaminu

I

1. wyjmuj, 2. Włóż / wkładaj, 3. Wlej / wlewaj, 4. Połóż / kładź,
5. Zdejmij / zdejmuj, 6. Wrzuć / wrzucaj, 7. Wyrzuć / wyrzucaj

II

1. Włóż, Wyjmij, wkładaj
2. Wlej, wylewaj, wylej, wlewaj
3. Połóż, Zdejmij, zdejmuj, kładź
4. wrzucaj, Wyrzuć, wrzucaj, Wrzuć

lekcja 6

1

1. przez dwanaście lat, 2. przez pięć lat, 3. od osiemnastu lat,
4. córka przed szesnastoma laty, syn przed dziesięcioma laty,
5. od dwudziestu czterech lat, 6. przed trzydziestoma laty,
7. pięć lat temu, 8. od pięciu lat, 9. sześć lat temu

2

1. dwoma, trzema, 2. czterysta tysięcy, 3. czterysta pięćdziesiąt,
4. czterdziestu milionów, 5. dwunastu

3

1. a, 2. b, 3. a, 4. a, 5. b

4

1. podczas, 2. właśnie, 3. od dawna, 4. wtedy, 5. odkąd, 6. nie-
dawno, 7. od czasu, 8. odkąd

5

mieszkałem, dostałem, zastanawiałem, zdecydowałem się,
znałem, Zastanawiałem się, poznałem, chodziłem, pożyczyć,
spotkałem, Zaprosiłem, urodził się, zabierałem, spotykałem się,
wzięliśmy, zostałem

6

1. następnie, Na początku, w końcu, 2. potem, wcześniej,
3. Przedtem, później, 4. Przez jakiś czas, w końcu, 5. Ostatnio,
W końcu

7a

1. a, 2. b

7b

za: 2, 5, 7, 8

przeciw: 3, 4, 6

8

1. przez kilka lat, 2. od pięciu lat, 3. trzy lata, 4. dziesięć lat
później, 5. rok wcześniej

przygotowanie do egzaminu

I

a) 1. z, 2. po, 3. u, 4. na, 5. do
b) 1. w, 2. na, 3. po, 4. na, 5. nad

II

1. Od 1994 do 1996 studiowała...
2. W 1996 wyjechała...
3. Od 1997 do 1998 współpracowała...
4. W latach 1998–1999 odbyła roczny staż...
5. Od 1999 do 2001 pracowała...

1

Dialog 1: dowiedzieć, wystarczy, **Dialog 2:** zrobić, wypełnić,
Dialog 3: można, usiąść, **Dialog 4:** jest pilne, jeszcze

2

1. papierkowej roboty, 2. mam ręce pełne roboty, 3. na wariackich papierach, 4. papierkowa robota, 5. na wariackich papierach, 6. masz ręce pełne roboty

3

2. c, 3. a, 4. f, 5. e, 6. d

4

Przykładowe odpowiedzi: 1. Nie, to nie jest takie ważne. // Tak, to dla mnie bardzo ważne., 2. Myślę, że najpierw musimy pójść do banku, a potem zapłacimy mandat i zrobimy zakupy., 3. Nie, to nie jest konieczne. // Tak, to niestety konieczne., 4. Nie wiem. // Nie, tu nie wolno palić. // O ile wiem, można tu palić., 5. Nie wiem. // Nie, tu jest zakaz parkowania. Nie, tu nie wolno parkować. // Tak, tu nie ma zakazu parkowania.

przygotowanie do egzaminu

I

1. urzędach, 2. urzędzie, 3. urzędem, 4. urzędu, 5. urzędami, 6. urzędowi

II

1. Katarzyna odbierze prawo jazdy., 2. Katarzyna wypełni formularz dla urzędu skarbowego., 3. Katarzyna zadzwoni do urzędu miasta i zapłaci za telefon., 4. Katarzyna załatwi kilka spraw na uniwersytecie., 5. Katarzyna wyśle formularz do urzędu skarbowego. 6. W niedzielę będzie miała wreszcie trochę wolnego czasu.

lekcja 8

1

1. hydraulika, 2. szewca, 3. astrologa, 4. tłumacza, 5. mechanika, 6. notariusza, 7. fryzjera, 8. tapicera, 9. krawca, 10. kosmetyczki

2

1. i, 2. f, 3. a, 4. g, 5. k, 6. b, 7. d, 8. h, 9. c, 10. j

3

1. Jerzego Połanieckiego, 2. znajomą, 3. Ostrowskich, 4. Nawrockimi, 5. Rudzkich, 6. chorych, 7. znajomymi, 8. Dobrowolskich, 9. chorego, 10. podróźni

4

Przykładowe zdania:

1. Nie oglądałem sztuki Głowackiego. 2. Chciałbym obejrzeć wywiad z Michalczewskim. 3. Wysłałeś kartkę święteczną Pawłowskiemu? 4. Dużo czytałem o Wypiańskim. 5. Nie lubię wierszy Słowackiego.

5

z, w, u, do, u, po, do

6

1. Ufaj ludziom.
2. Ucz się!...
3. Nie słuchaj osób,...
4. Spotykaj się z ludźmi,...
5. Śpij 8 godzin na dobę!
6. Nie mów źle o ludziach!
7. Ugotuj od czasu do czasu obiad i zaproś przyjaciół!
8. Uprawiaj sport!
9. Myśl pozytywnie i ciesz się życiem!

7

klient: 2, 5

osoba świadcząca usługi: 3, 4, 6

8a

1. a, 2. a, 3. b

8b

1. N, 2. P, 3. N, 4. P, 5. N, 6. N, 7. P

przygotowanie do egzaminu

I

1. pięknym, 2. dużo, 3. na, 4. drogie, 5. wspaniali, 6. lepiej, 7. w, 8. żebyś, 9. Włoch, 10. gdybym

II

1. aby, 2. nad, 3. do, 4. u, 5. po, 6. Znad, 7. w, 8. do, 9. na / przy, 10. w, 11. po, 12. przez, 13. dla, 14. z

1

1. 50, 2. 100, 3. 50, 4. 200, 5. 50, 6. 25

2

1. wydaję, 2. góry, 3. wydatki, 4. napewna, 5. słyszałem, 6. kieszonkowe

3

pewność: Z całą pewnością., Jestem całkowicie pewna.
niepewność: To trudno powiedzieć., Nie wiem dokładnie.

4

1. metr, 2. biedny, 3. kochać, 4. protestować, 5. idealista, 6. pieniądz, 7. stopnie

9 lekcja

5a

1. pieniędzy, 2. pieniądze, 3. pieniądzom, 4. pieniądźmi, 5. pieniądze, 6. pieniądźmi

5b

1. Im..., tym dostaje..., 2. pieniądze, 3. Na co, 4. pewny / pewna, 5. dyrektor

6

1. O Bożym Narodzeniu.
2. Bank Kolonialny.
3. Do końca listopada.
4. Do pięciu tysięcy złotych.
5. Całą dobę.

7

1. P, 2. P, 3. P, 4. P, 5. N, 6. N, 7. N, 8. N

przygotowanie do egzaminu

I

1. na, 2. na, 3. pod, 4. w, 5. do, 6. W, 7. na, 8. u, 9. We, 10. nad

II

11. zakupy, 12. mieszkanie, 13. banku, 14. Internet, 15. bank, 16. gabinetu, 17. kawę, 18. rodzinę, 19. przyjaciół, 20. milionerką

lekcja 10

1

1. Jeśli on będzie mieć czas dziś wieczorem, pójdzie na koncert.
2. Gdybyś uczył / uczyła się wczoraj, dziś napisałbyś / napisała-byś dobrze test.
3. Gdybyśmy 2 lata temu wzięli kredyt, dziś mieszkalibyśmy w nowym mieszkaniu.
4. Jeśli w następnym miesiącu wzrośnie kurs euro, kredyty w euro będą droższe.

2

2. d, 3. a, 4. c, 5. e

3

abchandelkrasproducentwazaprzsiębiorstwobum
bezrobociedomuimportgruzpracaprzezbudżet

4

1. i dlatego, 2. więc, 3. ponieważ / bo / dlatego, że / pod warunkiem, że, 4. Ponieważ, 5. ponieważ / bo / dlatego, że

5

84 miliony, szuka, dwadzieścia, pracuje, prawo, emerytury

6*

1. Osoby, które pracują i nie mają czasu na robienie dietetycznych posiłków.
2. Z przyjaciółmi – Małgorzatą Ignatowską i Michaelem Vasquezem.
3. Dietetyk Janusz Dworzniczki.
4. Banx Group.
5. W zestawie są: kanapka, sałatka na drugie śniadanie i dwudaniowy obiad.
6. W ciągu 6 miesięcy.
7. 0-801

przygotowanie do egzaminu

I

1. krajach, 2. paszportów, 3. Europie, 4. konta, 5. sąsiadów, 6. Polski, 7. artykułów, 8. granice, 9. pracowników, 10. referendum

II

1. wrócisz, 2. pojechać, 3. było, 4. poczeka, 5. mógłbyś, 6. pójść, 7. wrócić, 8. będzie, 9. robić

1a

ustaw, ustawy, równoczesna, immunitet, zaakceptować, weto, ustawodawczą

1b

prezydent – głowa państwa
zaakceptowany – przyjęty
sekretny – tajny
w tym samym czasie – równocześnie
legislatywa – organ władzy ustawodawczej

1c

rozwiązać, analizować, przyjąć

2

1. referendum, referendum, 2. dyskryminacja, 3. prawa człowieka, 4. korupcja, korupcji, korupcja, 5. bezrobocie, bezrobocie, 6. Parlament Europejski, Parlamentu Europejskiego, Parlament Europejski, 7. populizm, populizm

3

1. P, 2. N, 3. N, 4. P

przygotowanie do egzaminu

I

1. władzy, 2. wyborach powszechnych, 3. kadencją, 4. rozwiązanie, 5. Sejm, 6. weto, 7. władza wykonawcza, 8. sprawach, 9. rządami, 10. odpowiednie resorty

Gdybym został ministrem edukacji, studenci musieliby płacić za studia. Dostawaliby stypendia, ale mogliby też pracować. Rozmawiałbym z rektorami szkół wyższych, żeby zmienić programy nauczania. Byłoby mniej zajęć na uczelni i więcej czasu na indywidualną naukę.

lekcja 12

1

Dialog 1: powinien, dyskusyjne, że, kompletne, wątpliwości

Dialog 2: według, ciebie, raczej, przykład, zgadzam, przeczą, według, racji

Dialog 3: uważasz, zdanie, mnie, zgadzam, przyznać

2a

Według mnie..., Ależ skąd!, No właśnie!, To prawda!, Nic podobnego!, Co chcesz przez to powiedzieć?, Chciałbym coś powiedzieć., Nie wiem, czy dobrze zrozumiałam., Rozumie pan / pani, o co mi chodzi?, Chwileczkę, chciałbym dokończyć.

3

Przykładowe odpowiedzi: 1. nie być tolerancyjnym, 2. posiadanie takich samych praw, 3. bez powodu, 4. takie same prawa, 5. utrudniać komuś coś, 6. neutralny, 7. móc coś zmienić, 8. pewna grupa ludzi różniąca się od większości mieszkańców rasą, wyznaniem lub narodowością, 9. cudzoziemiec, 10. mieszkaniec jakiegoś kraju

4

1. P, 2. N, 3. P, 4. N, 5. N

przygotowanie do egzaminu

I

Przykładowe odpowiedzi: 1. Według mnie to nie ma sensu!, 2. Nie mam na ten temat już nic do powiedzenia., 3. Co masz na myśli?, 4. Nie masz prawa tego robić., 5. On jest przeciwko temu.

II

1. Andrzej pojechał do Włoch., 2. Agnieszka z Jackiem często jeżdżą do Francji., 3. Pojechałem na wycieczkę do Czech., 4. Ten mężczyzna pochodzi z Węgier., 5. Pojechaliśmy na urlop do Monako.

lekcja 13

1

1. f, 2. d, 3. a, 4. b, 5. c

2

1. mieszkanie, 2. schodów, nogę, 3. pomóc, 4. zepsuła, 5. zemdleję, 6. wypadku, 7. gaz, 8. wpadł, 9. pogotowie

3

czuję się, gorączkę, chyba, zmierzyć, żołądek, zatrujęm, zbadać, rozebrać, diagnoza, czymś, dostać, na

4

Lekarka zapytała pacjentkę, co **jej jest**. Pacjentka **odpowiedziała**, że **czuje się fatalnie**. Dodała, że chyba **jest chora**. Lekarka **zapytała pacjentkę**, czy **ma gorączkę**. Pacjentka nie była pewna, **(od)powiedziała**, że **chyba nie**. Lekarka poprosiła **pacjentkę**, żeby **zmierzyła sobie temperaturę**. Zapytała także, co **ją boli**. Pacjentka **powiedziała**, że **boli ją głowa i brzuch i że chyba się czymś zatrula**. Lekarka **powiedziała**, że **musi ją jeszcze zbadać**. **Poprosiła pacjentkę**, żeby się **rozebrała**. Pacjentka **zapytała lekarkę**, **jaka jest diagnoza**. Lekarka **odpowiedziała**, że **jej zdaniem pacjentka się zatrula**. Lekarka **podała pacjentce receptę**. Dodała, że **to lekarstwo można kupić tylko na receptę**.

5

A: 1. coś, 2. czymś, 3. coś, 4. coś, 5. czymś

B: 1. kimś, 2. komuś, 3. kogoś, 4. komuś, 5. ktoś

C: 1. jakiś, 2. jakaś, 3. jacyś, 4. jakimś, 5. jakieś

D: 1. gdzieś, 2. kiedyś, 3. jakoś, 4. skądś, 5. gdzieś

przygotowanie do egzaminu

I

1. schodów, 2. rękę, 3. go, 4. mu, 5. pogotowie, 6. wszystko, 7. minut, 8. pacjentem, 9. Na, 10. złamana

II

1. Odpowiedział, że; 2. Dodał, że; 3. Poprosił, żeby; 4. Powiedział, że; 5. Zapewniłem, że

III

1. czymś, 2. kimś, 3. komuś, 4. kogoś, kto, 5. jakichś

14 lekcja

1

Przykładowe odpowiedzi:

1. To bardzo możliwe. / To fakt. / Nic podobnego. / Ależ skąd! / Nonsens.

2. Zgadzam się. / To fakt. / Nonsens.

3. Ależ skąd! / Nonsens.

4. Zgadzam się. / Z całą pewnością. / Nic podobnego.

5. To fakt. / Ależ skąd!

6. Co za pomysł! / Nonsens. / Nic podobnego.

7. To fakt. / Zgadzam się. / Ależ skąd! / Nic podobnego. / Nonsens.

8. Co za pomysł! / Nonsens.

2

1. budowie nowej fabryki, 2. zanieczyszczeniu środowiska, 3. cenzurze, 4. brakowi edukacji ekologicznej, 5. transportowaniu koni do krajów Europy Zachodniej, 6. konsumpcyjnej postawie życiowej, 7. polityce wielkich koncernów, 8. tym gatunkom roślin, 9. zwierzętom w tym regionie, 10. ludziom mieszkającym w tej okolicy, 11. ptakom tropikalnym, 12. rzadkim owadom, 13. faunie i florze

3

1. fabryka, 2. wróbel, 3. zanieczyszczenie, 4. gatunek, 5. grozić, 6. człowiek, 7. pszczoła, 8. problem

4

zmniejszenie – zmniejszyć
akceptacja – akceptować
zagrożenie – zagrażać
segregacja – segregować
produkcja – produkować

5

1. zwiększyła, ochronę środowiska, 2. zmniejszyła się, 3. jeść mięsa, 4. grozi, 5. zagrożenie, 6. segregowanie śmieci i zbieranie makulatury

6

Dialog 1: protest, **Dialog 2:** aprobata, **Dialog 3:** protest

7a

Polska – wielki ogród zoologiczny

7b

1. N, 2. N, 3. P, 4. N

7c

1. N, 2. T, 3. T, 4. N, 5. T, 6. T

7d

północ – północny
południe – południowy
wschód – wschodni
zachód – zachodni
ptak – ptasi
charakterystyka – charakterystyczny
wyjątek – wyjątkowy
wartość – wartościowy
życie – żywy

przygotowanie do egzaminu

I

1. na, 2. o, 3. ze, 4. W, 5. z, 6. w, 7. od, 8. do, 9. Do, 10. w

II

1. Zabrała, 2. Pojechała, 3. przyjechała, 4. świeciło, 5. weszła, 6. wzięła, 7. wrócił, 8. Szedł, 9. Wszedł, 10. włączył

1

dziennikarstwo, prawo, nagrodę, przeciw, teksty, zdobyła, została

2

1. pociągnął za język, 2. wiadomość z pierwszej ręki, 3. owija w bawełnę, 4. wiadomości z pierwszej ręki

3

Przykładowe odpowiedzi: 1. informacja, 2. felieton, 3. przeciętny odbiorca, 4. sytuacja, 5. wszyscy o tym mówią, 6. rozmowa, 7. zwrot grzecznościowy, 8. dziękuję, zanim coś otrzymam, 9. osoba, z którą rozmawiam, 10. środek

4

1. niczego, nikogo, 2. niczego, nikogo, 3. niczym, nikim, 4. niczym, nikim, 5. nikomu, 6. nikim, 7. niczego, 8. nic, nikogo, 9. niczemu, nikomu, 10. niczym, nikim, 11. nikomu, 12. niczego, nikogo, 13. nikogo, 14. niczym, nikim, 15. nikomu

5

1. nikogo, 2. nic, nikogo, 3. nikomu, 4. niczym, nikim, 5. niczego, nikogo, 6. nic, nikogo, 7. nic, nikogo, 8. nikogo, 9. nic, nikogo, 10. nic, 11. niczym, nikim, 12. nic, nikogo, 13. niczego, 14. niczego, nikogo, 15. nikogo

6

1. Nie napisał żadnego wiersza, 2. Nie mieszkał u żadnego znajomego., 3. Nie myślał o żadnej kobiecie., 4. Nie mam żadnych wątpliwości., 5. Na początku nie rozumieliśmy żadnych poleceń egzaminacyjnych., 6. Nie zdawaliśmy żadnego egzaminu z polskiego.

przygotowanie do egzaminu

I

1. Czy może mi pan odpowiedzieć na pytanie?, 2. Chciałbym / Chciałabym się dowiedzieć, o której godzinie przyjdzie pani dyrektor., 3. Nie wiem, o co panu chodzi., 4. Nie mam ochoty odpowiadać na to pytanie., 5. Zwracam się z uprzejmą prośbą o przesłanie mi informacji na ten temat.

II

1. Nie czytałem jeszcze żadnego artykułu na ten temat., 2. Nie znalazłem żadnych stron internetowych na ten temat., 3. Nie mam żadnych pytań., 4. Nie rozmawialiśmy z żadnym obcokrajowcem., 5. Nie byliśmy w żadnym klubie.

lekcja 16

1a

1. konsultować, 2. plakatować, 3. kupić, 4. wyprzedzić, 5. promować, 6. przekonać

1b

1. melodia, 2. reklama, 3. zepsuty, 4. kłamać, 5. sport, 6. radio

1c

2. d, 3. a, 4. c, 5. e

2

1. Gdy wstanę, idę do łazienki i myję **się**.
2. My **się** nigdy nie spotykamy z nimi.
3. Ta firma nie reklamuje **się** w czasopiśmie, tylko w telewizji.
4. Lubisz **się** opalać? Lub rzadziej: Lubisz opalać **się**?
5. Jak **się** masz?
6. Nie było wody, więc nie mogli **się** wykąpać. Lub rzadziej: wykąpać **się**.

3

sukces, kochałem, piją, tylko, tańszym, legendę, sentyment

4

wykreowała, międzynarodowych, mądrym, butelki, konsumentami, racjonalne, grać, picie

przygotowanie do egzaminu

I

1. Wielkie, 2. Bożym, 3. Piękne, 4. promocyjnych, 5. świętych, 6. przedświątecznych, 7. mieszane, 8. czysta, 9. zadowoleni, 10. najlepszymi

II

1. niej, 2. niej, 3. swoimi, 4. im, 5. ich, 6. jej, 7. niej, 8. ją, 9. Jej, 10. jego

lekcja 17

1

1. Film opowiada o miłości młodej dziewczyny do księdza.
2. Sztuka opowiada o zemście.
3. Film opowiada o zdradzie małżeńskiej.
4. Film opowiada o karierze mało utalentowanego polityka.
5. Książka opowiada o losach mieszczańskiej rodziny z Lubeki.
6. Film opowiada o napadzie na bank.
7. Wiersz mówi o wierze w sens istnienia.
8. Film opowiada o ślubie i przyjęciu weselnym pary młodych Polaków.
9. Sztuka opowiada o walce z chorobą.
10. Film opowiada o wojnie.

2

1. że, 2. co, 3. że, 4. jak, 5. jak, 6. co, 7. że, 8. co, 9. że, 10. że

3

1. P, 2. N, 3. P, 4. P, 5. P

4

1. i dlatego, 2. bo, 3. żeby, 4. ale, 5. przede wszystkim, 6. bo, 7. ani, 8. chociaż, 9. więc, 10. odkąd

5

1. b, 2. c, 3. c, 4. c, 5. c, 6. a, 7. c, 8. b, 9. a, 10. a

przygotowanie do egzaminu

I

1. więc, 2. lub, 3. też, 4. żeby, 5. gdy / jeśli, 6. lub / i, 7. Chociaż, 8. Odkąd, 9. że, 10. a

II

Proponowane odpowiedzi:

1. Ludzie kupowałyby częściej gazety, gdyby nie mieli Internetu.
2. Więcej ludzi chodziłoby do kina, gdyby nie mogli oglądać filmów na DVD.
3. Ludzie chodziliby częściej pieszo, gdyby nie mieli samochodów.
4. Ludzie korzystaliby częściej z telefonu stacjonarnego, gdyby nie mieli telefonów komórkowych.
5. Polacy nie mogliby podróżować bez paszportu po krajach członkowskich, gdyby Polska nie należała do Unii Europejskiej.

18 lekcja

1

wyborami prezydenckimi, komunii, prezydentem Bushem

2

- 1) Gdyby była jakaś cywilizacja pozaziemska, nasze życie zmieniłoby się całkowicie.
- 2) Musielibyśmy zaakceptować inne istoty.
- 3) Kościół też zdecydowałby się zweryfikować swój punkt widzenia.
- 4) Dla religii takich jak buddyzm, taoizm i hinduizm byłoby to mniejszym problemem.
- 5) Także ekumeniści i mormoni ucieszyliby się z pewnością z tego faktu.

3

katolicyzmu, islam, protestanckiego, buddyzmu, prawosławnego

4

1. Jakie, 2. jakiego, 3. jakiego, 4. Jaką

5

Przykładowe odpowiedzi:

1. ... chodziłbym do meczetu.
2. ... pojawiłyby się możliwości i zagrożenia.
3. ... nie znalazłbyśmy Chrystusa.
4. ... ludzie nie mieliby się gdzie modlić.
5. ... niektórzy nie mogliby się z tym pogodzić.

6

1. mu, 2. jej, 3. w Boga, 4. w lepszą przyszłość

7

1. buddysty, prawosławnego, protestanta
2. buddystą, prawosławnym, protestantem
3. buddyście, prawosławnemu, protestantowi
4. buddyście, prawosławnym, protestancie

9

1. a, 2. a, 3. a, 4. b, 5. a, 6. b, 7. b, 8. b, 9. b, 10. b, 11. b, 12. b

przygotowanie do egzaminu

I

1. W kogo wierzycie?
2. Czym się interesujesz?
3. Który człowiek / Kto należy do waszej organizacji?
4. Jaki to problem?
5. Dlaczego nie chodzisz do kościoła?
6. W jakim celu / Po co chodzisz na te spotkania?
7. Skąd pochodzisz?
8. Kiedy / W jaki dzień katolicy chodzą na mszę?
9. Jak długo / Ile lat mieszkałeś w Austrii?
10. Czyje to (jest) miejsce?

II

1. nimi, 2. go, 3. oni, 4. nią, 5. mu, 6. niego, 7. nim, 8. nimi, 9. tym, 10. temu

1. Skąd pomysły?

W 1994 roku zaczęła działać w Krakowie nowa szkoła językowa PROLOG. Jest to entuzjastyczny, energiczny i otwarty na nowe pomysły zespół nauczycieli Polaków i obcokrajowców – rodzimych użytkowników nauczanych języków. Skoncentrowaliśmy się na nauczaniu trzech języków: języka angielskiego i niemieckiego oraz języka polskiego jako obcego. Od samego początku nasze metody nauczania determinuje podejście komunikacyjne, które od lat dominuje w nauczaniu języków obcych. Pozwala to naszym studentom na równoległy rozwój wszystkich sprawności językowych oraz stwarza im szansę maksymalnej aktywności językowej na każdym poziomie (nie)znajomości języka.

Programy nauczania języka angielskiego i niemieckiego dla poszczególnych poziomów zaawansowania opracowaliśmy, bazując na standardach nauczania i systemach egzaminacyjnych University of Cambridge Local Examinations Syndicate (obecnie Cambridge ESOL) oraz Instytutu Goethego (obecnie Goethe Institut Internationales).

Wybierając podręczniki, szukamy takich materiałów, które pozwalają nam na przygotowanie ramowych programów nauczania dla poszczególnych grup językowych oraz gwarantują ciągłość materiału na kilkunastu poziomach zaawansowania, na których uczymy. Dlatego zdecydowaliśmy się na serie materiałów renomowanych wydawnictw językowych: Longman, Cambridge University Press, LTP oraz Hueber Verlag.

Na tym tle oferta dydaktyczna do nauczania języka polskiego jako obcego była niezwykle skromna i niekompletna. Dominowały w niej pozycje, które nie wykorzystywały podejścia komunikacyjnego jako sposobu nauczania, co w naszym przekonaniu nie gwarantowało efektywnej nauki mówienia i rozumienia, czytania ze zrozumieniem i pisanie w języku polskim. Jednocześnie brak standaryzacji w nauczaniu języka polskiego jako obcego dodatkowo utrudniał jego skuteczne nauczanie.

Korzystając z wieloletnich doświadczeń szkoły w nowoczesnym nauczaniu języków obcych oraz z doświadczeń zebranych przez współpracujących z nami nauczycieli, postanowiliśmy przygotować własne materiały do nauczania języka polskiego jako obcego adresowane do uniwersalnego dorosłego odbiorcy. Taką możliwość dał nam europejski program Socrates / LINGUA 2. Do realizacji w ramach tego programu szkoła PROLOG zgłosiła projekt obejmujący opracowanie koncepcji, napisanie, przetestowanie i wydanie nowoczesnej serii podręczników.

Materiały, które mają Państwo przed sobą, opracowywano przez trzy lata, uwzględniając założenia Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego, jak również zgodnie z wytycznymi Państwowej Komisji Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego. Seria w obecnym kształcie została opracowana z myślą o uczących się do pierwszego certyfikatowego egzaminu na poziomie PL-B1.

2. Akcja Lingua 2 programu Socrates

wspiera projekty, których celem jest opracowywanie materiałów dydaktycznych do nauki języków obcych. Jej celem jest podniesienie standardów w nauczaniu i uczeniu się języków obcych poprzez podnoszenie jakości nauczania oraz tworzenie narzędzi do oceny nabywanych umiejętności językowych.

Zadaniem programu Socrates jest rozszerzenie współpracy europejskiej w dziedzinie edukacji, która obejmuje dzieci, młodzież i dorosłych – od przedszkola po uniwersytet. Celem programu

jest kreowanie europejskiego wymiaru w nauczaniu, powiększanie kręgu osobistych doświadczeń o wiedzę na temat innych krajów Wspólnoty, rozwijanie poczucia jedności oraz wspomaganie procesów przystosowywania się do nowych warunków społecznych i ekonomicznych zjednoczonej Europy.

Program edukacyjny Socrates Wspólnota Europejska realizuje w latach 1995–1999 (I faza) oraz 2000–2006 (II faza). Już w roku szkolnym 1996/97 polscy projektodawcy brali w nim udział w ramach działań przygotowawczych. Formalnie Polska przystąpiła do realizacji programu w marcu 1998 roku.

www.socrates.org.pl

3. Autorzy

Autorzy serii to doświadczeni lektorzy języka polskiego współpracujący ze Szkołą Języków Obcych PROLOG i ze Szkołą Języka i Kultury Polskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego. Są wykwalifikowanymi nauczycielami, którzy ukończyli studia filologiczne. Ich wieloletnie doświadczenie w pracy dydaktycznej w Polsce i za granicą stanowi istotny atut wykorzystany w pracy nad przygotowaniem podręczników z niniejszej serii.

Agnieszka Burkat

współautorka PO POLSKU 2, PO POLSKU 3 oraz PO POLSKU – Testu Kwalifikacyjnego.

Z wykształcenia romanistka, od 1996 roku pracuje jako lektorka języka polskiego. Mama Jędrka i Zacharego, obecnie kończy psychologię na UJ. Zajmuje się treningiem autogennym i zastosowaniem

technik autosugestii w procesie uczenia się. Interesuje się antropologią kulturową i etnografią. Dużo podróżuje, zbiera przepisy kulinarne z całego świata. Lubi długie spacery latem i narty zimą.

Agnieszka Jasińska

współautorka PO POLSKU 2, PO POLSKU 3 oraz PO POLSKU – Testu Kwalifikacyjnego.

Absolwentka filologii romańskiej na Akademii Pedagogicznej w Krakowie. Od 1995 roku pracuje jako nauczycielka języka francuskiego, włoskiego oraz lektorka języka polskiego jako obcego.

Prowadzi zajęcia grupowe dla dorosłych i młodzieży w prywatnych szkołach językowych w Krakowie; współpracowała ze Szkołą Języka i Kultury Polskiej UJ. Prowadzi grupowe i indywidualne kursy języka polskiego dla firm i instytucji publicznych. Jest tłumaczką języka francuskiego i włoskiego. Interesuje się muzyką, literaturą, filmem.

dr Liliana Madelska

autorka „Polnisch entdecken” oraz współautorka „Discovering Polish” i „Odkrywamy język polski”.

Wykładowczyni z dwudziestopięcioletnim doświadczeniem w nauczaniu języka polskiego jako obcego, autorka publikacji naukowych. Pracuje w Instytucie Sławistyki Uniwersytetu Wiedeńskiego. Uprawia

sporty wodne i jeździ na nartach.

Małgorzata Małolepsza

współautorka PO POLSKU 1, PO POLSKU 3 oraz PO POLSKU – Testu Kwalifikacyjnego.

Absolwentka filologii polskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim (praca magisterska z zakresu psycholingwistyki); od 1994 roku uczy języka polskiego jako obcego. Na Uniwersytecie ukończyła także

kurs dla lektorów języka polskiego jako obcego. Prowadziła kursy

języka polskiego, grupowe i indywidualne kursy specjalistyczne na wszystkich poziomach zaawansowania m.in. w Szkole Języka i Kultury Polskiej UJ, Szkole Języków Obcych PROLOG w Krakowie, GFPS Polska. Od października 2004 roku jest lektorką języka polskiego na Uniwersytecie Georga-Augusta w Getyndze. Interesuje się nowoczesnymi metodami nauczania języków obcych takimi jak NLP i metoda tandemu. Jej pasje to języki obce, psychologia, muzyka, taniec, pływanie, film.

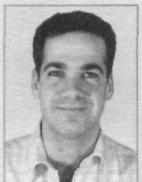

dr Waldemar Martyniuk

autor opracowania testu przykładowego na poziomie B1, ekspert wewnętrzny projektu.

Językoznawca, adiunkt na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie i wykładowca języka polskiego jako obcego oraz autor podręczników, programów nauczania i testów z języka polskiego jako obcego.

Sekretarz Państwowej Komisji Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego (2003–2004); visiting professor i wykładowca języka i kultury polskiej na uniwersytetach w Niemczech, Szwajcarii i w USA; dyrektor Szkoły Języka i Kultury Polskiej UJ (2001–2004). Koordynator projektów językowych w Wydziale Polityki Językowej Rady Europy w Strasburgu (2005–2006). Od 2008 roku dyrektor wykonawczy Centrum Języków Nowożytnych Rady Europy.

dr Geoffrey Schwartz

współautor „Discovering Polish”.

Uzyskał tytuł doktora slawistyki w 2000 roku na Uniwersytecie Waszyngtońskim. Ma ponad dziesięcioletnie doświadczenie w nauczaniu języków obcych – uczył języka polskiego, rosyjskiego, serbsko-chorwackiego i angielskiego jako obcego. Od 2002

roku prowadzi zajęcia z języka angielskiego jako visiting professor w Instytucie Filologii Angielskiej Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, gdzie wykłada fonetykę i fonologię. W swoich badaniach naukowych koncentruje się na zastosowaniu fonetyki akustycznej w nauczaniu języków.

Aneta Szymkiewicz

współautorka PO POLSKU 1, PO POLSKU 3 oraz PO POLSKU – Testu Kwalifikacyjnego.

Od 1998 roku jest lektorką języka polskiego jako obcego i prowadzi zajęcia grupowe i indywidualne na wszystkich poziomach zaawansowania w prywatnych szkołach językowych w Krakowie oraz w Szkole Języka i Kultury Polskiej UJ (w tym także kursy specjalistyczne: ekonomiczne i literaturoznawcze). Współpracuje z Międzynarodowym Centrum Kształcenia Politechniki Krakowskiej. Absolwentka filologii polskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim (1997), Studium Dziennikarskiego Akademii Pedagogicznej w Krakowie (1997) oraz Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania przy Akademii Ekonomicznej w Krakowie (2003). Współpracowała jako dziennikarka z „Przekrojem”, „Dziennikiem Polskim” i „Gazetą Wyborczą” („Gazetą w Krakowie”). Zna język angielski, rosyjski i niemiecki. Jej zainteresowania to literatura, muzyka, języki obce, fotografia, taniec i jazda na rolkach.

dr Małgorzata Warchoł-Schlottmann

współautorka „Odkrywamy język polski”

Absolwentka filologii polskiej i filologii romańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie oraz filologii germańskiej na Uniwersytecie w Heidelbergu. Pracuje w Instytucie Slawistyki Uniwersytetu

w Wiedniu. Języka polskiego uczyła na uniwersytetach niemieckich w Heidelbergu, Mannheim, Getyndze, Monachium, Regensburgu oraz na Uniwersytecie Stanowym, Columbus Ohio w USA. Interesuje się odmianami funkcjonalnymi i socjolektami współczesnej polszczyzny i zjawiskami dwujęzyczności.

4. Pomysłodawca i koordynator

PROLOG SZKOŁA JĘZYKÓW OBCYCH, Kraków, Polska

Szkoła językowa działająca w Krakowie od 1994 roku, uznana placówka edukacyjna oferująca kursy języka polskiego jako obcego oraz języka angielskiego i niemieckiego. Opracowuje także nowoczesne pomoce do nauki języków obcych.

Agata Stępnik-Siara

koordynator projektu i redaktor prowadzący serii. Jest dyrektorem programowym Szkoły Języków Obcych PROLOG, lektorem języka niemieckiego i polskiego jako obcego. Zajmuje się nowoczesnymi metodami uczenia (się) języków obcych. Lubi poznawać inne kultury i języki. Interesuje się medycyną naturalną. Mama Jaśka i Marysi.

5. Partnerzy

UNIwersYTET WIEDEŃSKI, Instytut Slawistyki, Wiedeń, Austria

W projekcie HURRA!!! recenzent materiałów na różnych etapach ich powstawania, ośrodek testujący i oceniający.

THE BRASSHOUSE LANGUAGE CENTRE, Birmingham, Wielka Brytania

Renomowana szkoła językowa, która prowadzi kursy 25 języków obcych na różnych poziomach zaawansowania.

W projekcie HURRA!!! recenzent materiałów na różnych etapach ich powstawania, ośrodek testujący i oceniający.

SZKOŁA JĘZYKA I KULTURY POLSKIEJ UJ, Kraków, Polska

Znana w świecie instytucja naukowa mająca wieloletnie doświadczenie w nauczaniu języka polskiego jako obcego studentów z całego świata.

W projekcie HURRA!!! ośrodek testujący.

Podziękowania

Szczególnie podziękowania pragniemy złożyć na ręce *Pani Profesor Anny Dąbrowskiej* z Uniwersytetu Wrocławskiego. Była silnym wsparciem dla twórców i realizatorów projektu. Jej cenne uwagi oraz sugestie inspirowały nasz zespół, pomagając nam wytrwać do końca w naszych zamiarach i pracować coraz lepiej.

Bardzo serdecznie dziękujemy również *Annie Zinserling* oraz nauczycielom z Kolegium Języka i Kultury Polskiej w Berlinie, którzy testowali pilotażową wersję materiałów.

Dziękujemy gorąco *Pawłowi Poszytkowi*, Koordynatorowi Krajowemu w Agencji Narodowej programu SOCRATES-LINGUA, za instytucjonalne wsparcie oraz wiarę w nasze kompetencje.

Dziękujemy naszym przyjaciołom, *Joasi Czudec* oraz *Magdzie i Robertowi Syposzom*. Dzięki ich wiedzy i doświadczeniu pomysły grupy entuzjastów nabrały realnych kształtów.

Agata i Mariusz Siara

HURRA!!!

Seria do nauki języka polskiego jako obcego

Przedstawiamy Państwu nową serię do nauczania języka polskiego jako obcego opracowaną na podstawie Europejskiego systemu opisu kształcenia językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment / CEFR) w zakresie klasyfikacji poziomów językowych, metodyki i treści nauczania.

W skład serii wchodzi:

- „PO POLSKU 1” z materiałem na ok. 120 jednostek lekcyjnych (w tym: podręcznik studenta + Audio CD, zeszyt ćwiczeń + Audio CD, podręcznik nauczyciela) – propozycja programowa na poziom A1,
- „PO POLSKU 2” z materiałem na ok. 120 jednostek lekcyjnych (w tym: podręcznik studenta + 2 Audio CD, zeszyt ćwiczeń + Audio CD, podręcznik nauczyciela) – propozycja programowa na poziom A2,
- „PO POLSKU 3” z materiałem na ok. 120 jednostek lekcyjnych (w tym: podręcznik studenta + Audio CD, zeszyt ćwiczeń + Audio CD, podręcznik nauczyciela) – propozycja programowa na poziom B1

oraz:

- „ODKRYWAMY JĘZYK POLSKI” – kompendium języka polskiego w trzech wersjach językowych: polskiej, angielskiej i niemieckiej,
- „PO POLSKU – TEST KWALIFIKACYJNY” (z „prawem do wielokrotnego kopiowania”).

Części PO POLSKU 1, 2 i 3 prowadzą od poziomu A1 do B1 (CEFR) i stanowią przygotowanie do egzaminu certyfikowanego z języka polskiego jako obcego na poziomie podstawowym B1.

Część ODKRYWAMY JĘZYK POLSKI to systematyczna prezentacja gramatyki języka polskiego.

Seria przeznaczona jest dla dorosłych i młodzieży (od 16 roku życia). Komentarz w języku polskim i konsekwentne stosowanie podejścia komunikacyjnego w nauczaniu języka polskiego jako obcego pozwala na wykorzystanie serii w nauczaniu obcokrajowców bez ograniczania się do konkretnej grupy językowej.

HURRA!!! PO POLSKU 3

ZESZYT ĆWICZEŃ zawiera:

- ćwiczenia gramatyczne i leksykalne wspomagające aktywne opanowanie słownictwa, a w efekcie swobodną komunikację,
- klucz z rozwiązaniami ćwiczeń,
- płytę Audio CD z nagraniami do lekcji,
- transkrypcje tekstów nagrań,
- suplement: PRZYKŁADOWY TEST CERTYFIKATOWY (B1)

Zeszyt ćwiczeń pozwala na samodzielną pracę z materiałem leksykalnym i gramatycznym omawianym w podręczniku studenta „PO POLSKU 3”.

Ponadto „PO POLSKU 3”:

- proponuje uczącym się systematyczny trening przedegzaminacyjny; każda lekcja kończy się *Przygotowaniem do egzaminu* na poziomie podstawowym B1
- zawiera ćwiczenia napisane w formacie egzaminacyjnym, co pozwoli uczącym się dobrze poznać strukturę egzaminu.

NOWOŚĆ!!!

www.hurra.edu.pl

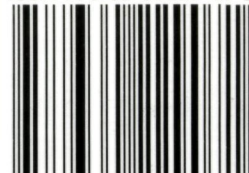
Education and Culture

Socrates

www.prolog.edu.pl
www.polishcourses.com

ISBN 978-83-60229-07-1

9 788360 229071